

8

T

תמצית דוחות כספיים 31.3.2018

 הבינלאומי

2

תוכן העניינים

דוח הדירקטוריון והנהלה	
5	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
10	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
31	סקירת הסיכונים
60	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
61	הצהרת המנכ"ל
62	הצהרת החשבונאי הראשי
63	דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח	
148	ממשל תאגידי
151	פרטים נוספים
162	נספח

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון והנהלה

1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	8
2	תמצית דוח רווח והפסד	12
3	הרכב הרווח המימוני, נטו	13
4	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	13
5	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	13
6	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	14
7	התפלגות העמלות	14
8	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	15
9	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	16
10	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	16
11	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	16
12	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות	17
13	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	17
14	החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה	18
15	הרכב תיק ניירות הערך	18
16	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	19
17	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	19
18	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	19
19	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	20
20	ניתוח רגישות השפעת שינויים בשיעורי הרבית על תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא	20
21	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	21
22	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות	21
23	הון והלימות ההון	23
24	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות	23
25	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2015	24
26	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות	25
27	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות	25
28	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות	26
29	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	27
30	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	28
31	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	34
32	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	36
33	חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים	40
34	חשיפה למדינות זרות	41
35	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה	44
36	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	45
37	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	48
38	תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית	49
39	פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר	50
40	החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית	52
41	תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה	58
42	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	58
43	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	58
44	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	58
45	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	59

דוח הדירקטוריון וההנהלה

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 במרס 2018

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 28 במאי 2018, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 31 במרס 2018.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי מטבע חוץ, הסחר הבינלאומי, ניירות הערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונדילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לפרטיים ומוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

קבוצת הבנק פועלת באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון. במסגרת החטיבה פועל איזור עסקים, המרכז את פעילות הסניפים העסקיים של הבנק.
- החטיבה הבנקאית באמצעות הסניפים מספקת שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון, סניפי מערך פאג"י המתמחים במגזר הדתי והחרדי, סניפי בנק אוצר החייל וסניפי בנק מסד.
- חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממנה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.

בנוסף לבנק, כוללת קבוצת הבנק שני בנקים מסחריים בישראל, המתמחים בקהלי לקוחות ייחודיים; אוצר החייל, המתמחה במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הבטחון ומסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנדילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-137 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-166 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 17.5%. בניטרול רכיבים מסויימים (ראו טבלה להלן), היה הרווח הנקי מסתכם ב-169 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-138 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 22.5%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה על שיעור של 7.2%, בהשוואה ל-9.3% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.1% בכל שנת 2017. בניטרול רכיבים מסויימים (ראו טבלה להלן) התשואה היתה מגיעה ל-9.0%, בהשוואה ל-7.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווח הקבוצה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול ברווח המימוני (הכולל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית) בסך של 50 מיליון ש"ח (8.7%).
- קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 7 מיליון ש"ח.
- קיטון בהכנסות האחרות בסך של 19 מיליון ש"ח, שנבע מקיטון ברווח הון ממכירת בנינים וציוד.
- גידול בהוצאות משכורות והוצאות נלוות בסך של 43 מיליון ש"ח (10.7%), שנבע מהפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק עקב השלכות פסק דין שניתן בקשר לתביעת ועד המנהלים לתשלום מענק. (ראה גם "מערכת יחסי העבודה" בפרק ממשל תאגידי).
- גידול בהוצאות תפעוליות ואחרות (ללא הוצאות משכורות ונלוות) בסך של 40 מיליון ש"ח (15.9%), שנבע בעיקר מהפרשה בסך של 24 מיליון ש"ח בגין מהלכי התייעלות בחברה מאוחדת (ראה גם "מערכת יחסי העבודה" בפרק ממשל תאגידי) ומגידול בהפרשות בגין תביעות משפטיות.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 0.05 ש"ח בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-1.37 ש"ח, בהשוואה ל-1.65 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-81,904 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-77,993 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017 ו-80,378 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 5.0% ו-1.9%, בהתאמה.

פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ב-111,913 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-106,198 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017 ו-113,511 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 5.4% וקיטון של 1.4%, בהתאמה.

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-7,772 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,456 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017 ו-7,756 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 4.2% ו-0.2%, בהתאמה.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2018 עמד על שיעור של 13.36%, בהשוואה ל-13.94% בסוף שנת 2017.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2018 עמד על שיעור של 10.07%, בהשוואה ל-10.38% בסוף שנת 2017.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		יחסים פיננסיים עיקריים
	2017	2018	
	2017	2018	
		באחוזים	
			מדדי ביצוע
9.1%	9.3%	7.2%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽¹⁾
0.5%	0.5%	0.4%	תשואה לנכסים ⁽¹⁾
10.38%	10.12%	10.07%	יחס הון עצמי רובד 1
5.50%	5.54%	5.56%	יחס מינוף
123%	128%	120%	יחס כיסוי נזילות
69.5%	68.8%	74.8%	יחס יעילות
70.0%	71.9%	69.2%	יחס יעילות בניטרול רכיבים מסויימים (ראו להלן)
			מדדי איכות אשראי
1.03%	1.05%	1.02%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.95%	1.20%	0.91%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
155%	111%	162%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום
0.18%	0.30%	0.08%	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.15%	0.17%	0.13%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד
	2017	2018	
	2017	2018	
		במיליוני ש"ח	
166	137		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
562	584		הכנסות רבית, נטו
34	27		הוצאות בגין הפסדי אשראי
388	401		הכנסות שאינן מרבית
334	338		מזה: עמלות
654	737		הוצאות תפעוליות ואחרות
403	*446		מזה: משכורות והוצאות נלוות
1.65	1.37		רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)

* כולל הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק עקב השלכות פסק דין שניתן בקשר לתביעת ועד המנהלים.

ליום			נתונים עיקריים מהמאזן
2017	2018	2019	
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
		במיליוני ש"ח	
135,717	128,518	132,636	סך כל הנכסים
39,186	30,255	34,481	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
10,238	14,675	10,471	ניירות ערך
80,378	77,993	81,904	אשראי לציבור, נטו
127,333	120,442	124,566	סך כל ההתחייבויות
1,133	716	359	מזה: פקדונות מבנקים
113,511	106,198	111,913	פקדונות הציבור
5,249	5,575	4,980	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
7,756	7,456	7,772	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ליום			נתונים נוספים
2017	2018	2019	
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
7,202	5,895	7,390	מחיר מניה (באגורות)
309	70	95	דיבידנד למניה (באגורות)
1.0%	1.0%	1.0%	יחס עמלות לסך הנכסים (באחוזים) ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם:

- סיכונים אשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים).
- סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית.
- סיכונים נזילות.
- סיכונים תפעוליים.
- סיכון ציות והלבנת הון.
- סיכון אסטרטגי.
- סיכון מוניטין.
- סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מוכוונת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכנית עבודה שנתית ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח וכיעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת. הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכונים אשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון מדי חצי שנה. התכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה, לאורך זמן.

לבנק תכנית אסטרטגית לשנים 2016-2018 אשר אושרה על ידי הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2015 ונבחנת על ידו פעמיים בשנה. יעדי העל של התכנית הם במונחי תשואה על הון מעל רבית חסרת סיכון ויחס יעילות.

הבנק שם דגש על מתן ערך מוסף ללקוחות וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי; מיקודן של חברות הבת (אוצר החייל ומסד) והחברות שמוזגו (יובנק ופאג'') בנישות הפעילות הייחודיות להן, ובעיקר בקידום תחום הקמעונאות והעסקים הקטנים; שמירה על מובילותו בשוק ההון; הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך ייעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה; וחיזוק תרבות מכוונת ביצועים ומדידה בקבוצה.

בשנת 2017, אישר הבנק אסטרטגיית דיגיטל, אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הבנק. כחלק מאסטרטגיית הדיגיטל ובהלימה לאסטרטגיית הבנק "משקיעים בך", הבנק מפתח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, ובפרט בעולמות שוק ההון. בנוסף, הבנק מקדם חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק, זאת לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך ה-IT של הבנק. לצורך מימוש כל זאת, אף הוקמה מחלקה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל.

ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות, לשנים 2016 ועד 2020. הבנק בוחן, כאמור, מדי חצי שנה, את התכנית בהתייחס לסביבה המאקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ולשינויים התכופים בסביבת הדיגיטל והסייבר וכן לשינויים שחלים בקבוצת הבנק, ומעדכן במידת הצורך את התכנית והמהלכים הנובעים מהתכנית האסטרטגית.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
16	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
25	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
29	חברות מוחזקות עיקריות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל ברבעון הראשון של שנת 2018.

צמיחה

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתחילת שנת 2018, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל אשר עלה במהלך החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-0.6%. בסקירת חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אפריל 2018, נותרה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2018 על 3.4%, ותחזית הצמיחה לשנת 2019 על 3.5%.

תקציב המדינה

ברבעון הראשון של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 2.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 2.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. במהלך חודש אפריל 2018, אישרה חברת הדירוג Fitch את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל, ברמה של A+ עם תחזית דירוג יציבה.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה באופן יחסי וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן ירד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-0.1% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.3%. על פי הערכת בנק ישראל האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 1.1%, בגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (1%-3%) ובשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.4%. נכון לחודש אפריל 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור נמוך של 0.6%.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים התמתנות במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אפריל 2018, נרשמה ירידה של כ-0.2% במחירי הדירות בחודשים ינואר-פברואר 2018, בהשוואה לעיסקאות שבוצעו בחודשים דצמבר 2017-ינואר 2018. בשנת 2017, הוחל בבנייתן של כ-46,300 דירות, ירידה של כ-14.1% בהשוואה לשנת 2016.

שוק העבודה

שיעור האבטלה נמוך, אם כי בעלייה קלה ובחודש פברואר 2018 עמד על 3.8% בהשוואה ל-3.7% בחודש ינואר.

שער החליפין

ברבעון הראשון של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-1.4% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-4.2%.

בשנת 2018 המשיך בנק ישראל במגמת רכישות מט"ח, בין היתר, על מנת למתן את השפעת התמורה ממכירת הגז על התחזקות השקל.

רביית בנק ישראל

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018, נותרה הרביית יציבה בשיעור של 0.1%, על רקע האינפלציה הנמוכה. על פי הערכת מחלקת המחקר בבנק ישראל הרביית צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית עד הרבעון השלישי של שנת 2018, לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הרביעי של שנת 2018 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של 2019.

הסביבה הגלובלית

סקירת קרן המטבע הבינלאומית, מחודש אפריל 2018, מעריכה כי הצמיחה העולמית החזקה ביותר מאז שנת 2011 תימשך גם בשנתיים הבאות. תחזית הצמיחה העולמית לשנת 2018 ולשנת 2019 עומדת על 3.9%. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2018 הינה 2.9% ואילו תחזית הצמיחה לשנת 2019 הינה 2.7%.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 נרשמה מגמה שלילית במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 125 ירד בכ-3.9% ומדד ת"א 35 ירד בכ-4.9%. מדד האג"ח הכללי ירד בשיעור של כ-0.1%.

במחזורי המסחר היומיים הממוצעים נרשמו עליות במדדי מניות ת"א 35 ובמדדי האג"ח, וירידות במדד ת"א 125.

מדד ה-S&P 500 ירד בכ-1.2% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס 600 בכ-4.7%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-1.1%.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, לפרק ממשל תאגיד, פרטים נוספים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-137 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-166 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 17.5%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-מרס 2018 על שיעור של 7.2%, בהשוואה ל-9.3% בתקופה המקבילה אשתקד ול-9.1% בכל שנת 2017.

תמצית דוח רווח והפסד

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
שינוי	2017	2018	
ב-%		במיליוני ש"ח	
8.7	574	624	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
(20.6)	34	27	הוצאות בגין הפסדי אשראי
10.6	540	597	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
1.2	334	338	עמלות
(45.2)	42	23	הכנסות אחרות
12.7	654	737	הוצאות תפעוליות ואחרות
(15.6)	262	221	רווח לפני מסים
(15.5)	97	82	הפרשה למסים על הרווח
(40.0)	10	6	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
			רווח נקי:
(17.1)	175	145	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(11.1)	(9)	(8)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(17.5)	166	137	המיוחס לבעלי מניות הבנק
9.3%		7.2%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מרבית מסעיף הכנסות שאינן מרבית לרווח המימוני נטו.

רווחיות בניטרול רכיבים מסויימים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
שינוי	2017	2018	
ב-%		במיליוני ש"ח	
(17.5)	166	137	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק - כפי שדווח
			בניטרול ⁽¹⁾
	-	(13)	רווח ממכירת נכס הנדל"ן בשוויץ
	(28)	-	רווח ממכירת בנין משרדים בת"א
	-	29	הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק
	-	16	הפרשה להוצאות בגין מהלכי התייעלות בחברה מאוחדת
22.5	138	169	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניטרול הרכיבים לעיל
7.7%		9.0%	תשואה

(1) ראו להלן פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו.

פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו

רווח ממכירת נכס הנדל"ן בשווייץ - ביום 14 במרס 2018 הושלמה מכירת נכס הנדל"ן שהיה בבעלות פיבי שווייץ בע"מ, הרווח מהמכירה בסך של 19 מיליון ש"ח נכלל בהכנסות אחרות.

רווח ממכירת בנין משרדים בת"א - ביום 30 במרס 2017 הושלמה מכירת זכויות החכירה של הבנק בשטחים בבנין משרדים בת"א. הרווח מהמכירה בסך של 41 מיליון ש"ח נכלל בתקופה המקבילה אשתקד בהכנסות אחרות.

הפרשה לתביעת עובדי הבנק למענק - ראה "מערכת יחסי העבודה" בפרק ממשל תאגידי.

הפרשה להוצאות בגין מהלכי התייעלות בחברה מאוחדת - ראה "מערכת יחסי העבודה" בפרק ממשל תאגידי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכונים הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

2018	2017				
רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
654	696	615	753	640	הכנסות רבית
70	104	50	170	78	הוצאות רבית
584	592	565	583	562	הכנסות רבית, נטו
40	12	38	21	12	הכנסות מימון שאינן מרבית
624	604	603	604	574	סך הרווח המימוני, נטו

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

2018	2017				
רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
618	606	590	591	564	רווח מפעילות שוטפת
1	1	1	3	(1)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
1	1	8	7	3	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
4	(4)	4	3	8	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
624	604	603	604	574	רווח מימוני, נטו

ברווח המימוני מפעילות שוטפת חל גידול בשיעור של 9.6%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהיקפי האשראי לציבור.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	2018	2017	
באחוזים			
2.21	2.25		שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.39	0.44		שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.82	1.81		פער הרבית הכולל
1.97	1.98		יחס בין הכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-27 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור עמד על שיעור של 0.13%, בהשוואה לשיעור של 0.18% בתקופה המקבילה אשתקד ו-0.15% בשנת 2017 כולה.

להלן פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2017	2018	
במיליוני ש"ח		
63	55	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(60)	(54)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
3	1	הוצאה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
31	26	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
34	27	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
		מזה:
27	13	הוצאות בגין אשראי מסחרי
-	1	הוצאות בגין אשראי לדיור
7	13	הוצאות בגין אשראי פרטי אחר
0.02%	-	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.16%	0.13%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.18%	0.13%	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-338 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-334 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.2%.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום			
שינוי	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
ב-%	במיליוני ש"ח		
(3.1)	64	62	ניהול חשבון
4.0	25	26	כרטיסי אשראי
5.2	154	162	פעילות בשוק ההון
-	4	4	טיפול באשראי
5.6	36	38	הפרשי המרה
(8.3)	24	22	עמלות מעסקי מימון
(11.1)	27	24	עמלות אחרות
1.2	334	338	סך כל העמלות

ההכנסות האחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון שנבע בעיקר מירידה ברווח ממימוש נכסים. ביום 30 במרס 2017 הושלמה מכירת זכויות החכירה של הבנק בשטחים בבניין משרדים בתל-אביב, בתמורה לסך של 84 מיליון ש"ח. הרווח ממכירת הזכויות הנ"ל נכלל בתקופה המקבילה אשתקד והסתכם ב-41 מיליון ש"ח לפני השפעת המס. ביום 14 במרס 2018 הושלמה מכירת נכס הנדל"ן, שהיה בבעלות פיבי שוויץ בע"מ, הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה, הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-737 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-654 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.7%.
להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי ב-%	שלושת החודשים שנסתיימו ביום		
	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
	במיליוני ש"ח		
10.7	403	446	משכורות והוצאות נלוות
(3.0)	99	96	אחזקה ופחת בניינים וציוד
-	23	23	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
33.3	129	172	הוצאות אחרות
12.7	654	737	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-446 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-403 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.7%, המוסבר בעיקר מהפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק עקב השלכות פסק דין שניתן בקשר לתביעת ועד המנהלים לתשלום מענק. בניטרול ההפרשה לתשלום מענק, המשכורות והוצאות נלוות מסתכמות ב-401 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-172 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-129 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 33.3%, שנבע בעיקר מהפרשה להוצאות בסך של 24 מיליון ש"ח בגין מהלכי התייעלות בחברה מאוחדת ומגידול בהפרשות בגין תביעות משפטיות.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה ב-82 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-97 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-37.1%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 34.2%.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מיישומו של הסכם הנפקה משותפת של כאל ושופרסל בע"מ ובפרט מגידול מהותי בהוצאות השיווק הכרוכות בהרכשת הלקוחות (ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות להלן).

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-113 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי לרבעון המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 137 מיליון ש"ח, שקוזז בחלקו בהפסד כולל אחר בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 28 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-132,636 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-128,518 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017 ול-135,717 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
ב- %		במיליוני ש"ח	
1.9	80,378	81,904	אשראי לציבור, נטו
2.3	10,238	10,471	ניירות ערך
(12.0)	39,186	34,481	מזומנים ופקדונות בבנקים
(1.4)	113,511	111,913	פקדונות הציבור
(5.1)	5,249	4,980	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
0.2	7,756	7,772	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
ב- %		במיליוני ש"ח	
			מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:
113.1	244	520	אשראי תעודות
6.8	7,369	7,869	ערבויות והתחייבויות אחרות
(5.2)	2,510	2,379	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
0.2	10,432	10,454	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3.9	7,327	7,611	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
12.2	5,430	6,091	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
4.8	33,312	34,924	סך הכל

מכשירים פיננסיים נגזרים:

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2018			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
					במיליוני ש"ח	
17,003	231	235	18,773	229	270	חוזי רבית
64,837	482	494	62,025	311	487	חוזי מטבע
70,817	612	612	48,894	431	431	חוזים בגין מניות
1,502	1	1	106	1	1	חוזי סחורות ואחרים
154,159	1,326	1,342	129,798	972	1,189	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-81,904 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-80,378 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 1.9%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום			יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	השינוי	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018		
%	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח		
81.9	82.2	2.2	1,479	65,849	67,328	מטבע ישראלי
12.1	12.1	2.4	232	9,710	9,942	- לא צמוד
5.4	5.2	(3.3)	(144)	4,360	4,216	- צמוד למדד
0.6	0.5	(8.9)	(41)	459	418	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	1.9	1,526	80,378	81,904	פריטים לא כספיים
						סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 במרס 2017	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(2.2)	-	18,191	17,785	17,789	עסקים גדולים
10.5	0.7	5,153	5,655	5,694	עסקים בינוניים
6.0	5.0	14,481	14,613	15,349	עסקים קטנים וזעירים
7.3	2.0	40,411	42,521	43,352	משקי בית
5.0	1.3	22,058	22,848	23,151	מזה: הלוואות לדיור
10.6	-	47	52	52	בנקאות פרטית
(5.2)	(13.7)	537	590	509	גופים מוסדיים
5.0	1.9	78,820	81,216	82,745	סך הכל
מזה: אשראי צרכני ללא הלוואות לדיור וכרטיסי אשראי					
10.8	2.4	15,247	16,491	16,894	משקי בית
23.5	-	17	21	21	בנקאות פרטית
10.8	2.4	15,264	16,512	16,915	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 31 במרס 2018 ב-118,466 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-115,924 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 2.2%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 31 במרס 2018		ענף משק
שינוי	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור במיליוני ש"ח	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור במיליוני ש"ח	
%	%		%		
(7.8)	13.3	15,453	12.0	14,252	שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה)
6.3	12.8	14,794	13.3	15,729	בינוי ונדל"ן
2.5	9.2	10,609	9.2	10,877	תעשייה
7.0	7.0	8,089	7.3	8,652	מסחר
2.4	47.5	55,118	47.6	56,422	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור
5.7	10.2	11,861	10.6	12,534	אחרים
2.2	100.0	115,924	100.0	118,466	סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 31 במרס 2018				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים		
במיליוני ש"ח					
1,237	107	1,344	623	שירותים פיננסיים	1.
1	641	642	642	תעשייה	2.
601	6	607	607	שירותים פיננסיים	3.
180	363	543	543	מסחר	4.
500	-	500	500	שירותים פיננסיים	5.
246	212	458	458	אספקת חשמל	6.

ליום 31 בדצמבר 2017				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים		
במיליוני ש"ח					
1,398	231	1,629	696	שירותים פיננסיים	1.
901	5	906	906	שירותים פיננסיים	2.
655	1	656	39	שירותים פיננסיים	3.
166	466	632	632	תעשייה	4.
500	-	500	500	שירותים פיננסיים	5.
62	350	412	110	שירותים פיננסיים	6.

* כולל אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות נטו, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 31 במרס 2018 הסתכמה ב-10,471 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,238 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 2.3%.

להלן הרכב התיק:

יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך		
31 במרס 2018	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	31 בדצמבר 2017	
במיליוני ש"ח		%		
7,653	7,535	73.1	73.6	אגרות חוב ממשלתיות
598	631	5.7	6.2	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
807	790	7.7	7.7	קונצרני ומגובי נכסים
1,175	1,086	11.2	10.6	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלות
238	196	2.3	1.9	מניות ⁽²⁾
10,471	10,238	100.0	100.0	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בבעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 399 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 462 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 105 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 93 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 26 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 77 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 6 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	השינוי במיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
%	%	%		במיליוני ש"ח	
25.8	27.7	10.1	2,639	2,905	מטבע ישראלי
10.0	9.3	(4.5)	1,021	975	- לא צמוד
62.3	60.7	(0.5)	6,382	6,353	- צמוד למדד
1.9	2.3	21.4	196	238	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	2.3	10,238	10,471	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 31 במרס 2018:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל	
			במיליוני ש"ח	
238	109	22	107	מניות וקרנות השקעה פרטיות
3,292	-	-	3,292	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
588	-	235	353	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
6,056	-	5,949	107	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות נכסים
297	-	297	-	אגרות חוב מגובות משכנתא (MBS)
10,471	109	6,503	3,859	סך הכל
100.0	1.0	62.0	37.0	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פינמיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018		במיליוני ש"ח
2,737	3,237	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 31.3.18 - 3,013 מיליון ש"ח; 31.12.17 - 2,533 מיליון ש"ח)	
1,944	1,412	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 31.3.18 - 1,347 מיליון ש"ח; 31.12.17 - 1,801 מיליון ש"ח)	
157	83	צרפת	
211	27	בריטניה	
478	624	גרמניה (כולל ממשלת גרמניה או בערבותה - 31.3.18 - 624 מיליון ש"ח; 31.12.17 - 478 מיליון ש"ח)	
154	104	אירופה - אחרים* (31.3.18 - 2 מדינות; 31.12.17 - 3 מדינות)	
253	412	קנדה	
7	25	אוסטרליה	
141	132	המזרח הרחוק, וניו זילנד* ואחרים (31.3.18 - 4 מדינות; 31.12.17 - 5 מדינות)	
6,082	6,056	סך הכל	

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 5% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

* לפריטים בדבר חשיפה כוללת למדינות זרות בכללן ספרד ואירלנד ראה פרק ניהול סיכונים אשראי להלן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
במיליוני ש"ח		
35	37	שירותים פיננסיים
92	74	בנקים
47	49	תעשייה
150	138	חשמל ומים
128	140	בניה ונדל"ן
12	16	תקשורת ושירותי מחשב
42	47	מסחר
5	5	שירותים ציבוריים
64	68	תחבורה
15	14	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
590	588	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-6,056 מיליון ש"ח (1,723 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 1,472 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן נסחרות בחו"ל בסך של 224 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,013 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 1,347 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-98% בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-2% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (למעט ממשלת ישראל או ארצות הברית) אינה עולה על 6% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-4 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-27 מיליון ש"ח (כ-8 מיליון דולר), בהשוואה ל-63 מיליון ש"ח (כ-18 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2017.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (MBS - Mortgage Backed Securities)** - מסתכמות ב-297 מיליון ש"ח (85 מיליון דולר). מתוכן אגרות חוב בסך של 293 מיליון ש"ח (84 מיליון דולר) הונפקו על ידי חברה בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של כ-4 מיליון ש"ח (1 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 31 במרס 2018 של השפעת שינויים בשערי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים	שינוי בשווי ההוגן	
		בנקודות אחוז / במיליוני דולר
(1.7)	(6.4)	עלייה של 200 נקודות בסיס
(1.5)	(3.1)	עלייה של 100 נקודות בסיס
10.1	2.5	ירידה של 100 נקודות בסיס
24.0	3.8	ירידה של 200 נקודות בסיס

יתרת הרווחים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 31 במרס 2018 הסתכמה ב-26 מיליון ש"ח.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ב-34,481 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39,186 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, קיטון בשיעור של 12.0%.

פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ב-111,913 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113,511 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, קיטון בשיעור של 1.4%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	השינוי	
%	%			במיליון ש"ח	במיליון ש"ח
76.9	77.4	87,253	86,590	(663)	מטבעי ישראל
5.3	5.3	6,037	5,977	(60)	- לא צמוד
17.4	16.9	19,755	18,924	(831)	- צמוד למדד
0.4	0.4	466	422	(44)	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	113,511	111,913	(1,598)	פריטים לא כספיים
					סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	31 במרס 2018	
%-ב					במיליון ש"ח
1.6	(18.2)	9,409	11,683	9,556	עסקים גדולים
-	(1.7)	5,218	5,309	5,219	עסקים בינוניים
(1.3)	4.0	16,264	15,439	16,050	עסקים קטנים וזעירים
2.9	1.9	45,944	46,371	47,268	משקי בית
3.5	(2.5)	7,560	8,028	7,827	בנקאות פרטית
19.2	(2.6)	21,803	26,681	25,993	גופים מוסדיים
5.4	(1.4)	106,198	113,511	111,913	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 31 במרס 2018 עמד על 327 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-328 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ב-4,980 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,249 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. קיטון בשיעור של 5.1%.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 31 במרס 2018 ב-7,772 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,756 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 0.2%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום היה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
הוראות אלו כוללות דרישה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכלל את הבנק).
ליחסי הון מינימאליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.
בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפני נתוני מועד הדיווח הינם 9.29%- ו-12.79% בהתאמה.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדיקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.79%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי והם עומדים על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר.

ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות שעלותה הוערכה בכ-207 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 31 במרס 2018, היה מביא לקיטון של כ-0.13% ביחסי הלימות ההון.

יישום ההוראות

כאמור לעיל, הבנק מיישם את ההוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2017 הוגש כנדרש לבנק ישראל. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בכל אחת מחברות הבנות הבנקאיות בארץ בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של כל חברה בת. חברות הבת הבנקאיות בארץ ביצעו את תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2016 ונמצאות בשלבי ביצוע של התהליך לנתוני ה-31 בדצמבר 2017.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
8,033	7,958	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,749	2,599	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,782	10,557	סך כל ההון הכולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
70,445	72,608	סיכון אשראי
725	662	סיכונים שוק
6,201	5,732	סיכון תפעולי
77,371	79,002	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
10.38%	10.07%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.94%	13.36%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.30%	9.29%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.80%	12.79%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2018 עמד על 10.07%, בהשוואה ל-10.38% ליום 31 בדצמבר 2017. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2018 עמד על 13.36%, בהשוואה ל-13.94% ליום 31 בדצמבר 2017.

ההון הכולל ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-10,557 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,782 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017. הקיטון בבסיס ההון נבע בעיקר מקיטון בסך של 156 מיליון ש"ח במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי, מדידינד ששולם בסך של 95 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הצגת ניהות ערך זמנים למכירה לפי שווי שוק בסך של 28 מיליון ש"ח. קיטון זה קוּדַז בחלקו מהרווח לרבעון בסך של 137 מיליון ש"ח. נכסי הסיכון ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ב-79,002 מיליון ש"ח בהשוואה ל-77,371 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

31 בדצמבר 2017		31 במרס 2018	
		באחוזים	
חברות בת משמעותיות			
בנק אוצר החייל בע"מ			
11.01%	10.50%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	
13.32%	12.56%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	
בנק מסד בע"מ			
11.87%	11.86%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	
12.95%	12.87%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - ביום 28 באפריל 2015, פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראת תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק). תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף מזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 31 במרס 2018 עומד על 5.56%, בהשוואה ל-5.50% ליום 31 בדצמבר 2017.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד שאישר דירקטוריון הבנק (כפי שעודכנה ביום 9 ביוני 2015 וביום 14 באוגוסט 2017), הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. יובהר כי החל משנת 2017, הרווח הנקי השנתי מתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 24א.ב' לדוחות הכספיים לשנת 2017.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2015:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח	דיבידנד למניה בש"ח
9 ביוני 2015	30 ביוני 2015	60	0.60
18 בנובמבר 2015	6 בדצמבר 2015	70	0.70
17 בנובמבר 2016	5 בדצמבר 2016	200	1.99
15 במרס 2017	2 באפריל 2017	70	0.70
23 במאי 2017	14 ביוני 2017	70	0.70
14 באוגוסט 2017	31 באוגוסט 2017	70	0.70
14 בנובמבר 2017	3 בדצמבר 2017	100	1.00
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95

לאחר תאריך המאזן, ביום 28 במאי 2018, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי מניות הבנק בסך כולל של 60 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 5 ביוני 2018 ויום התשלום יהיה ביום 13 ביוני 2018. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 11א' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 11 לדוחות הכספיים. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 11א' לדוחות הכספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים			
31 במרס		שנסתיימו ביום 31 במרס			
2017	2018	השינוי	2017		2018
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח		
12.0	10.8	(7.0)	114	106	עסקים גדולים
5.6	6.1	13.2	53	60	עסקים בינוניים
23.0	23.6	6.4	218	232	עסקים קטנים וזעירים
40.2	42.6	9.9	382	420	משקי בית
2.5	2.4	-	24	24	בנקאות פרטית
5.8	6.1	9.1	55	60	גופים מוסדיים
10.9	8.4	(20.2)	104	83	ניהול פיננסי
100.0	100.0	3.7	950	985	סך הכל

ב. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

שלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2017	2018	
במיליוני ש"ח		
46	38	עסקים גדולים
10	17	עסקים בינוניים
19	22	עסקים קטנים וזעירים
12	(2)	משקי בית
4	5	בנקאות פרטית
9	11	גופים מוסדיים
66	46	ניהול פיננסי
166	137	סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

% מסך כל הנכסים		סך כל הנכסים			
		לשלושת החודשים			
		שנסתיימו ביום 31 במרס			
31 במרס					
2017	2018	השינוי	2017	2018	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
14.0	12.6	(5.1)	18,026	17,107	עסקים גדולים
3.9	4.1	10.6	5,061	5,597	עסקים בינוניים
11.0	10.9	5.0	14,173	14,883	עסקים קטנים וזעירים
30.8	31.3	7.5	39,536	42,491	משקי בית
0.3	-	83.2)**	315	53	בנקאות פרטית
0.5	0.5	(7.3)	673	624	גופים מוסדיים
39.5	40.6	9.0	50,690	55,247	ניהול פיננסי
100.0	100.0	5.9	128,474	136,002	סך הכל

% מסך כל ההתחייבויות		סך כל ההתחייבויות			
31 במרס		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
2017	2018	השינוי	2017	2018	
ב-%	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח		
7.8	8.2	11.4	9,381	10,454	עסקים גדולים
4.5	4.0	(6.0)	5,376	5,055	עסקים בינוניים
13.9	12.5	(4.3)	16,746	16,024	עסקים קטנים וזעירים
38.0	36.5	1.6	45,853	46,587	משקי בית
6.8	6.0	*(6.5)	8,255	7,719	בנקאות פרטית
17.3	20.6	26.2	20,814	26,257	גופים מוסדיים
11.7	12.2	10.6	14,074	15,568	ניהול פיננסי
100.0	100.0	5.9	120,499	127,664	סך הכל

* היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הלקוחות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.
 ** הירידה נובעת ממכירת הפעילות של פיבי שוויץ (ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות להלן).

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017				לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
148	42	74	264	138	37	78	253	הכנסות רבית, נטו
84	18	32	134	80	16	36	132	הכנסות שאינן מרבית
232	60	106	398	218	53	114	385	סך הכנסות
19	1	(7)	13	25	12	(10)	27	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
176	30	52	258	160	25	48	233	הוצאות תפעוליות ואחרות
22	17	38	77	19	10	46	75	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
14,883	5,597	17,107	37,587	14,173	5,061	18,026	37,260	יתרה ממוצעת של נכסים
15,349	5,694	17,789	38,832	14,481	5,153	18,191	37,825	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
16,024	5,055	10,454	31,533	16,746	5,376	9,381	31,503	יתרה ממוצעת של התחייבויות
16,050	5,219	9,556	30,825	16,264	5,218	9,409	30,891	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-264 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-253 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.3%. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-258 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-233 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.7%, המוסבר בעיקר מגידול בהוצאות שכר הנובע מהפרשה לתביעות עובדי הבנק עקב השלכות פסק דין שניתן בקשר לתביעת ועד המנהלים ומחלק המגזר בסך ההפרשה בגין מהלכי התייעלות בחברה מאוחדת. בניטרול הפרשות אלו, סך ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-232 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזרים העסקיים הסתכם ב-77 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.7%.

האשראי לציבור ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-38,832 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-37,825 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017, גידול בשיעור של 2.7%. פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ב-30,825 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30,891 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017, קיטון בשיעור של 0.2%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2017			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2018			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
274	8	282	274	8	282	הכנסות רבית, נטו
146	16	162	146	16	162	הכנסות שאינן מרבית
420	24	444	420	24	444	סך הכנסות
14	-	14	14	-	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
402	16	418	402	16	418	הוצאות תפעוליות ואחרות
(2)	5	3	(2)	5	3	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
42,491	53	42,544	42,491	53	42,544	יתרה ממוצעת של נכסים
43,352	52	43,404	43,352	52	43,404	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
46,587	7,719	54,306	46,587	7,719	54,306	יתרה ממוצעת של התחייבויות
47,268	7,827	55,095	47,268	7,827	55,095	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-282 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-244 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.6% הנובע מגידול ביתרות האשראי.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-162 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-157 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-418 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-363 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.2%, המוסבר בעיקר מגידול בהוצאות שכר הנובע מהפרשה לתביעות עובדי הבנק עקב השלכות פסק דין שניתן בקשר לתביעת ועד המנהלים ומחלק המגזר בסך ההפרשה בגין מהלכי התייעלות בחברה מאוחדת. בניטרול הפרשות אלו, סך ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-378 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 4.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-43,404 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40,458 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017, גידול בשיעור של 7.3%.

פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2018 הסתכמו ב-55,095 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53,504 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017, גידול בשיעור של 3.0%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-83 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-46 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי, מוסברת בעיקר מקיטון ברווח הון ממכירת בנינים וצידוד שהסתכם ב-19 מיליון ש"ח, ברוטו לפני השפעת המס, בהשוואה ל-41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות עיקריות

השקעת הבנק בחברות המוחזקות בישראל ליום 31 במרס 2018 הסתכמה ב-2,483 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,458 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 1.0%.

חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברות המוחזקות בארץ הסתכם ב-27 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "אוצר החייל") - בו מחזיק הבנק 100.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 46 סניפים ושלוחות.

השקעת הבנק באוצר החייל ליום 31 במרס 2018 הסתכמה ב-1,294 מיליון ש"ח. סך המאזן של אוצר החייל ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-21,958 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-21,274 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 3.2%. סך כל ההון של אוצר החייל ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-1,294 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,291 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 0.2%.

הרווח הנקי של אוצר החייל הסתכם ב-7.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 56.1%.

הקיטון ברווח מוסבר בעיקר מהפרשה להוצאות בגין שינויי מבנה ארגוני. הפרשה זו קוזזה בחלקה ב:

א. גידול בהכנסות רבית, הנובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות שקוזז בגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

ב. גידול בעמלות הנובע בעיקר מעמלות בגין טיפול באשראי.

ג. קיטון בהוצאות בגין משכורות והוצאות נלוות, המשקף ירידה במספר העובדים.

תשואות הרווח הנקי עמדה על 2.2%, בהשוואה ל-5.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 12.56%, בהשוואה ל-13.32% בסוף שנת 2017. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 10.50%, בהשוואה ל-11.01% בסוף שנת 2017.

בחודש מאי 2017 החליט דירקטוריון אוצר החייל, לאחר דיון במסמך שהוכן במסגרת תהליך הערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP) כי בשנת 2017 ועד לקבלת החלטה אחרת - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מן הדרישה הרגולטורית המסתכמת ביום 31 בדצמבר 2017 ב-12.53%.

ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק לכלל בעלי המניות באוצר החייל (שאינם הבנק), כולל חבר משרתי הקבע והגיימלאים בע"מ (להלן - "חבר") לרכוש את מניותיהם באוצר החייל, על סוגיהן השונים, במסגרת הליך לפי סעיף 341 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות"), וזאת במחיר כולל של כ-340 מיליון ש"ח, התואם את מחיר המימוש הקבוע בתנאי אופצית המכר (Put) שנתן הבנק לחבר על פי הסדרים משנת 2006, שעודכנו מעת לעת (להלן - "אופצית חבר").

במסגרת התהליך, הושלמה ביום 16 בינואר 2018 רכישת החזקות חבר על ידי הבנק ובעקבותיה פקעה אופצית חבר וביום 22 באפריל 2018 הושלמה רכישת מניותיהם של כלל בעלי מניות המיעוט באוצר החייל על ידי הבנק בהתאם להוראות סעיף 341 לחוק החברות, על פי המועדים והתנאים הקבועים בו ובעקבותיה הבנק מחזיק ב-100% מזכויות ההצבעה והזכויות בהון באוצר החייל.

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 21 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 31 במרס 2018 הסתכמה ב-310 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-7,920 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,733 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 2.4%. סך כל ההון של מסד ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-607 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-592 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 2.5%.

הרווח הנקי של מסד הסתכם ב-16.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 39.1%. השינוי ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהכנסות רבית הנובע בעיקר מעליה בהיקף האשראי לציבור.

חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-6.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואות הרווח הנקי עמדה על 11.2%, בהשוואה ל-8.1% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 12.87%, בהשוואה ל-12.95% בסוף שנת 2017. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 11.86%, בהשוואה ל-11.87% בסוף שנת 2017.

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2016 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2019, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.85% עד ליום 31 בדצמבר 2019.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי אשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל ומשווקת באופן מצומצם בלבד גם כרטיסי אשראי של "מסטרקארד". השקעת הבנק בכאל ליום 31 במרס 2018 הסתכמה ב-571 מיליון ש"ח. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 14.8%, בהשוואה ל-15.6% בסוף שנת 2017. חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם ב-7.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 44.9%. הקיטון ברווח מוסבר מיישומו של הסכם ההנפקה המשותפת של כאל ושופרסל בע"מ, ובפרט מגידול מהותי בהוצאות השיווק הכרוכות בהרכשת הלקוחות, בהוצאות התפעול הנלוות להן ובהוצאות הפסדי אשראי בגין הקצאת מסגרות שלא נוצלו. הוצאות אלה נבעו בעיקר מגיוס של למעלה מ-300 אלף כרטיסי אשראי המשתייכים למועדון הלקוחות המשותף לכאל ולשופרסל, ברבעון הראשון של השנה. ראה באור 9 באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד כאל, ובקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית.

פיבי שוויץ - ביום 19 בדצמבר 2016 חתמה פיבי שוויץ בע"מ, חברת בת של הבנק (להלן - "השלוחה") על הסכם למכירת פעילותה לצד שלישי (להלן - "ההסכם"). ביום 2 ביוני 2017 הועברה לרוכש, על פי ההסכם, פעילות השלוחה (שכללה את מרבית נכסי לקוחות השלוחה), כנגד תשלום ששולם לשלוחה על חשבון התמורה הכוללת, שנקבעה בהסכם. ביום 4 במרס 2018 הושלמה חתימת הצדדים על תיקון להסכם, לפיו תעמוד התמורה בגין מכירת פעילות השלוחה על סך כולל וסופי של כ-4.6 מיליון פרנק שוויצרי. כמו כן, על פי התיקון בוטלו חלק מההתחייבויות לשיפוי שניתנו בהסכם. יתרת התמורה שנכללה ברבעון הראשון של השנה במסגרת ההכנסות האחרות, הסתכמה ב-3 מיליון ש"ח. ביום 14 במרס 2018 הושלמה מכירת נכס הנדל"ן, שהיה בבעלות השלוחה. הרווח מהמכירה הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, ברטו לפני השפעת המס. השלוחה סיימה את כל פעילותה הבנקאית וביום 28 בפברואר 2018 השיבה את רישיון הבנק שלה לרשויות הפיקוח בשוויץ והבנק פועל כעת לפירוקה. עם השבת רישיון הבנק של השלוחה, הבנק ערב להתחייבויותיה במסגרת ההסכם ובא במקומה בקשר עם התחייבויותיה על פי ההסכם ועדכנו האמור לעיל.

סקירת הסיכונים

32	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
34	סיכון אשראי
44	סיכון שוק
59	סיכון נזילות
59	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2017. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכוני ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבה לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי, רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - רו"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית, משמש כמנהל סיכוני האשראי.
 - מר אבי שטרנשוס, ראש המערך הפיננסי, משמש כמנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - מר יעקב קונורטוב משמש כמנהל סיכוני ציות במסגרת תפקידו כקצין הציות הראשי ובכלל זה, בין היתר, מנהל סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, מונה כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA והסכם ה-QI.
 - מר יוסי לוי, ראש חטיבת משאבים, משמש כמנהל הסיכון האסטרטגי.
 - מר רון גריסרו, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ משמש כמנהל סיכוני דו.
 - מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכוני הסייבר.
 - עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
 - רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי, משמש כמנהל סיכון המוניטין.
 - רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים, משמש כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית. בנוסף, מנהל הגנת הסייבר כפוף אליו מקצועית.
- ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצה בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בכל חברה בת בנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאנדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 במרס 2018, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 31 במרס 2018, הסתכם ב-1,613 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,642 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, קיטון בשיעור של 1.8%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 31 במרס 2018, עמד על 1.4%, בדומה ליחס בסוף שנת 2017. 16.7% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משויכים לענף התעשייה, 12.9% לענף הנדל"ן, 23.6% לענף המסחר ו-32.6% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדירור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.7%, בהשוואה ל-1.8% בסוף שנת 2017.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 12.ב. (1) לדוחות הכספיים.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 במרס 2018			31 במרס 2017			31 בדצמבר 2017		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
במיליוני ש"ח								
524	105	629	749	143	892	547	118	665
155	5	160	235	19	254	157	5	162
718	106	824	764	71	835	745	70	815
1,397	216	1,613	1,748	233	1,981	1,449	193	1,642
231	-	231	201	-	201	230	-	230
סיכון אשראי פגום								
סיכון אשראי נחות								
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת								
סך סיכון אשראי בעייתי								
מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר								

31 במרס 2018			31 במרס 2017			31 בדצמבר 2017		
במיליוני ש"ח								
נכסים שאינם מבצעים			חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית					
477	696	493						
נכסים פגומים מבצעים			חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית					
42	48	49	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית					
5	5	5	סך הכל נכסים פגומים מבצעים					
47	53	54						

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום			לשנה שנסתיימה ביום		
31 במרס 2018			31 בדצמבר 2017		
במיליוני ש"ח					

* מזה: בגין חוב אחד בסך של כ-227 מיליון ש"ח, אשר סווג בשנת 2017 כחוב פגום בארגון מחדש ונגבה לאחר מכן.

לשנה שנסתיימה ביום	לשלושת החודשים שנסתיימו		
	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
31 בדצמבר 2017			
0.95%	1.20%	0.91%	5. מדדי סיכון שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
0.67%	0.94%	0.63%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.28%	0.26%	0.28%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.42%	1.75%	1.36%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.15%	0.17%	0.13%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.18%	0.30%	0.08%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.03%	1.05%	1.02%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
154.6%	111.2%	162.0%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
108.5%	87.5%	112.1%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
16.7%	31.1%	7.8%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

הירידה בשיעור יתרת האשראי הפגום מיתרת האשראי לציבור, וכן הירידה בשיעור סיכון האשראי הבעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור, נובעות מקיטון ביתרת האשראי הפגום, בעיקר כתוצאה מפרעונות של חובות וכן בעקבות מחיקות חשבונאיות.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)									
ייתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
5	(1)	(1)	5	9	445	560	9	529	564
-	-	-	-	-	48	65	-	143	143
134	3	(4)	141	269	7,144	10,034	269	9,719	10,287
78	4	8	52	113	4,251	9,976	114	9,759	10,047
24	-	-	91	94	5,123	5,563	94	5,439	5,677
7	-	1	4	6	783	1,210	6	1,333	1,396
191	-	10	153	380	6,958	8,545	380	7,989	8,652
12	1	1	9	26	810	973	26	901	988
14	(1)	(1)	10	30	828	1,017	35	1,023	1,120
10	1	(1)	15	28	1,443	2,304	28	2,162	2,408
23	-	(1)	1	23	7,302	9,911	23	13,222	13,266
14	1	2	11	32	1,748	2,668	32	2,504	2,696
12	-	1	27	63	2,003	2,627	63	2,487	2,646
524	8	15	519	1,073	38,886	55,453	1,079	57,210	59,890
116	-	1	10	169	23,151	24,733	169	24,191	24,733
268	10	13	87	357	19,951	31,661	357	30,055	31,689
908	18	29	616	1,599	81,988	111,847	1,605	111,456	116,312
-	-	-	-	-	292	292	-	549	549
-	-	-	-	-	677	677	-	7,621	7,620
908	18	29	616	1,599	82,957	112,816	1,605	119,626	124,481
פעילות לווים בחו"ל									
2	(2)	(2)	8	8	757	772	8	2,145	2,154
-	-	-	-	-	1,346	1,346	-	2,229	2,229
-	-	-	-	-	-	-	-	1,347	1,347
2	(2)	(2)	8	8	2,103	2,118	8	5,721	5,730
910	16	27	624	1,607	82,745	112,619	1,613	113,601	118,466
-	-	-	-	-	1,638	1,638	-	2,778	2,778
-	-	-	-	-	677	677	-	8,968	8,967
910	16	27	624	1,607	85,060	114,934	1,613	125,347	130,211

הערות בעמוד 39.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2017									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי (4)									
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
10	-	-	7	25	432	547	25	505	548
-	-	-	-	1	54	67	1	151	153
134	19	4	137	346	7,381	10,090	346	9,683	10,351
89	2	1	89	128	3,783	9,669	129	9,341	9,720
22	(2)	(4)	74	82	4,608	5,134	82	5,027	5,240
5	-	-	1	3	700	959	3	1,481	1,549
180	20	18	184	452	7,322	8,575	452	7,860	8,681
11	8	1	7	23	778	937	23	868	954
14	1	2	11	33	759	942	38	977	1,052
12	-	(2)	18	31	1,328	2,337	31	2,339	2,435
36	1	7	228	266	7,283	9,687	266	12,829	13,220
13	1	2	7	24	1,658	2,540	24	2,405	2,580
9	(1)	(2)	20	49	1,868	2,458	49	2,335	2,493
535	49	27	783	1,463	37,954	53,942	1,469	55,801	58,976
113	2	-	11	158	22,058	23,176	158	22,609	23,176
245	7	7	85	346	18,150	29,435	346	27,765	29,459
893	58	34	879	1,967	78,162	106,553	1,973	106,175	111,611
-	-	-	-	-	670	670	-	1,181	1,181
-	-	-	-	-	648	652	-	10,003	10,003
893	58	34	879	1,967	79,480	107,875	1,973	117,359	122,795
פעילות לווים בחו"ל									
1	-	-	8	8	658	670	8	1,776	1,784
-	-	-	-	-	1,537	1,537	-	3,511	3,511
-	-	-	-	-	-	-	-	2,003	2,003
1	-	-	8	8	2,195	2,207	8	7,290	7,298
894	58	34	887	1,975	78,820	107,223	1,981	107,951	113,395
-	-	-	-	-	2,207	2,207	-	4,692	4,692
-	-	-	-	-	648	652	-	12,006	12,006
894	58	34	887	1,975	81,675	110,082	1,981	124,649	130,093
סך הכל									

הערות בעמוד 39.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי (4)									
יִתְרֵת ההִפְרָשָׁה לִהְפֹסֵדִי אִשְׂרָאִי	מִחִיקוֹת חֲשׁוֹנוֹאִיּוֹת נִטוּ	הוֹצָאוֹת (הִכְנָסוֹת) בְּגִין הִפְסְדֵי אִשְׂרָאִי	פְּגוּם	בְּעִיִּיתִי (6)	מִזְהָ: חֻבּוֹת (2)	סך הכל	בְּעִיִּיתִי (6)	דִּירוֹג בִּיצוּעַ אִשְׂרָאִי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
5	(1)	(5)	6	11	467	585	11	541	591
-	-	-	-	-	54	74	-	153	153
140	16	10	153	319	7,192	9,794	319	9,357	10,040
75	(8)	(24)	66	89	3,935	9,349	90	9,041	9,409
23	(6)	(6)	90	97	4,818	5,281	97	5,127	5,379
6	1	2	4	5	713	919	5	1,067	1,130
181	86	85	170	377	6,604	7,982	377	7,260	8,089
12	12	5	9	24	815	963	24	883	979
14	4	4	10	31	811	1,004	36	1,005	1,104
12	(5)	(7)	17	38	1,197	2,132	38	2,052	2,239
25	-	(5)	1	18	8,020	10,592	18	14,271	14,446
14	1	3	11	33	1,704	2,582	33	2,409	2,614
10	1	-	19	56	1,869	2,529	56	2,410	2,549
517	101	62	556	1,098	38,199	53,786	1,104	55,576	58,722
115	1	1	7	172	22,848	24,046	172	23,524	24,046
265	43	63	89	358	19,432	31,047	358	29,474	31,072
897	145	126	652	1,628	80,479	108,879	1,634	108,574	113,840
-	-	-	-	-	1,305	1,305	-	1,585	1,585
-	-	-	-	-	675	677	-	7,093	7,093
897	145	126	652	1,628	82,459	110,861	1,634	117,252	122,518
פעילות לווים בחו"ל									
2	(5)	(5)	8	8	737	753	8	2,075	2,084
-	-	-	-	-	1,320	1,320	-	2,319	2,319
-	-	-	-	-	-	-	-	1,932	1,932
2	(5)	(5)	8	8	2,057	2,073	8	6,326	6,335
899	140	121	660	1,636	81,216	109,632	1,642	110,649	115,924
-	-	-	-	-	2,625	2,625	-	3,904	3,904
-	-	-	-	-	675	677	-	9,025	9,025
899	140	121	660	1,636	84,516	112,934	1,642	123,578	128,853
סך הכל									

הערות בעמוד 39.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך) (במיליוני ש"ח)

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 85,060 מיליון ש"ח, 10,233 מיליון ש"ח, 637 מיליון ש"ח, 1,189 מיליון ש"ח ו-33,092 מיליון ש"ח, בהתאמה (31.3.17 - 81,675 מיליון ש"ח, 14,493 מיליון ש"ח, 492 מיליון ש"ח, 1,340 מיליון ש"ח ו-32,093 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.17 - 84,516 מיליון ש"ח, 10,042 מיליון ש"ח, 813 מיליון ש"ח, 1,342 מיליון ש"ח ו-32,140 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 302 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 198 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (31.3.17 - 250 מיליון ש"ח ו-667 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.17 - 293 מיליון ש"ח ו-225 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,772 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.3.17 - 2,298 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 2,500 מיליון ש"ח).

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2018			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾ במיליוני ש"ח	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾ במיליוני ש"ח	
745	3	742	802	-	802	AAA עד AA-
1,158	36	1,122	1,146	23	1,123	A+ עד A-
36	10	26	16	10	6	BBB+ עד BBB-
111	-	111	42	-	42	BB+ עד B-
3	3	-	3	3	-	ללא דירוג
2,053	52	2,001	2,009	36	1,973	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 31 במרס 2018 ב-237 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 280 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (97%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד AA- כאשר 40% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-125 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולל בדירוג השקעה (Investment Grade) A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-3 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.6 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 31 במרס 2018, אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,584 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים.
החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות⁽¹⁾ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך⁽⁵⁾ (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים							
			חשיפה מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית מעבר לגבול							
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	חשיפה מאזנית ⁽²⁾		סך כל החשיפה המאזנית	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	לממשלות ⁽⁴⁾
			מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות
462	2,412	-	68	-	7	2,874	-	-	-	508	726	1,640
1	6	-	18	-	2	7	-	-	-	6	1	-
2	10	-	2	-	-	12	-	-	-	9	3	-
-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
542	3,209	-	457	-	23	3,832	81	1	82	2,421	1,329	1
1,007	5,639	-	546	-	32	6,727	81	1	82	2,946	2,059	1,641
18	210	-	79	-	9	228	-	-	-	227	1	-

31 במרס 2017												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים							
			חשיפה מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית מעבר לגבול							
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	חשיפה מאזנית ⁽²⁾		סך כל החשיפה המאזנית	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	לממשלות ⁽⁴⁾
			מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	נכס לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות
427	3,349	-	97	-	2	3,776	-	-	-	485	1,090	2,201
1	11	-	15	-	-	12	-	-	-	9	3	-
2	103	-	3	-	-	105	-	-	-	30	1	74
1	11	-	1	-	-	12	-	-	-	12	-	-
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-
822	3,180	-	685	2	13	4,225	223	28	251	1,887	2,079	36
1,253	6,657	-	801	2	15	8,133	223	28	251	2,426	3,173	2,311
19	260	-	118	-	-	279	-	-	-	202	77	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני וחשף מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

31 בדצמבר 2017												
חשיפה מאזנית ⁽²⁾												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול												

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני ש"ח)

סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות
ליום 31 במרס 2018	ליום 31 במרס 2017	ליום 31 בדצמבר 2017
בריטניה 867	בריטניה 870	-

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום								
31 במרס 2017					31 במרס 2018			
פוארטו ריקו		פוארטו ריקו		יוון	פוארטו ריקו		פוארטו ריקו	
ונצואלה	ונצואלה	פורטוגל	אירלנד		ונצואלה	ונצואלה	פורטוגל	פורטוגל
2	2	2	14	-	2	4	2	2
-	2	-	(2)	1	-	(1)	(1)	(1)
2	4	2	12	1	2	3	1	1

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

פוארטו ריקו			ונצואלה	פורטוגל	ונצואלה
ונצואלה	ונצואלה	פורטוגל			
2	2	2	2	2	2
-	-	-	-	-	-
-	2	-	-	-	-
2	4	2	2	2	2

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 1,008 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-982 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.6%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 1,004 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-981 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.3%. סך כל המיחזורים של הלוואות לדיור הנובעים מפרעונות מוקדמים בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכם ב-86 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 95.5%.

תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד ליום 31 במרס 2018 הסתכם ב-23,041 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-21,937 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017, גידול בשיעור של 5.0%.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינוי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר השיעור המקסימלי של רכיב הרבית המשתנה בתמהיל ההלוואה ובדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. ככלל, הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון תקופתי בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה.

הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה.

הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מס' 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2018 כולל כ-72% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה ל-71% ב-31 במרס 2017. כ-95% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בדומה ל-31 במרס 2017.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-74% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה ל-77% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן ההלוואה.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2018 כולל כ-79% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בדומה ל-31 במרס 2017. כ-90% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה ל-31 במרס 2017.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-81% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-83% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-89% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-90% בתקופה המקבילה אשתקד.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2018 כולל שיעור של 62% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 14,344 מיליון ש"ח. ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים סך של 332 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 33% מסך הביצועים וסך של 228 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים, המהווים 23% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדירור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2018 כולל כ-61% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 14,085 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדירור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-46% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 464 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדירור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
סך הכל	מגזר לא צמוד	מגזר צמוד מדד		מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד דירת מגורים		מגזר צמוד סך הכל		מגזר צמוד דירת מגורים	
		מגזר צמוד מדד		מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד דירת מגורים		מגזר צמוד סך הכל		מגזר צמוד דירת מגורים	
		רביית קבועה	רביית משתנה	רביית קבועה	רביית משתנה	רביית קבועה	רביית משתנה	רביית קבועה	רביית משתנה	רביית קבועה	רביית משתנה
יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור
במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%
5,465	24.8	9,789	44.4	2,990	13.6	3,744	17.0	22,033	0.2	1,008	4.5
31.3.18											
5,304	24.4	9,563	44.1	3,010	13.9	3,779	17.4	21,704	0.2	1,040	4.6
31.12.17											

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שלושה חודשים 2018	שלושה חודשים 2017	שנת 2017	שנת 2016	שנת 2015	שנת 2014
1,004	981	3,756	4,337	4,796	3,707
2%	23%	13%	10%	29%	4%
0.01%	0.05%	0.01%	0.01%	0.01%	0.01%
0.50%	0.52%	0.51%	0.55%	0.60%	0.74%

ביצועי ההלוואות לדירור (במיליוני ש"ח)

שיעור השינוי בביצועי ההלוואות לדירור ביחס לתקופה מקבילה

שיעור ההוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור)

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. בנוסף הבנק מעניק שירותים ללקוחות פרטיים אחרים על בסיס הסכמים אישיים ועל בסיס הסכמים מופעלים. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת למעשה את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול, והן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני. הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופייין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שלבנק חברות בת העוסקות אף הן בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ופועל ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל חברה בת בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר לאשראי, בין היתר, מקבלי משכורות ובעלי הכנסה קבועה, אוכלוסיית ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש. הלוואות מכרז המורים הינן הלוואות המשולמות באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. הלוואות לעובדי משרד הביטחון ניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של

משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פחת סיכון האשראי הניתן לעובדי משרד הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הבטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעילים מנוכים מן השכר ישירות. כ-74% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינו בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שיוני לעומת		יתרה ליום			
31.12.17	31.3.17	31.12.17	31.3.17	31.3.18	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(0.2)	8.5	5,024	4,622	5,016	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
3.7	10.4	14,408	13,528	14,935	הלוואות אחרות
2.7	9.9	19,432	18,150	19,951	סך כל סיכון האשראי המאזני
4.3	5.9	3,985	3,925	4,156	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
1.8	11.0	6,216	5,702	6,328	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
(13.3)	(27.1)	1,414	1,682	1,226	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
0.8	3.5	11,615	11,309	11,710	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
2.0	7.5	31,047	29,459	31,661	סך כל סיכון האשראי הכולל
6.2	10.0	18,421	17,786	19,568	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שיוני לעומת		יתרה ליום			
31.12.17	31.3.17	31.12.17	31.3.17	31.3.18	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(2.2)	2.4	89	85	87	סיכון אשראי פגום
0.4	3.4	269	261	270	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
2.0	7.5	30,689	29,113	31,304	סיכון אשראי לא בעייתי
2.0	7.5	31,047	29,459	31,661	סך כל סיכון האשראי
7.5	10.3	40	39	43	מזה: חובות שאינם פגומים בפיקוד של 90 ימים או יותר
(1.4)	2.8	74	71	73	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		0.33%	0.16%	0.26%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

31 במרס 2018					הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	במיליוני ש"ח	
293	560	61	499	499	באלפי ש"ח
2,735	4,521	540	3,981	3,981	ללא הכנסה קבועה
3,287	6,011	1,311	4,700	4,700	עד 10
5,395	8,859	3,612	5,247	5,247	מ-10 עד 20
11,710	19,951	5,524	14,427	14,427	מעל 20
					סך הכל

31 בדצמבר 2017					הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	במיליוני ש"ח	
290	599	59	540	540	באלפי ש"ח
2,808	4,562	569	3,993	3,993	ללא הכנסה קבועה
3,252	5,828	1,215	4,613	4,613	עד 10
5,265	8,443	3,404	5,039	5,039	מ-10 עד 20
11,615	19,432	5,247	14,185	14,185	מעל 20
					סך הכל

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני					
31 בדצמבר 2017			31 במרס 2018		
במיליוני ש"ח					
5,665	5,571				תקופה לפרעון
2,834	2,866				עד שנה
4,138	4,310				משנה ועד שלוש שנים
2,344	2,479				משלוש שנים ועד חמש שנים
4,451	4,725				מחמש שנים ועד שבע שנים
19,432	19,951				מעל שבע שנים
					סך הכל

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2018					
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	תחום אשראי ללווה		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח		
902	650	252	896	641	255	עד 10		
1,192	801	391	1,180	787	393	מ- 10 עד 20		
2,858	1,761	1,097	2,833	1,741	1,092	מ- 20 עד 40		
5,771	2,873	2,898	5,743	2,850	2,893	מ- 40 עד 80		
8,128	2,816	5,312	8,225	2,848	5,377	מ- 80 עד 150		
8,061	2,059	6,002	8,309	2,140	6,169	מ- 150 עד 300		
4,135	655	3,480	4,475	703	3,772	מעל 300		
31,047	11,615	19,432	31,661	11,710	19,951	סך הכל		

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיור.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2018					
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סוג האשראי		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			עו"ש		
1,811		1,811	1,678		1,678	כרטיסי אשראי		
3,213		3,213	3,338		3,338	אשראי ברבית משתנה		
13,768		13,768	14,320		14,320	אשראי ברבית קבועה		
636		636	613		613	אחר*		
4		4	2		2	סך הכל		
19,432		19,432	19,951		19,951			

* אשראי אחר כולל, בין היתר, השאלות של לקוחות וחייבים בגין הוצאות משפטיות עבור לקוחות קשיי גבייה.

בטחונות

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2018					
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	תחום אשראי ללווה		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
4,588	1,017	3,571	4,630	828	3,802	סך אשראי המגובה בטחונות*		
						מזה:		
3,547	762	2,785	3,601	576	3,025	בטחונות לא נזילים		
1,041	255	786	1,029	252	777	בטחונות נזילים		

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח, כאשר בשיחות יזומות של הבנק (או אגב חשיפת הלקוח למידע שיווקי באתר האינטרנט או באפליקציה של הבנק) ניתן ללקוח גילוי מלא על הנכסים וההתחייבויות בחשבונו והתשאיות בגינם ככל שניתן לחשבן. מידע זה נועד לאפשר ללקוח קבלת החלטה מושכלת בדבר כדאיות לקיחת ההלוואה, וזאת טרם ביצוע הפעולה. הבנק נערך להרחבת היקפי הפעילות במגזר האשראי הצרכני, בין היתר, באמצעות ביצוע סגמנטציה של הלקוחות באופן שמאפשר התמחות והתייחסות מקצועית וזהירה תוך שמירה על סביבת בקרה נאותה וכן באמצעות העמקת הפעילות הדיגיטלית, תוך שמירה על תיאבון סיכון מידתי.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכוני אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

על רקע הסיכון בו פועלת המערכת הבנקאית הישראלית בתחום האשראי לבינוי ונדל"ן וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי למגורים, הוראות המפקח על הבנקים, והתקנות הממשלתיות, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מידתיות וזהירות זו באות לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, בחינת כשלים זהירה בליווי פרויקטים לבניה, ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככול הניתן את הסיכונים. כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה ביעוד למניב, וכן אשראי לנדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. הבנק מקיים מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט על בסיס חודשי ומצמצם חשיפות בהתאם. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב תשואה.

הפרמטרים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לנדל"ן הינם בעיקר שיעור המימון (Loan To Value), יחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה על פי הערכת שווי עדכנית וקיום מקורות יציבים לפרעון האשראי. בחינת הסיכונים בתיק הבינוי מבוצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר			31 במרס		
2017	2017	2018			
			במיליוני ש"ח		
			סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		
			נדל"ן שבנייתו לא הושלמה		
			מזה: קרקע גולמית		
			נדל"ן בתהליכי בניה		
			נדל"ן שבנייתו הושלמה		
			אחר ⁽²⁾		
			סך הכל		
1,282	1,179	1,516			
4,764	5,142	5,156			
3,994	3,830	4,179			
4,748	4,809	4,873			
14,788	14,960	15,724			

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 5,282 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 420 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 5,149 מיליון ש"ח (31.3.17 - 5,028 מיליון ש"ח, 389 מיליון ש"ח ו-4,734 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.17 - 4,782 מיליון ש"ח, 394 מיליון ש"ח ו-4,864 מיליון ש"ח, בהתאמה).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינו והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

Leveraged Finance - מימון ממונף

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות.

התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. לפירוט נוסף ראה דוח הסיכונים לשנת 2017 באתר האינטרנט של הבנק.

ליום 31 במרס 2018, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוץ מאזני נטו, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-1,425 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,382 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017 ו-1,272 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests וכלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

החשיפה ברבית

סיכון הרבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. כמו כן, ניהול החשיפה מביא בחשבון את השפעת הפרעונות המוקדמים של הלוואות לדיוור.

ביתרות חשבונות העו"ש שאינן נושאות רבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק מתבסס על מודל ייעודי וקבע כי תקופת הפרעון של יתרת העו"ש היציבה בשקלים המשמשת בחישוב החשיפה לרבית תהיה למספר שנים.

להלן תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

% החשיפה בפועל		
31 בדצמבר 2017	31 במרס 2018	
0.92	1.16	מט"י לא צמוד
(0.95)	(1.28)	מט"י צמוד מדד
(0.53)	(0.53)	מט"ח וצמוד מט"ח

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 במרס 2018					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
128,261	479	2,942	9,276	12,021	103,543
51,462	2,757	6,499	20,417	451	21,338
123,252	1,272	3,149	14,787	11,144	92,900
51,245	1,921	6,318	14,898	562	27,546
5,226	43	(26)	8	766	4,435

נכסים פיננסיים⁽¹⁾

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים⁽³⁾

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾⁽⁵⁾

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2017					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
123,749	944	2,630	9,686	12,626	97,863
58,269	3,974	5,451	25,672	291	22,881
118,649	1,240	3,196	15,900	11,424	86,889
58,392	3,638	4,915	19,298	532	30,009
4,977	40	(30)	160	961	3,846

נכסים פיננסיים⁽¹⁾

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים⁽³⁾

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾⁽⁵⁾

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2017					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
131,075	642	2,783	9,265	11,675	106,710
59,157	2,091	7,284	25,674	462	23,646
125,705	1,114	2,972	16,014	11,411	94,194
59,141	1,581	7,111	18,857	713	30,879
5,386	38	(16)	68	13	5,283

נכסים פיננסיים⁽¹⁾

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים⁽³⁾

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾⁽⁵⁾

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

זמן הפרעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים רבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש.

31 בדצמבר 2017									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾									
סך הכל שינוי בשווי הוגן ⁽⁷⁾⁽⁶⁾		השפעות מקדחות		מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי			
				דולר	אירו	לא צמוד	צמוד		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
									השינויים בשיעורי הרבית
(5.07)	(273)	5,113	-	35	(27)	36	(20)	5,089	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.46)	(25)	5,361	-	38	(17)	65	9	5,266	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
6.29	339	5,725	-	42	(28)	96	43	5,572	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

- I 51

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית

31 במרס 2018						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
86,199	2,260	3,657	4,367	3,267	2,820	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
4,843	6,607	3,984	2,152	1,503	767	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
207	431	831	13	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
91,249	9,298	8,472	6,532	4,770	3,587	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
75,486	1,894	4,124	8,847	1,206	148	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
8,667	7,683	4,846	1,696	2,067	793	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
337	502	955	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
84,490	10,079	9,925	10,543	3,273	941	סך הכל שווי הוגן
6,759	(781)	(1,453)	(4,011)	1,497	2,646	מכשירים פיננסיים, נטו
6,759	5,978	4,525	514	2,011	4,657	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר						
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
1,897	437	1,521	4,133	2,375	1,123	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
-	9	13	280	131	18	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
1,897	446	1,534	4,413	2,506	1,141	סך הכל שווי הוגן
1,612	160	1,489	4,263	2,460	909	התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות
-	4	256	268	16	18	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
1,612	164	1,745	4,531	2,476	927	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
285	282	(211)	(118)	30	214	סך הכל שווי הוגן
285	567	356	238	268	482	מכשירים פיננסיים, נטו
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר						
החשיפה המצטברת במגזר						

ראה הערות בעמוד 56

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2017									
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועוד עשרים שנים במיליוני ש"ח	
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים					
0.47	3.18	106,710	0.66	3.35	97,863	0.54	3.09	103,543	5	50	918	
0.80		22,319	0.75		21,712	0.94		19,856	-	-	-	
0.28		1,327	0.45		1,169	0.36		1,482	-	-	-	
(2)0.52		130,356	(2)0.67		120,744	(2)0.60		124,881	5	50	918	
0.23	0.57	93,028	0.22	0.91	85,754	0.25	0.63	91,716	-	-	11	
0.68		29,573	0.72		28,803	0.83		25,752	-	-	-	
0.30		1,306	0.41		1,206	0.36		1,794	-	-	-	
(2)0.34		123,907	(2)0.34		115,763	(2)0.38		119,262	-	-	11	
										50	907	
										5,614	5,564	
2.55	2.95	11,675	3.17	3.22	12,626	2.69	2.89	12,021	1	32	502	
2.99		462	2.92		291	2.81		451	-	-	-	
(2)2.56		12,137	(2)3.16		12,917	(2)2.69		12,472	1	32	502	
2.45	0.45	11,411	2.66	1.02	11,424	2.39	0.44	11,144	-	5	246	
1.63		713	1.51		532	1.82		562	-	-	-	
(2)2.40		12,124	(2)2.61		11,956	(2)2.36		11,706	-	5	246	
										27	256	
										765	738	

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

31 במרס 2018						
עם דרישה ועד חודש במיליוני ש"ח	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שלושה ועד שלושה שנים	מעל חמש ועד חמש שנים	מעל חמש ועד עשר שנים	
מטבע חוץ⁽⁴⁾						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר						
החשיפה המצטברת במגזר						
4,495	1,507	2,680	690	722	2,585	
15,910	6,855	4,250	165	230	237	
473	507	1,046	-	-	-	
20,878	8,869	7,976	855	952	2,822	
15,691	1,936	1,442	101	12	26	
9,775	4,296	3,721	360	574	2,701	
339	431	927	13	-	-	
25,805	6,663	6,090	474	586	2,727	
(4,927)	2,206	1,886	381	366	95	
(4,927)	(2,721)	(835)	(454)	(88)	7	

ראה הערות בעמוד 56

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2017									מעל עשר ועד עשרים שנים	מעל עשרים שנים	מכל עשרים שנים	ללא תקופת פרעון	סך הכל שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי
שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	במיליוני ש"ח	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	במיליוני ש"ח	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים							
1.77	12,690	12,690	2.02	13,260	13,260	2.18	12,697	1.87	1.55	0.28	0.19	18	-	-	-	-	-	-
	33,671	33,671		33,748	33,748		27,647	0.24	0.31	0.40	0.19	-	-	-	-	-	-	-
	1,378	1,378		1,349	1,349		2,026	0.34	(2)0.56	(2)0.64	(2)0.73	-	-	-	-	-	-	-
	47,739	47,739		48,357	48,357		42,370	(2)0.73				18	-	-	-	-	-	-
1.71	20,100	20,100	1.48	20,336	20,336	2.23	19,208	0.08	0.07	0.88	0.79	-	-	-	-	-	-	-
	26,159	26,159		26,539	26,539		21,427	1.14				-	-	-	-	-	-	-
	1,390	1,390		1,312	1,312		1,710	0.34	0.29	0.43	0.29	-	-	-	-	-	-	-
	47,649	47,649		48,187	48,187		42,345	(2)0.63	(2)0.47	(2)0.54	(2)0.63	-	-	-	-	-	-	-
												-	18	-	-	-	-	-
												25	25	-	-	-	-	-

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

31 במרס 2018						
עם דרישה ועד חודש	מנעל חודש ועד שלושה חודשים	מנעל שלושה חודשים ועד שנה	מנעל שלושה חודשים ועד שנה	מנעל שלושה חודשים ועד שנה	מנעל חמש שנים ועד עשר שנים	מנעל חמש שנים ועד עשר שנים
במיליוני ש"ח						
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
92,591	4,204	7,858	9,190	6,364	6,528	
20,753	13,471	8,247	2,597	1,864	1,022	
680	938	1,877	13	-	-	
114,024	18,613	17,982	11,800	8,228	7,550	
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
92,789	3,990	7,055	13,211	3,678	1,083	
18,442	11,983	8,823	2,324	2,657	3,512	
676	933	1,882	13	-	-	
111,907	16,906	17,760	15,548	6,335	4,595	
מכשירים פיננסיים, נטו						
2,117	1,707	222	(3,748)	1,893	2,955	
2,117	3,824	4,046	298	2,191	5,146	
52	64	126	241	104	226	

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הרבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכולל בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14.א. לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכולל בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרימי המזומנים כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים במקום מועדי הפרעון החוזיים, הגדילו את השווי ההוגן של המשכנתאות ב-32 מיליון ש"ח (31.12.17 - 46 מיליון ש"ח). על פי התזרימים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, ביום 31 במרס 2018 הגיע המגזר השקלי הלא צמוד למח"מ של 0.59 שנים ולשת"פ של 3.27% (31.12.17 - מח"מ של 0.54 שנים ולשת"פ של 3.44%), המגזר צמוד המדד הגיע למח"מ של 3.16 שנים ולשת"פ של 3.05% (31.12.17 - מח"מ של 3.22 שנים ולשת"פ של 3.19%) והחשיפה הכוללת הגיעה למח"מ של 0.96 שנים ולשת"פ של 2.99% (31.12.17 - מח"מ של 0.87 שנים ולשת"פ של 3.07%). מספרי השוואה ל-31 במרס 2017 לא סווגו מחדש.

(1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

(4) לרבות מטבע ישראל צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2017			31 במרס 2017									
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן במיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשר ועוד עשרים שנים במיליוני ש"ח	
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים					
0.76	2.83	132,150	1.01	3.09	124,784	0.87	2.84	129,210	955	82	1,438	
0.46		56,499	0.48		55,811	0.55		48,132	178	-	-	
0.29		3,271	0.42		2,903	0.35		3,762	254	-	-	
⁽²⁾ 0.66		191,920	⁽²⁾ 0.84		183,498	⁽²⁾ 0.78		181,104	1,387	82	1,438	
0.41	0.53	125,417	0.43	0.99	118,363	0.42	0.58	122,777	709	5	257	
0.74		56,492	0.80		55,934	0.98		47,919	178	-	-	
0.29		3,262	0.42		2,903	0.35		3,758	254	-	-	
⁽²⁾ 0.51		185,171	⁽²⁾ 0.55		177,200	⁽²⁾ 0.57		174,454	1,141	5	257	
										77	1,181	
										6,404	6,327	
14.37	1.10	1,166	14.89	1.70	1,135	14.28	1.20	1,184		69	302	

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה (במיליוני ש"ח):

% מההון הפנוי		חשיפת ההון הפנוי		
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2017	2018	2017	2018	
97	87	6,124	5,210	מט"י לא צמוד
2	13	106	744	מט"י צמוד מדד
1	-	82	23	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכוי מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 במרס 2018 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין		דולר	אירו
ירידה של 5%	(1)	5	
ירידה של 10%	(1)	12	
עלייה של 5%	2	-	
עלייה של 10%	9	(1)	

הערות:

(1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

(2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

(4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פורוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו.

הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכוי מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 31 במרס 2018 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

אחוז שינוי במדד	
ירידה של 3%	(46)
עלייה של 3%	36

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 במרס 2018	
2,509	3,009	עסקאות גידור:
		חוזי רבית
		עסקאות ALM ואחרות:
14,494	15,764	חוזי רבית
64,837	62,025	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
72,319	49,000	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
154,159	129,798	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 31 במרס 2018 ב-43.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-48.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-34.5 מיליארד ש"ח, ו-9.4 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2018, עומד על 136.6%, בהשוואה ל-141.2% ב-31 בדצמבר 2017. ביום 31 במרס 2018 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-116.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-118.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר מטבע החוץ, לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים במגזרים אלו הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני-ארוך.

ככלל, חשיפות המטבע של הבנק במגזר המט"ח הינן נמוכות (ראה פרק סיכון שוק).

במגזר צמוד המדד, הן המקורות והן השימושים פרוסים לטווח בינוני-ארוך, כאשר שינוי של עד 2% במדד לא משפיע מהותית על חשיפות הבנק.

חשיפת המדד של קבוצת הבנק ליום 31 במרס 2018 הסתכמה ב-744 מיליון ש"ח.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 במרס 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	
במיליוני ש"ח		
2,644	3,000	1
2,558	2,949	2
2,453	2,554	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2017.

לא חלו שינויים ברמת גורמי הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2017 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח הכספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרס 2018 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 28 במאי 2018
י"ד בסיוון, תשע"ח

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

28 במאי 2018

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

28 במאי 2018

דוחות כספיים

64	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
65	דוח רווח והפסד
66	דוח על הרווח הכולל
67	מאזן
68	דוח על השינויים בהון
69	דוח על תזרימי המזומנים
71	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו ("להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 31 במרס 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מברורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

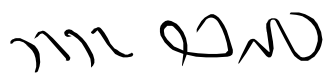
28 במאי 2018

דוח רווח והפסד מאוחד (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		באור	
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
2,704	640	654	2	הכנסות רבית
402	78	70	2	הוצאות רבית
2,302	562	584		הכנסות רבית, נטו
121	34	27	6,12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,181	528	557		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מרבית
83	12	40	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,305	334	338		עמלות
62	42	23		הכנסות אחרות
1,450	388	401		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
*1,579	*403	446		משכורות והוצאות נלוות
380	99	96		אחזקה ופחת בנינים וציוד
94	23	23		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
*554	*129	172		הוצאות אחרות
2,607	654	737		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,024	262	221		רווח לפני מסים
358	97	82		הפרשה למסים על הרווח
666	165	139		רווח לאחר מסים
54	10	6		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
				רווח נקי:
720	175	145		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(9)	(8)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
678	166	137		המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים				
6.76	1.65	1.37		רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
				רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

* הוצג מחדש לאור יישום תיקון מספר 2017-07 לקודיפיקציה, בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. ראה גם באור 1.1 ד.3 להלן.
הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אריה איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 28 במאי 2018

דוח על הרווח הכולל⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
720	175	145	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(9)	(8)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
678	166	137	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
90	32	(42)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
4	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽²⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽³⁾
1	24	7	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽⁴⁾
95	56	(35)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(35)	(19)	11	השפעת המס המתנייח
60	37	(24)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
3	2	-	בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
57	35	(24)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
780	212	121	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(45)	(11)	(8)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
735	201	113	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 4.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(3) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(4) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		31 במרס			
2017	2017	2018			
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	באור		
נכסים					
39,186	30,255	34,481			מזומנים ופקדונות בבנקים
10,238	14,675	10,471	5		ניירות ערך
813	492	637			ניירות ערך שנשאלו
81,216	78,820	82,745	6,12		אשראי לציבור
(838)	(827)	(841)	6,12		הפרשה להפסדי אשראי
80,378	77,993	81,904			אשראי לציבור, נטו
675	648	677			אשראי לממשלה
565	518	571			השקעה בחברה כלולה
1,095	1,113	1,046			בנינים וציוד
235	240	228			נכסים בלתי מוחשיים
1,342	1,340	1,189	10		נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,186	1,002	1,397			נכסים אחרים ⁽²⁾
4	242	35			נכסים המוחזקים למכירה
135,717	128,518	132,636			סך כל הנכסים
התחייבויות, הון זמני והון					
113,511	106,198	111,913	7		פקדונות הציבור
1,133	716	359			פקדונות מבנקים
960	593	749			פקדונות הממשלה
5,249	5,575	4,980			אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,318	1,447	967	10		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,162	5,222	5,598			התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
-	691	-			התחייבויות המוחזקות למכירה
127,333	120,442	124,566			סך כל ההתחייבויות
338	331	-			הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,756	7,456	7,772			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
290	289	298			זכויות שאינן מקנות שליטה
8,046	7,745	8,070			סך כל ההון
135,717	128,518	132,636			סך כל ההתחייבויות, הון זמני והון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 69 מיליון ש"ח, 67 מיליון ש"ח, ו-61 מיליון ש"ח ב-31.3.18, 31.3.17 ו-31.12.17, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 298 מיליון ש"ח, 375 מיליון ש"ח, ו-423 מיליון ש"ח ב-31.3.18, 31.3.17 ו-31.12.17, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 603 מיליון ש"ח, 690 מיליון ש"ח, ו-521 מיליון ש"ח ב-31.3.18, 31.3.17 ו-31.12.17, בהתאמה.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(120)	6,949	7,756	290	8,046
-	-	137	137	8	145
-	-	(95)	(95)	-	(95)
-	(24)	-	(24)	-	(24)
-	-	(2)	(2)	-	(2)
927	(144)	6,989	7,772	298	8,070

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 31 במרס 2018

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(177)	6,571	7,321	283	7,604
-	-	166	166	6	172
-	-	(70)	(70)	-	(70)
-	35	-	35	-	35
-	-	4	4	-	4
927	(142)	6,671	7,456	289	7,745

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 31 במרס 2017

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(177)	6,571	7,321	283	7,604
-	-	678	678	26	704
-	-	(310)	(310)	(20)	(330)
-	57	-	57	1	58
-	-	10	10	-	10
927	(120)	6,949	7,756	290	8,046

יתרה לתחילת השנה

רווח נקי בשנת החשבון

דיבידנד

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2018	
	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
720	175	145	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
(54)	(10)	(6)	רווח נקי לתקופה
78	20	20	התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
94	23	23	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
(45)	(41)	(19)	פחת על בנינים וציוד
121	34	27	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(28)	(7)	(3)	רווח ממימוש בנינים וציוד
10	3	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2)	2	(40)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
70	16	39	הפסד שמומש ושרטר מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
249	149	(58)	מסים נדחים, נטו
*8	*8	-	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
			השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
			דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
434	180	148	שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(198)	(7)	(159)	ניירות ערך למסחר
(8)	(9)	172	נכסים אחרים
			נכסים בגין מכשירים נגזרים
168	312	404	שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(26)	99	(351)	התחייבויות אחרות
531	394	(122)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,122	1,341	223	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			מזומנים נטו מפעילות שוטפת
*(1,683)	*1,362	395	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
*(399)	*(78)	176	פקדונות בבנקים
*(2,475)	*(563)	(1,979)	ניירות ערך שנשאלו
*298	*58	2	אשראי לציבור
*(21)	*6	(2)	שינוי באשראי לציבור מוחזק למכירה
(4,655)	(1,466)	(2,260)	אשראי לממשלה
177	28	218	רכישת ניירות ערך המוחזקים לפדיון וזמינים למכירה
4,103	1,342	203	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
5,780	1,121	1,501	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(55)	(7)	(6)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
93	84	21	רכישת בנינים וציוד
(86)	(20)	(16)	תמורה ממימוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
1,077	1,867	(1,747)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
			מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי המזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם באור 2.ד.1.

דוח על תזרימי המזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:
			פקדונות הציבור
			שינוי בהתחייבויות אחרות המוחזקות למכירה
			פקדונות מבנקים
			פקדונות הממשלה
			רכישה נוספת של מניות בחברה מאוחדת
			תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
			פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
			דיבידנד ששולם לבעלי המניות
			דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
			מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
			גידול (קיטון) במזומנים
			יתרת מזומנים לתחילת השנה
			השפעת תנועות בשער החליפין על יתרת מזומנים
			יתרת מזומנים לסוף התקופה
			רבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
			רבית שהתקבלה
			רבית ששולמה
			דיבידנדים שהתקבלו
			מסים על הכנסה ששולמו
			מסים על הכנסה שהתקבלו

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי המזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם באור 2.ד.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2018 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברה כלולה. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 במאי 2018.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות הדיווח לציבור הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015, פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקבות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן מיושם החל מיום 1 בינואר 2018. התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- זיהוי החוזה עם הלקוח
 - זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
 - קביעת מחיר העסקה
 - הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
 - הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע
- בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.
- בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.
- התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי כלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות רבית והכנסות מימון שאינן מרבית.
- בהתאם להוראות התקן החדש, אופן ההכרה בהכנסות מגריעה של נכסים לא פיננסיים (לרבות נדל"ן) תיבחן בדרך המשקפת העברת שליטה חלף ההוראות הקיימות כיום, אשר קשיחות יותר בהשוואה להוראות החדשות.
- ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

- ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.
- החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:
- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
 - רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
 - רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
 - דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
 - דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
 - היוון עלויות רבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון רבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בנק לא יהוון עלויות רבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הרבית שיהוונו);
 - מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יושמו החל מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, הבנק נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.
- ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

התיקון מבהיר, כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות אחרות. יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה.

נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארה"ב, בשינויים המתחייבים.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצגה מחדש של מספרי ההשוואה לתקופות קודמות במטרה להתאימם להוראות החדשות.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרס 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2017-08 (להלן - "התיקון") בדבר הפחתת פרמיה על איגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פרעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות. בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על אגרות חוב בעלות אופציית פרעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפרעון המוקדם ביותר.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים.

להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

(א) הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לוויים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

(ב) הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: מניית סחירות בתיק הזמין למכירה ימדדו לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, חלף המדידה הקיימת כיום אשר ככלל דורשת רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר; השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות הנמדדות לפי חלופת השווי ההוגן, הנובעים מסיכון האשראי הספציפי למכשיר, יוכרו ברווח כולל אחר, ולא בדוח רווח והפסד; וכן תעודכן אופן ההצגה במאזן של מכשירים פיננסיים.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019. במועד היישום לראשונה, הרווחים שטרם מומשו בגין מניית זמינות למכירה שרשומים בקרן הון יסווג מחדש לעודפים.

(ג) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים ביעוד, במדידה ובהצגה של תוצאות הגידור.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הכללים מרחיבים את היכולת של תאגידים בנקאיים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים; הכללים מקלים ומפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור; וכן הכללים מעדכנים את הגילוי על הפעילויות של התאגידים הבנקאיים במכשירים נגזרים. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019.

(ד) חכירות

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-02. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוץ חכירה ארוכי טווח.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוזר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בכללים החדשים.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2017	2018	
601	611	א. הכנסות רבית ⁽¹⁾
3	3	מאשראי לציבור
5	7	מפקדונות בבנקים
31	33	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
640	654	מאגרות חוב ⁽²⁾
		סך כל הכנסות הרבית
43	47	ב. הוצאות רבית
1	1	על פקדונות הציבור
1	1	על פקדונות הממשלה
32	20	על פקדונות מבנקים
1	1	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
78	70	על התחייבויות אחרות
562	584	סך כל הוצאות הרבית
		סך כל ההכנסות רבית, נטו
(7)	(1)	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית הוצאות רבית ⁽³⁾
8	6	ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
21	26	מוחזקות לפדיון
2	1	זמינות למכירה
31	33	למסחר
		סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 2 מיליון ש"ח (31.3.2017 - 1 מיליון ש"ח).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2017	2018	
		א. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
		1. מפעילות במכשירים נגזרים
2	-	חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾
(398)	153	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
(396)	153	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
		2. מהשקעה באגרות חוב
6	3	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
6	3	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
392	(121)	3. הפרשי שער, נטו
		4. רווחים מהשקעה במניות
1	-	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾
7	5	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
8	5	סך הכל מהשקעה במניות
10	40	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(3) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2017	2018	
		ב. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾
5	3	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(3)	(2)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾
-	(1)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
2	-	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
12	40	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
		פירוט על הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון
-	(2)	חשיפת רבית
2	2	חשיפה למניות
2	-	סך הכל
		ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור - פעילות חוץ⁽⁵⁾
1	-	חוסר האפקטיביות של הגידורים
1	-	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
2	-	סך הכל

- (1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2018.
(2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
(4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.
(5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(120)	(9)	(129)	(174)	-	45
(24)	-	(24)	4	-	(28)
(144)	(9)	(153)	(170)	-	17
(177)	(12)	(189)	(174)	(2)	(13)
35	2	37	16	-	21
(142)	(10)	(152)	(158)	(2)	8
(177)	(12)	(189)	(174)	(2)	(13)
57	3	60	-	2	58
(120)	(9)	(129)	(174)	-	45

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(2) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס (לא מבוקר)			2018		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
114	(41)	73	37	(13)	24	(63)	22	(41)
(24)	9	(15)	(5)	2	(3)	21	(8)	13
90	(32)	58	32	(11)	21	(42)	14	(28)
(12)	4	(8)	(8)	3	(5)	-	-	-
12	(4)	8	8	(3)	5	-	-	-
4	(2)	2	-	-	-	-	-	-
4	(2)	2	-	-	-	-	-	-
(28)	9	(19)	17	(6)	11	-	-	-
29	(10)	19	7	(2)	5	7	(3)	4
1	(1)	-	24	(8)	16	7	(3)	4
6	(3)	3	2	-	2	-	-	-
89	(32)	57	54	(19)	35	(35)	11	(24)

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

התאמות מתרגום*
התאמות מתרגום דוחות כספיים
גידורים**

הפסדים בגין התאמות מתרגום דוחות כספיים שסווגו מחדש לרווח והפסד
שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור לא.

באור 5 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
947	947	37	-	984	של ממשלת ישראל
35	35	3	-	38	של מוסדות פיננסיים בישראל
257	257	34	-	291	של אחרים בישראל
1,239	1,239	74	-	1,313	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	ב. ניירות ערך זמינים למכירה
5,094	5,052	46	4	5,094	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
1,347	1,349	-	2	1,347	של ממשלות זרות
93	94	-	1	93	של מוסדות פיננסיים בישראל
461 ⁽⁶⁾	462	-	1	461	של מוסדות פיננסיים זרים
297 ⁽⁵⁾	307	-	10	297	מגובי משכנתאות (MBS)
379 ⁽⁷⁾	377	5	3	379	של אחרים בישראל
948	950	1	3	948	של אחרים זרים
8,619	8,591	52	24	8,619	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
232 ⁽⁴⁾	234	3	5	232	מניות -
8,851	8,825	55 ⁽²⁾	29 ⁽²⁾	8,851	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ג. ניירות ערך למסחר
265	265	-	-	265	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
63	63	-	-	63	של מוסדות פיננסיים זרים
47	47	-	-	47	של אחרים בישראל
375	375	-	-	375	סך כל אגרות החוב למסחר
6	6	-	-	6	מניות -
381	381	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	381	סך כל ניירות הערך למסחר
10,471	10,445	129	29	10,545	סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 125 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 105 מיליון ש"ח).
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 293 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 399 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,068	1,068	19	-	1,087	של ממשלת ישראל
60	60	9	-	69	של מוסדות פיננסיים בישראל
41	41	-	-	41	של מוסדות פיננסיים זרים
265	265	18	-	283	של אחרים בישראל
1,434	1,434	46	-	1,480	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר					ב. ניירות ערך זמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	אגרות חוב -
7,100	7,080	28	8	7,100	של ממשלת ישראל
2,003	2,006	-	3	2,003	של ממשלות זרות
246	248	-	2	246	של מוסדות פיננסיים בישראל
1,282 ⁽⁶⁾	1,284	-	2	1,282	של מוסדות פיננסיים זרים
316 ⁽⁵⁾	320	1	5	316	מגובי משכנתאות (MBS)
720 ⁽⁷⁾	715	8	3	720	של אחרים בישראל
613	614	-	1	613	של אחרים זרים
12,280	12,267	37	24	12,280	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
170 ⁽⁴⁾	171	3	4	170	מניות -
12,450	12,438	40 ⁽²⁾	28 ⁽²⁾	12,450	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ניירות ערך למסחר					ג. ניירות ערך למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	אגרות חוב -
691	690	1	-	691	של ממשלת ישראל
51	51	-	-	51	של מוסדות פיננסיים זרים
33	33	-	-	33	של אחרים בישראל
4	4	-	-	4	של אחרים זרים
779	778	1	-	779	סך כל אגרות החוב למסחר
12	12	-	-	12	מניות -
791	790	1 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	791	סך כל ניירות הערך למסחר
14,675	14,662	87	28	14,721	סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 4 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 119 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 107 מיליון ש"ח).
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 308 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 8 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך בבעלות של יותר מממשלה אחת בסך של 797 מיליון ש"ח וניירות ערך בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 290 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,018	1,018	38	-	1,056	של ממשלת ישראל
32	32	4	-	36	של מוסדות פיננסיים בישראל
260	260	36	-	296	של אחרים בישראל
1,310	1,310	78	-	1,388	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	ב. ניירות ערך זמינים למכירה
4,143	4,075	70	2	4,143	אגרות חוב -
1,932	1,934	-	2	1,932	של ממשלת ישראל
106	105	1	-	106	של ממשלות זרות
511 ⁽⁶⁾	512	-	1	511	של מוסדות פיננסיים בישראל
300 ⁽⁵⁾	306	1	7	300	של מוסדות פיננסיים זרים
358 ⁽⁷⁾	350	8	-	358	מגובי משכנתאות (MBS)
853	854	1	2	853	של אחרים בישראל
8,203	8,136	81	14	8,203	של אחרים זרים
194 ⁽⁴⁾	192	3	1	194	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
8,397	8,328	84 ⁽²⁾	15 ⁽²⁾	8,397	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ג. ניירות ערך למסחר
442	442	-	-	442	אגרות חוב -
28	28	-	-	28	של ממשלת ישראל
38	38	-	-	38	של מוסדות פיננסיים זרים
21	21	-	-	21	של אחרים בישראל
529	529	-	-	529	של אחרים זרים
2	2	-	-	2	סך כל אגרות החוב למסחר
531	531	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	531	מניות -
10,238	10,169	162	15	10,316	סך כל ניירות הערך למסחר

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 119 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח).
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 296 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות של יותר מממשלה אחת בסך של 146 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 316 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

31 במרס 2018 (לא מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	
20-40%	0-20%	סך הכל		20-40%	0-20%	סך הכל		
ניירות ערך זמינים למכירה								
אגרות חוב								
-	-	-	-	4	-	4	566	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	2	-	2	1,347	של ממשלות זרות
-	-	-	-	1	-	1	21	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	1	-	1	303	של מוסדות פיננסיים זרים
9	-	9	233	1	-	1	62	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	3	-	3	161	של אחרים בישראל
-	-	-	-	3	-	3	785	של אחרים זרים
1	-	1	24	4	3	1	35	מניות
10	-	10	257	19	3	16	3,280	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 במרס 2017 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן
20-40%	0-20%	סך הכל		20-40%	0-20%	סך הכל	
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
2	-	2	742	6	-	6	1,876 של ממשלת ישראל
-	-	-	-	3	-	3	1,929 של ממשלות זרות
2	-	2	148	-	-	-	- של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	2	-	2	1,088 של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	5	-	5	308 מגובי משכנתאות (MBS)
3	-	3	373	-	-	-	- של אחרים בישראל
-	-	-	-	1	-	1	573 של אחרים זרים
4	2	2	24	-	-	-	- מניות
11	2	9	1,287	17	-	17	5,774 סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו			שווי	הפסדים שטרם מומשו			שווי
סך הכל	20-40%	0-20%	הוגן	סך הכל	20-40%	0-20%	הוגן
ניירות ערך זמינים למכירה							
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
2	-	2	567	-	-	-	-
של ממשלות זרות							
1	-	1	972	1	-	1	864
של מוסדות פיננסיים זרים							
-	-	-	-	1	-	1	376
מגובי משכנתאות (MBS)							
6	-	6	244	1	-	1	51
של אחרים זרים							
-	-	-	-	2	-	2	675
מניות							
1	-	1	24	-	-	-	-
10	-	10	1,807	5	-	5	1,966
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

ה. ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט את תכנית ההסדר במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות, שהוגשה על ידי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"). על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקה של קבוצת הבנק הסתכם בכ-20.3%.

ביום 29 בדצמבר 2017, פנתה הבורסה לבעלי מניותיה לקבל מהם הצעות למכירת מניותיה המוחזקות על ידם. בהתאם לתנאי ההצעה תינתן לבורסה או לצד ג' אליו תמחה הבורסה את זכותה לפי שיקול דעתה (להלן - "הרוכש"), זכות לרכוש את החזקות בעלי מניותיה, כולן או חלקן, לפי שיקול דעתו של הרוכש, במחיר המשקף לכלל מניות הבורסה סך של 500 מיליון ש"ח.

ביום 18 בינואר 2018, נענתה קבוצת הבנק לפניית הבורסה והגישה לה הצעה למכירת 15.4% מהון מניות הבורסה המוחזקות על ידי קבוצת הבנק (להלן - "ההחזקות למכירה") בתנאים שנקבעו על ידי הבורסה בפנייתה לבנק. יצוין כי שווי החזקות הבנק בבורסה, הרשום כיום בספרי הבנק, הינו זניח.

ביום 16 באפריל 2018, מסרה הבורסה לבנק הודעה על קיבול הודעת ההיענות של הבנק ביחס למלוא ההחזקות למכירה (להלן: "הודעת הקיבול").

בהודעת הקיבול ציינה הבורסה כי התמורה בגין ההחזקות למכירה תעלה על המחיר המוצע בהצעת הרכש, אולם לפי דברי הבורסה, הסכום העודף בין התמורה שתתקבל בפועל לבין התמורה הנגזרת מהמחיר המוצע בהצעת הרכש, בגין ההחזקות למכירה, יועבר לבורסה כמתחייב, לפי האמור בהודעת הקיבול, מהוראות חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017. הודעת הקיבול מותנית בקבלת אישורים רגולטוריים ובביצוע השלמת העסקה (קלוזינג).

יובהר כי אין ודאות שיתקבלו האישורים הרגולטורים הנדרשים לרכישת ההחזקות למכירה ו/או כי עסקת הרכישה תושלם.

לפי הודעת הבורסה, השלמת הרכישה, ככל שתבצע, תתבצע לא יאוחר מיום 19 ביוני 2018, אלא אם יוארך מועד זה בהסכמת כל הצדדים, ואם לא יתקבלו האישורים הדרושים או לא יבוצע הקלוזינג של העסקה, מכל סיבה, לרבות אי קבלת האישור או האישורים הנ"ל, עד למועד האמור (אלא אם יוארך), העסקה תתבטל.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
34,419	-	237	34,656	2,315	36,971
5,224	23,151	19,714	48,089	-	48,089
302	23,151	-	23,453	-	23,453
39,643	23,151	19,951	82,745	2,315	85,060
189	-	73	262	-	262
234	10	13	257	-	257
423	10	86	519	-	519
34	154	43	231	-	231
428	5	208	641	-	641
885	169	337	1,391	-	1,391
412	-	32	444	-	444
58	116	223	397	-	397
1	116	-	117	-	117
470	116	255	841	-	841
141	-	25	166	-	166

יתרת חוב רשומה:	
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	
מזה: לפי עומק פיגור	
סך הכל	
מזה:	
חובות בארגון מחדש	
חובות פגומים אחרים	
סך הכל חובות פגומים	
חובות בפיגור 90 ימים או יותר	
חובות בעייתיים אחרים	
סך הכל חובות בעייתיים	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:	
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני	
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	
מזה: לפי עומק פיגור	
סך הכל	
מזה: בגין חובות פגומים	

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
36,702	2,855	33,847	207	-	33,640
44,973	-	44,973	17,943	22,058	4,972
22,308	-	22,308	-	22,058	250
81,675	2,855	78,820	18,150	22,058	38,612
422	-	422	71	-	351
322	-	322	13	11	298
744	-	744	84	11	649
201	-	201	39	133	29
797	-	797	199	14	584
1,742	-	1,742	322	158	1,262
456	-	456	27	-	429
371	-	371	204	113	54
114	-	114	-	113	1
827	-	827	231	113	483
166	-	166	21	-	145

יתרת חוב רשומה:	
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	
מזה: לפי עומק פיגור	
סך הכל	
מזה:	
חובות בארגון מחדש	
חובות פגומים אחרים	
סך הכל חובות פגומים	
חובות בפיגור 90 ימים או יותר	
חובות בעייתיים אחרים	
סך הכל חובות בעייתיים	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:	
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני	
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	
מזה: לפי עומק פיגור	
סך הכל	
מזה: בגין חובות פגומים	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
37,480	3,300	34,180	226	-	33,954	יתרת חוב רשומה:
47,036	-	47,036	19,206	22,848	4,982	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
23,141	-	23,141	-	22,848	293	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
84,516	3,300	81,216	19,432	22,848	38,936	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
263	-	263	74	-	189	חובות בארגון מחדש
279	-	279	14	7	258	חובות פגומים אחרים
542	-	542	88	7	447	סך הכל חובות פגומים
230	-	230	40	156	34	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
671	-	671	208	9	454	חובות בעייתיים אחרים
1,443	-	1,443	336	172	935	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
440	-	440	33	-	407	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
398	-	398	219	115	64	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	115	1	מזה: לפי עומק פיגור
838	-	838	252	115	471	סך הכל
162	-	162	26	-	136	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
בנקים וממשלות	סך הכל				
838	-	838	252	115	471
19	-	19	13	1	5
(66)	-	(66)	(29)	-	(37)
50	-	50	19	-	31
(16)	-	(16)	(10)	-	(6)
841	-	841	255	116	470
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
501	115	231	847	-	847
31	-	7	38	-	38
(73)	(2)	(30)	(105)	-	(105)
24	-	23	47	-	47
(49)	(2)	(7)	(58)	-	(58)
483	113	231	827	-	827
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 7 - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר		31 במרס		
2017	(מבוקר)	2017	2018	(לא מבוקר)
47,062		41,186	45,757	לפי דרישה
6,178		5,942	6,161	- אינם נושאים רבית
53,240		47,128	51,918	- נושאים רבית
60,271		59,070	59,995	סך הכל לפי דרישה
113,511		106,198	111,913	לזמן קצוב*
				סך הכל פקדונות בישראל**
2,654		2,566	2,631	* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
				** מזה:
54,399		53,504	55,095	פקדונות של אנשים פרטיים
26,681		21,803	25,993	פקדונות של גופים מוסדיים
32,431		30,891	30,825	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		31 במרס		
2017	(מבוקר)	2017	2018	(לא מבוקר)
42,116		41,540	42,991	תקרת הפקדון
25,557		25,447	25,722	עד 1
14,319		14,639	14,442	מעל 1 עד 10
6,027		4,774	5,291	מעל 10 עד 100
25,492		19,798	23,467	מעל 100 עד 500
113,511		106,198	111,913	מעל 500
				סך הכל

באור לא - זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמורה ופרישה. הפרשות נוספות לפיצויים בגין צעדי התייעלות נוספים כגון שינויי מבנה נרשמו כהוצאה והן כלולות על בסיס לא אקטוארי.

2. מענקים בגין ותק

עובדי חברות מאוחדות זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימם תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמורה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמורה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמורה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.33. לדוחות הכספיים לשנת 2017 באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
			א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה
1,166	1,166	1,166	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
26	6	6	עלות שירות
42	10	9	עלות רבית
33	(15)	(3)	הפסד (רווח) אקטוארי
(102)	(32)	(18)	הטבות ששולמו
1	-	24⁽¹⁾	אחר, לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
1,166	1,135	1,184	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
			ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית
750	750	732	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
34	6	-	תשואה בפועל על נכסי התכנית
11	3	3	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
(63)	(15)	(15)	הטבות ששולמו
732	744	720	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
434	391	464	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

(1) בגין מהלכי התייעלות בחברה מאוחדת לרבות שינויי מבנה.

31 בדצמבר	31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
			ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד
434	391	464	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
434	391	464	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
			ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס
196	180	196	הפסד אקטוארי נטו
26	26	22	התחייבות נטו בגין המעבר*
222	206	218	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי ההיוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור ההיוון שקיזזו את ההפסד כאמור.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

2. הוצאה לתקופה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
			א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד
26	6	6	עלות שירות
42	10	9	עלות רבית
(21)	(6)	(5)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
			הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
11	3	3	הפסד אקטוארי נטו
16	4	27	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים
(4)	(1)	(1)	היוון עלות תוכנה
70	16	39	סך עלות ההטבה, נטו
			ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס
20	(15)	2	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(11)	(3)	(3)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(15)	(4)	(3)	סילוק
(6)	(22)	(4)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
70	16	39	סך עלות ההטבה נטו
64	(6)	35	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר
			ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2018 לפני השפעת המס
			הפסד אקטוארי נטו
38			סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר
38			

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידית עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר	31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
1.1	1.7	1.3	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה שיעור היוון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
1.4-1.7	1.7	1.1	2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס		
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
89	85	86	(75)	(71)	(72)	שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס		תחזית	
2017	2017	2018	*2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
11	3	3	11	הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (במיליוני ש"ח)

א. הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014, מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

יודגש, כי הוראות באזל קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי והם עומדים על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

(1) יעדי הלימות הון

לקבוצה מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון והנהלה לשמור על רמת הלימות הון, בהתאם ליעדי הון שנקבעו בתהליך פנימי, אשר לא יפחתו מיעדי ההון המינימליים הנדרשים על ידי המפקח על הבנקים. יעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון והנהלה משקפים, לדעת הקבוצה, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלה.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 9.29%-12.79%, בהתאמה.

ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.ב.12.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.79%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
בנתוני המאוחד			
א. הון לצורך חישוב יחס ההון			
8,033	7,738	7,958	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,749	2,682	2,599	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,782	10,420	10,557	סך הכל הון כולל
ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
(3)70,445	(3)69,693	(3) 72,608	סיכון אשראי
725	804	662	סיכויי שוק
6,201	5,955	5,732	סיכון תפעולי
77,371	76,452	79,002	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
ג. יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.38%	10.12%	10.07%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.94%	13.63%	13.36%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.30%	(1)9.29%	(1) 9.29%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(1)12.80%	(1)12.79%	(1) 12.79%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
חברות בת משמעותיות			
בנק אוצר החייל בע"מ			
11.01%	10.68%	10.50%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.32%	13.28%	12.56%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.03%	(1)9.02%	(1) 9.03%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(1)12.53%	(1)12.52%	(1) 12.53%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק מסד בע"מ			
11.87%	12.93%	11.86%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
12.95%	14.03%	12.87%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
7,756	7,456	7,772	א. הון עצמי רובד 1
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
			הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
(2)446	(2)438	199	זכויות שאינן מקנות שליטה
14	14	-	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
8,216	7,908	7,971	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(103)	(112)	(100)	נכסים בלתי מוחשיים
(2) (176)	(2) (172)	-	התחייבות להשקעה עצמית במניות
(4)	(5)	(6)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(283)	(289)	(106)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
100	119	93	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
8,033	7,738	7,958	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			ב. הון רובד 2
2,015	1,956	1,860	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
734	726	739	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,749	2,682	2,599	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,749	2,682	2,599	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
			יחס ההון לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
10.11%	9.82%	9.94%	השפעת הוראות המעבר
0.12%	0.12%	-	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
10.23%	9.94%	9.94%	השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.15%	0.18%	0.13%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
10.38%	10.12%	10.07%	

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2017 הינם 9.0% ו-12.5% בהתאמה, ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.
- (2) עד ליום 31 בדצמבר 2017 הבנק יישם את הוראות המעבר של באזל בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה (31.3.17 - 56 מיליון ש"ח ו-31.12.17 - 58 מיליון ש"ח).
- (3) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 130 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מידדה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12.1.2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה עד יום 31.12.2020.

לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות

(א) רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמורה, פרישה וכד'.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2018:

השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 באחוזים	
0.13	0.13	בנק (בנתוני המאוחד)
0.79	0.80	אוצר החייל
1.97	1.99	מסד

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בבטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכלל את הבנק).

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	31 במרס 2017 (לא מבוקר)	31 במרס 2018 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	
8,033	7,738	7,958	א. בנתוני המאוחד
146,137	139,554	143,250	הון רובד 1*
			סך החשיפות
		באחוזים	
5.50%	5.54%	5.56%	יחס המינוף
			ב. חברות בת משמעותיות
			בנק אוצר החייל בע"מ
5.79%	5.61%	5.69%	יחס המינוף
			בנק מסד בע"מ
6.99%	7.48%	6.99%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרימים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה). תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי, ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים, בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות. החל מיום 1 בינואר 2017 הדרישה המזערית עומדת על 100%.

לשלושת החודשים שנתיים			
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 במרס	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
123%	128%	120%	א. בנתוני המאוחד*
			יחס כיסוי הנזילות
122%	127%	120%	ב. בנתוני הבנק*
			יחס כיסוי הנזילות
329%	315%	268%	ג. חברות בת משמעותיות*
			בנק אוצר החייל בע"מ
			יחס כיסוי הנזילות
202%	241%	189%	בנק מסד בע"מ
			יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. דיבידנד

ביום 5 במרס 2018 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 95 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 13 במרס 2018, ויום התשלום היה 21 במרס 2018. לאחר תאריך המאזן, ביום 28 במאי 2018, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 60 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 5 ביוני 2018 ויום התשלום יהיה 13 ביוני 2018. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

לשנה שנתייה	לשלושת החודשים שנתיים	לשלושת החודשים שנתיים	
ביום 31 בדצמבר 2017	ביום 31 במרס 2017	ביום 31 במרס 2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
310	70	95	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
17	13	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
51	40	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המאוחדות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר	31 במרס	
2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
73	*52	שנה ראשונה
67	70	שנה שנייה
63	66	שנה שלישית
57	60	שנה רביעית
52	55	שנה חמישית
290	300	שנה שישית ואילך
602	603	סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 1.25. לדוחות הכספיים לשנת 2017.

להלן פירוט של תובענות שהוגשו בעבר כנגד הבנק וחברה מאוחדת ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2017:

1. - בחודש ספטמבר 2013 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לשער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ- "עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנטענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין.

- בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה מאוחדת וארבעה בנקים נוספים בעילה זהה לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין.

2. ביום 18 בדצמבר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים. עניינה של הבקשה הוא עמלות אותן גובים הבנקים בגין העברה של מט"ח לחשבון וממנו. לטענת המבקש על פי התעריפון שפרסם בנק ישראל (להלן - "התעריפון"), בגין ביצוע העברות כאמור, רשאים הבנקים לקבוע עמלת מינימום או עמלה באחוזים, הגבוה מביניהם ועד לתקרה שתקבע מראש (להלן - "טווח העמלה"), יהא סכום ההעברה אשר יהא בעוד שבפועל, כך טוען המבקש, כל הבנקים הנתבעים קובעים טווח עמלה מדורג, אשר תלוי בסכום ההעברה. בפועלם כך, כך טוען המבקש, מפרים הבנקים שורה של חוקים, הוראות ניהול בנקאי תקין, חובות החלות עליהם וכיו"ב.

עוד טוען המבקש כי הבנקים מתואמים לגבי האופן בו הם מתעלמים מהוראות התעריפון ומגבילים עצמם מתחרות בנוגע לעלויות הכרוכות בהעברה של מט"ח.

הקבוצה אותה מבקש לייצג היא "אנשים או ישויות משפטיות אשר השתמשו בשירותי הבנקים לשם העברה ו/או טיפול אחר במטבע חוץ וכלל הציבור בישראל אשר נפגע באופן ישיר ועקיף מההפרות".

סכום הבקשה נגד כלל הבנקים הנתבעים מוערך על ידי המבקש בסך של כ-500 מיליון ש"ח (לכל הפחות).

ביום 13 במרס 2018, התובע הסתלק מהתובענה והתביעה האישית שלו נדחתה.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 31 במרס 2018, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-28 מיליון ש"ח.

ד. כמו כן, תלוייה ועומדת כנגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעה זו, ולא נעשתה בגינה כל הפרשה:

ביום 8 במאי 2018, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-146 מיליון ש"ח (להלן שניהם ביחד - "הבקשה"). לטענת התובעים, הבנק הסתיר ולא גילה ללקוחותיו העסקיים כי קיימת אפשרות לפיה יסווגו כעסק קטן ואת המשמעות המעשית של סיווג חשבון כחשבון עסק קטן לעניין התעריפון הקמעונאי, סיווג כבירות מחדל את לקוחותיו העסקיים כעסקים גדולים, ללא סיבה סבירה (ובכך החיל עליהם תעריפון עסק גדול שהוא תעריפון העמלות המקסימאלי), הטעה את לקוחותיו ופעל כדי לטשטש הן את דבר סיווגם כעסק גדול והן את זכאותם לחסות תחת הגדרת עסק קטן בכדי שלקוחותיו, שזכאים לחסות תחת הגדרת עסק קטן, ימשיכו לשלם עמלות שהם אינם צריכים לשלם או ישלמו עמלות בסכומים ובשיעורים גבוהים מאלו שעליהם לשלם.

הקבוצה אותה מבקש לייצג היא "כל לקוחות הבנק בעבר ובהווה שהיו או שהינם זכאים לחסות תחת הגדרת 'עסק קטן' בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008 ואשר שילמו עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן, החל מיום כניסתם לתוקף של כללי העמלות ועד היום".

ה. 1. להלן פירוט של תובענות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") שהסכום הנתען בהן הוא מהותי: (א) ביום 28 באפריל 2014, התקבלו בכאל, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, שהוגשו נגד כאל וחברות כרטיסי אשראי אחרות לבית המשפט המחוזי, מחוז מרכז (להלן - "התביעה והבקשה"). עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") וכרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"), העולים לטענת המבקשים כדי הונאה שיטתית ומתמשכת של לקוחות חברות כרטיסי האשראי. ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגביית עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט "pre paid" ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף נלקח על ידי חברות כרטיסי האשראי. קבוצת הנפגעים הישירים אותה מבקש לייצג הוגדרה כ"כלל בתי העסק במדינת ישראל המקבלים כרטיסי חיוב". קבוצת הנפגעים העקיפים אותה מבקש לייצג הינה "כל מי שרכש מוצרים או שירותים בבתי עסק שמקבלים כרטיסי חיוב ובכלל זה המבקשים".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, ביחס לכלל הנתבעים, על סך 1,736 מיליון ש"ח.

ביום 24 בפברואר 2015, הגישו המבקשים, בהסכמת המשיבות, בקשה להסתלקות מבקשת האישור ומהתובענה, ללא צו להוצאות. ביום 19 באפריל 2015, הוגשה לבית המשפט בקשה, במסגרתה נתבקש בית המשפט להורות על החלפת מבקשי ההסתלקות ובאי כוחם, במבקש ובאי כוחו, ולהורות על המשך ההליכים באמצעות המבקש.

במסגרת בקשה זו, נטען כי בקשת ההסתלקות אינה מפרטת מדוע ראוי לאשר הסתלקות, ונסמכת רק על פעולות עתידיות שיבצע הרגולטור (בנק ישראל) ללא פיצוי בגין העבר.

ביום 1 ביולי 2015, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות. במקביל, אישר בית המשפט איתור מבקש ובא כח חליפיים אשר ייטלו עליהם את ניהול ההליך בשם הקבוצה.

בהמשך להחלטת בית המשפט מיום 1 ביולי 2015, באי כוח המבקשים הגישו ביום 6 ביולי 2015 נוסח מודעה לפרסום בעיתונות, בדבר ההסתלקות מהתובענה אשר אושר על ידי בית המשפט.

ביום 8 ביוני 2016, הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התביעה הייצוגית ("הבקשה המתוקנת"). במסגרת בקשת האישור נתבעות שלוש חברות כרטיסי האשראי בטענה כי הן ערכו הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי (דביט) ובתחום כרטיסי ה-"pre paid".

בבקשה המתוקנת לא צוין סכום התביעה באופן מפורש וזו מפנה לחוות הדעת הכלכלית המצורפת לבקשה המתוקנת. עיון בחוות הדעת הכלכלית מעלה, כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2015-2007, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2015-2007, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין

עסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2015-2007, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מיידי בשל שני ההסדרים הכוללים הנתונים כאמור לעיל.

כאל הגישה תשובתה לבקשת האישור ביום 22 בדצמבר 2016. המבקש הגיש תגובתו לתשובת כאל ביום 22 בפברואר 2017. ביום 12 במרס 2017 נערך קדם דיון בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין להגבלים עסקיים, ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת, ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין להגבלים עסקיים. ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיובי מיידי וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה בד בבד עם בקשה להארכת מועד להגשת התשובה לגופם של דברים, ככל שבקשת הסילוק תדחה.

ביום 28 בפברואר 2018, הגישו המבקשים תגובה לבקשה לסילוק על הסף וביום 1 במרס 2018 קבע בית הדין כי על הממונה להגיש תשובתו עד ליום 23 באפריל 2018.

ביום 23 באפריל 2018, הוגשה עמדת הממונה ולפיה יש להיעתר לבקשה לסילוק על הסף מאחר שזו אינה מתאימה להתברר במסגרת בקשה לסעד הצהרתי. זאת על רקע תוכנה של הבקשה וכן בשים לב לזמן הרב שחלף ובו פסק הדין מיושם. עוד הובהר בעמדת הממונה כי בכל הנוגע לאפשרות של תיקון או ביטול האישור, ההליך המתאים הוא פניה לממונה בהתאם לסעיף 12 לחוק ההגבלים העסקיים.

(ב) ביום 10 באוגוסט 2017 הוגשה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, עתירה אשר המשיבים בה הם היועץ המשפטי לממשלה, פרקליטות המדינה, כאל, הבנק הבינלאומי ובנק דיסקונט. במסגרת העתירה התבקש בית המשפט להורות למשיבים לנמק מדוע לא יפעלו להגשת כתב אישום והעמדה לדין של כל מי שנמצא מעורב בפרשה הנוגעת לפעילות הסליקה הבינלאומית של כאל, ולא ימנעו מלהגיע להסדר עם המעורבים בפרשה. כמו כן התבקש צו ביניים שיוורה למשיבים להימנע מכל ניסיון להגיע להסדר עד להכרעה בעתירה. לא ניתן צו ביניים. תגובת היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה לעתירה ולבקשה למתן צו ביניים הוגשה ביום 12 בנובמבר 2017. תגובת בנק דיסקונט, כאל והבנק הוגשה ביום 19 בנובמבר 2017. דיון בעתירה נקבע ליום 28 ביוני 2018. ראו לעניין זה גם התביעה הנגזרת המרובה האמורה בסעיף 4 להלן.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-99 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל וחברה מאוחדת שלה, תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא נרשמה בגין כל הפרשה: א. ביום 19 באוקטובר 2017 התקבלו בדיון כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית אשר הוגש כנגד דיינרס וכנגד חברה נוספת, לבית המשפט המחוזי בחיפה (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינה הטענה כי דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת, מטעות בפרסומיהן במכוון את חברי מועדון הנוסע המתמיד, אשר מחזיקים כרטיסי אשראי מסוג דיינרס פליי קארד (להלן - "הכרטיס"), בנוגע לאופן חישוב נקודות הטיסה אשר ניתן לצבור בעת שימוש בכרטיס במסגרת תשלום למשרדי ממשלה.

הגדרת הקבוצה הינה "כל בעלי כרטיס האשראי מסוג פלייקארד אשר עשו שימוש בכרטיס האשראי מעל 30,000 ש"ח בחודש במוסדות ממשלה".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך כ-66 מיליון ש"ח ולחילופין על סך 300 מיליון ש"ח. ביום 20 במרס 2018, דיינרס הגישה את תשובתה לבקשת האישור ובה דחתה את טענת המבקש.

ב. ביום 2 במאי 2018 התקבלה ככאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדין. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה. המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח".

ג. ביום 6 במאי 2018 התקבלה ככאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שמחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות לגביית ריבית על ידה. המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח.

4. ביום 7 במאי 2015, כפי שנמסר לכאל על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט"), התקבלו בדיסקונט תביעה ובקשה לאישור הגשתה כתביעה נגזרת (מרובה), אשר הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. בית המשפט מתבקש לאשר הגשתה של תביעה נגזרת

כנגד 16 נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית בכאל (ביניהם נושאי משרה לשעבר בדיסקונט ובבנק), ובחברת "כ.א.ל. אינטרנשיונל בע"מ" (להלן - "כאל אינטרנשיונל"), אשר מוזגה לכאל ונמחקה ביום 31 בדצמבר 2009, בגין נזקים נטענים שנגרמו לכאל ולכאל אינטרנשיונל ונזקים הצפויים להיגרם להן, לפי הנטען, בקשר לפעילות הסליקה הבינלאומית שלהן בשנים 2006-2009.

המבקש טוען כי נושאי המשרה ובעלי התפקיד המשיבים, הפרו, בין היתר, את חובותיהם וגרמו, לטענתו, לנזקים הנטענים והמוערכים על ידו בכ-100 מיליון ש"ח. כן טוען המבקש לסיכון פוטנציאלי של חילוט כספים בהיקפים של מיליארדי ש"ח, במסגרת הליכים פליליים, אם יוגשו ולנזקי מוניטין ואחרים שאינם מוערכים, הכל כנטען על ידי המבקש.

ביום 9 במאי 2017, ובהתאם להסדר דיוני בין הצדדים, הגיש המבקש בקשה מתוקנת לאישור תביעה נגזרת. הבקשה בעיקרה נותרה כפי שהייתה, בשני שינויים מרכזיים: (1) הצגת ההסדר המותנה שנחתם עם הפרקליטות והצגת התשלום מכוחו כנזק נוסף שנגרם לכאל; (2) השמטת העילה הנוגעת להפרת הוראות חוק איסור הלבנת הון והעיצום הכספי שהוטל על ידי בנק ישראל הנובע מכך.

על פי החלטת בית המשפט מיום 10 במאי 2017, על כאל ויתר המשיבים להגיש את תשובתם לבקשת האישור המתוקנת עד ליום 24 בספטמבר 2017. כמו כן הוחלט כי העתק בקשת האישור יועבר ליועץ המשפטי לממשלה (לרבות הפיקוח על הבנקים) אשר יודיע אם בדעתו להצטרף להליך. ביום 20 באוגוסט 2017, הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי אינו מוצא מקום להתייצב בהליך. כמו כן, ביום 29 באוגוסט 2017, הודיעו הצדדים כי המבקש, כאל והמבטחים של המשיבים האחרים באים ביניהם בדברים באופן שעשוי לייתר את הדיון בתיק. בהתאם לכך, ביקשו הצדדים ארכה להגשת תשובות המשיבים לבקשת האישור המתוקנת. לאחרונה, גיבשו הצדדים הסדר פשרה, כמפורט להלן.

דירקטוריון כאל בישיבתו מיום 2 בפברואר 2018, דן בהמלצת ועדת אד הוק מיוחדת בעניין פעילות הסליקה הבינלאומית (להלן - "הוועדה") שבסופו המלצתה בדבר דרך הפעולה שתהלוך את טובת כאל.

דירקטוריון כאל אימץ את המלצת הוועדה והחליט כי על רקע מכלול השיקולים שנשקלו במסגרת דיוני הוועדה, קידום הסדר פשרה במתווה המוצע ומיצוי זכויות כאל מול המבטחים, יהיה לטובת כאל. לפיכך דירקטוריון כאל הנחה את באי כוחה של כאל לקדם את מתווה הפשרה. דירקטוריון כאל קבע כי סכום ההחזר במסגרת מתווה הפשרה המוצע הוא ראוי וסביר ביותר, ואף מצוי על הצד הגבוה - בהתחשב בסיכונים והסיכויים של התביעה לגופה ועילת התביעה; ביחס לשיעור הפשרה בהליכים אחרים; וביחס לשיקולי רוחב של טובת כאל בסיום יעיל וממצה של פרשת הסליקה הבינלאומית. עוד קבע דירקטוריון כאל כי מטעמים שפורטו בחוות דעתה של הוועדה לדירקטוריון כאל, נקיטת הליך משפטי נגד מי מנושאי המשרה, חלף הסדר הפשרה המוצע, ולחלופין אי נקיטת הליך כלשהו - לא יעלה בקנה אחד עם טובת כאל.

ביום 28 במרס 2018 הגישו הצדדים לתיק בקשה משותפת לאישור הסדר פשרה בתביעה הנגזרת, וזאת מבלי שההסכם יהווה הודאה של הצדדים או מי מטעמם באיזו מעילות התביעה או מהטענות שבבקשת האישור.

בהתאם להסכם הפשרה שהוגש לאישורו של בית המשפט, ישולם לכאל על ידי המבטחים, בעבור נושאי המשרה, סכום של 4.5 מיליון דולר ארה"ב, והוא ימצה את עילות התביעה נגד נושאי המשרה בקשר עם פעילות הסליקה הבינלאומית, ויתקבל חלף הגשת תביעה נגד מי מנושאי המשרה כהגדרתם בהסכם הפשרה. כמו כן, הסכם הפשרה יביא לסילוק הדדי של כל הטענות שבין הצדדים לבקשת האישור בקשר עם פעילות הסליקה הבינלאומית. בכפוף לאישור הסכם הפשרה, ובכפוף לתשלום סכום הפשרה לידי כאל, פסק הדין יהווה מעשה בית דין ויכלול מיצוי, ויתור וסילוק מלא סופי ובלתי חוזר של כל עילות התביעה הקשורות במישרין או בעקיפין לפעילות הסליקה הבינלאומית, כלפי נושאי המשרה וכלפי חברות הקשורות לכאל.

כמו כן, הסכימו הצדדים להמליץ לבית המשפט לאשר שכר טרחה לבא-כוח המבקש בבקשת האישור בגובה 2 מיליון ש"ח, ולמבקש עצמו גמול מיוחד בסך 260 אלף ש"ח (המהווים ביחד כ-14% מסכום הפשרה וישולמו מסכום הפשרה).

ביום 28 בספטמבר 2016, התקבל בבנק מכתב שנשלח על ידי בעל מניות בבנק ובו דרישה מדירקטוריון הבנק למיצוי עילת תביעה כנגד שני נושאי משרה בכירים לשעבר בכאל (מנכל כאל לשעבר ומנכל כאל אינטרנשיונל לשעבר) קודם להגשת בקשה לבית המשפט לאישור תביעה נגזרת מרובה מטעם הבנק, ובקשה לגילוי מסמכים. להבנת הבנק, הבקשה מתייחסת לאירועים בגינם הוגשה התביעה והבקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד דיסקונט וכאל כמתואר לעיל. ביום 1 בנובמבר 2016 דן דירקטוריון הבנק בפניה והחליט לדחותה.

5. ביום 14 בדצמבר 2016 הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") לכאל שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. ביום 9 במרס 2017 הגישה כאל השגה על שומות אלה. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה.

ביום 8 במרס 2018 נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). מכח התקנות לחוק מע"מ, לכאל קיימת הזכות לערער בפני בית המשפט המחוזי על החלטת השומה בתוך 30 יום ממועד קבלת ההחלטה. ביום 29 במרס 2018 אישר בית המשפט המחוזי בקשת ארכה (בהסכמה) בת 60 יום להגשת הערעור. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד-

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
3,009	-	-	-	3,009	-
3,009	-	-	-	3,009	-
3,009	-	-	-	3,009	-
11	-	-	-	11	-
29,069	-	-	28,349	-	720
228	-	-	228	-	-
229	-	-	229	-	-
5,544	-	-	5,544	-	-
4,772	-	-	4,772	-	-
11,774	-	-	167	11,532	75
51,627	-	-	39,289	11,543	795
6,591	-	-	-	6,516	75
13,020	71	9,203	1,300	2,446	-
28,500	-	19,340	9,160	-	-
28,500	-	19,340	9,160	-	-
1,033	-	567	466	-	-
896	-	444	452	-	-
1,094	-	-	114	980	-
73,043	71	48,894	20,652	3,426	-
490	-	-	-	490	-
35	35	-	-	-	-
2,084	-	-	2,084	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾ (2)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי FUTURES

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				אחר	שקל - מדד
241	-	-	241	-	-
2,745	-	-	-	2,745	-
2,986	-	-	241	2,745	-
2,745	-	-	-	2,745	-
55	-	-	-	55	-
37,752	-	-	36,916	500	336
232	-	-	232	-	-
380	-	-	380	-	-
2,635	-	-	2,635	-	-
2,730	-	-	2,730	-	-
9,836	-	-	329	9,432	75
53,620	-	-	43,222	9,987	411
5,466	-	-	-	5,391	75
11,849	116	9,503	497	1,733	-
29,792	-	22,078	7,714	-	-
29,792	-	22,078	7,714	-	-
1,696	-	1,219	477	-	-
1,320	-	868	452	-	-
1,471	-	-	131	1,340	-
75,920	116	55,746	16,985	3,073	-
670	-	-	-	670	-
36	36	-	-	-	-
1,013	-	-	1,013	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾

חוזי FORWARD

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾ (2)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי FUTURES

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
2,509	-	-	-	2,509	-
2,509	-	-	-	2,509	-
2,509	-	-	-	2,509	-
32	-	-	-	32	-
36,426	-	-	35,695	-	731
83	-	-	83	-	-
84	-	-	84	-	-
3,574	-	-	3,574	-	-
3,487	-	-	3,487	-	-
10,936	-	-	293	10,568	75
54,622	-	-	43,216	10,600	806
5,891	-	-	-	5,816	75
13,375	1,467	9,163	637	2,108	-
39,373	-	30,187	9,186	-	-
39,373	-	30,187	9,186	-	-
983	-	743	240	-	-
768	-	537	231	-	-
1,094	-	-	114	980	-
94,966	1,467	70,817	19,594	3,088	-
490	-	-	-	490	-
35	35	-	-	-	-
2,027	-	-	2,027	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגזרים⁽¹⁾

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾ (2)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי FUTURES

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	חודי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חודי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
55	-	-	-	55	-
13	-	-	-	13	-
559	-	-	363	174	22
385	-	-	187	196	2
575	1	431	124	19	-
574	1	431	124	18	-
-	-	-	-	-	-
1,189	1	431	487	248	22
-	-	-	-	-	-
1,189	1	431	487	248	22
-	-	-	-	-	-
972	1	431	311	227	2
-	-	-	-	-	-
972	1	431	311	227	2
-	-	-	-	-	-

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. נגזרי אשראי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
שווי הוגן ברוטו חיובי
ה. סך הכל
שווי הוגן ברוטו חיובי
סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
* מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
* מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד- (המשך)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
42	-	-	16	26	-
20	-	-	-	20	-
691	-	-	489	180	22
837	-	-	616	220	1
607	1	444	153	9	-
606	1	444	153	8	-
-	-	-	-	-	-
1,340	1	444	658	215	22
-	-	-	-	-	-
1,340	1	444	658	215	22
-	-	-	-	-	-
1,463	1	444	769	248	1
-	-	-	-	-	-
1,463	1	444	769	248	1
-	-	-	-	-	-

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים	
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי סכומי שווי הוגן שקווצו במאזן
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*	
* מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾	
סכומי שווי הוגן שקווצו במאזן	
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾	
* מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים	

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 16 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
28	-	-	-	28	-
18	-	-	-	18	-
546	-	-	351	173	22
541	-	-	340	199	2
768	1	612	143	12	-
767	1	612	142	12	-
-	-	-	-	-	-
1,342	1	612	494	213	22
-	-	-	-	-	-
1,342	1	612	494	213	22
-	-	-	-	-	-
1,326	1	612	482	229	2
-	-	-	-	-	-
1,326	1	612	482	229	2
-	-	-	-	-	-

2.	שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
א.	נגזרים מגזרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי
	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
	שווי הוגן ברוטו חיובי
ה	סך הכל
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
*	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
*	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 8 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,189	721	-	97	261	110	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(239)	(30)	-	(13)	(196)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
(62)	-	-	(25)	(37)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
888	691	-	59	28	110	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
975	689	-	38	248	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(178)	(53)	-	(2)	(123)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
797	636	-	36	125	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,685	1,327	-	95	153	110	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
972	256	-	129	459	128	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(239)	(30)	-	(13)	(196)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(51)	-	-	-	(51)	-	סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
682	226	-	116	212	128	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח (31.3.17 - 16 מיליון ש"ח ו-31.12.17 - 8 מיליון ש"ח).
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד 5 שנה	עד 3 חודשים	
795	-	512	280	3	חוזי רבית
17,978	4,736	7,243	3,594	2,405	- שקל - מדד
62,025	38	247	13,337	48,403	- אחר
48,894	-	232	2,639	46,023	חוזי מטבע חוץ
106	-	-	35	71	חוזים בגין מניות
129,798	4,774	8,234	19,885	96,905	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,342	692	-	123	321	206	1,340	633	-	108	472	127
(264)	(29)	-	(24)	(211)	-	(342)	(13)	-	(34)	(295)	-
(41)	-	-	(15)	(26)	-	(104)	-	-	(13)	(91)	-
1,037	663	-	84	84	206	894	620	-	61	86	127
1,220	927	-	-	293	-	1,314	942	-	-	372	-
(243)	(104)	-	-	(139)	-	(199)	(78)	-	-	(121)	-
977	823	-	-	154	-	1,115	864	-	-	251	-
2,014	1,486	-	84	238	206	2,009	1,484	-	61	337	127
1,326	487	-	225	418	196						
						1,463	687	-	208	442	126
(264)	(29)	-	(24)	(211)	-	(342)	(13)	-	(34)	(295)	-
(149)	-	-	-	(149)	-	(72)	-	-	-	(72)	-
913	458	-	201	58	196	1,049	674	-	174	75	126

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					31 במרס 2017 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
806	-	513	283	10	411	-	290	35	86
16,197	4,235	6,180	3,241	2,541	15,805	5,337	6,620	1,650	2,198
64,837	38	301	11,613	52,885	61,461	54	404	10,910	50,093
70,817	-	734	2,347	67,736	55,746	-	916	3,061	51,769
1,502	-	1,437	-	65	152	-	36	-	116
154,159	4,273	9,165	17,484	123,237	133,575	5,391	8,266	15,656	104,262

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
 - **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
 - **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
 - **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
 - **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
 - **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליון ש"ח.
 - **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליון ש"ח וקטן מ- 50 מיליון ש"ח.
 - **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליון ש"ח וקטן מ- 250 מיליון ש"ח.
 - **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליון ש"ח.
 - **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.
- כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים. בנוסף, בחשבונות עסקיים הפועלים בשוק ההון הסיווג למגזרי הלקוחות נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או שווי ממוצע הנכסים בבנק, ובחשבונות עסקיים בתחום הנדל"ן הסיווג נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או היקף המסגרות.
- בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל, לקוחות עסקיים, אשר החבות שלהם לבנק עד סך של 80 אלפי ש"ח (לרבות מסגרת אשראי וכו'), ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלהם, סווגו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים), לאחר הכפלתם במקדם של 10.
- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות רבית נטו, הכוללות:
 - המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הרבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
 - רבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).
 - מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
 - הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
 - הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות הכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
 - הוצאות תפעוליות - לכל לקוח במגזר פעילות מיוחסות ההוצאות של כלל יחידות הבנק, הנובעות ממתן שירותים, לפי מתודולוגיית העמסה כדלקמן:
 - הוצאות ישירות, הכוללות:
 - הוצאות שכר וארגוניות בסניפים - מועמסות לפי התפלגות תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות של הלקוח לתשומות עבודה.
 - הוצאות מחשב בסניפים - מועמסות בהתאם לכמות פעולות המבוצעות על ידי הלקוחות.
 - הוצאות שכר, ארגוניות ומחשב של יחידות המטה העסקיות - מועמסות על פי מפתחות העמסה, בהתאם לאופי הפעילות של הלקוח (כגון: התפלגות יתרות אשראי, כמות נפח פעולות).
 - הוצאות עקיפות, הכוללות את הוצאות יחידות המטה והוצאות המחשב של החטיבות/המערכים העורפיים, ואת הוצאות המחשב הכלליות שאינן משוייכות - הוצאות אלו מועמסות בהתאם לאופי ההוצאה. מרבית ההוצאות העקיפות מועמסות לפי התפלגות ההוצאות הישירות והיתר לפי התפלגות ההכנסות.
 - מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכו"ב.
 - רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.
- ב. שינויי סיווג** - חלק מנתוני ההשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ולשנת 2017, טיבו בדוח זה, ובכלל זה טיבו בשיוך לקוחות למגזרים השונים.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)											
פעילות ישראל	פעילות חו"ל										
	משקי בית										
	מזה: הלואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך פעילות ישראל	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל
	321	126	6	1	161	42	83	2	654	-	654
הכנסות רבית מחיצוניים	24	-	-	6	14	5	10	7	70	-	70
הוצאות רבית מחיצוניים	297	126	6	(5)	147	37	73	(5)	584	-	584
הכנסות רבית, נטו	(23)	(58)	(3)	13	1	5	1	16	(13)	-	-
מחיצוניים	274	68	3	8	148	42	74	11	584	-	584
בינמגזרי	146	4	21	16	84	18	32	49	401	-	401
סך הכנסות שאינן מרבית	420	72	24	24	232	60	106	60	985	-	985
סך הכנסות	14	1	-	-	19	1	(7)	-	27	-	27
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	402	31	16	16	176	30	52	43	737	-	737
הוצאות תפעוליות ואחרות	4	40	8	8	37	29	61	17	221	-	221
רווח לפני מסים	1	14	3	3	14	11	23	6	82	-	82
הפרשה למסים על הרווח	3	26	5	5	23	18	38	11	139	-	139
רווח לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	3	26	5	5	23	18	38	11	145	-	145
רווח נקי:	(5)	-	-	-	(1)	(1)	-	-	(8)	-	(8)
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(2)	26	5	5	22	17	38	11	137	-	137
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	42,491	22,993	2,835	53	14,883	5,597	17,107	624	136,002	-	136,002
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	-	-	-	-	-	-	-	-	568	-	568
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	42,511	22,993	2,835	50	14,866	5,597	17,107	624	80,755	-	80,755
מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾	43,352	23,151	3,307	52	15,349	5,694	17,789	509	82,745	-	82,745
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾	96	10	-	-	226	32	165	-	519	-	519
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	197	154	-	-	32	1	-	1	231	-	231
יתרת חובות פגומים	46,587	-	-	-	16,024	5,055	10,454	26,257	127,664	-	127,664
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום	46,587	-	-	-	16,024	5,055	10,454	26,257	15,568	-	15,568
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾	47,268	-	-	-	16,050	5,219	9,556	25,993	111,913	-	111,913
מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾	29,482	12,074	3,152	187	14,829	6,921	17,734	944	78,187	-	78,187
יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	29,384	12,128	3,372	186	15,338	7,024	18,025	1,015	79,002	-	79,002
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾	35,940	-	-	-	13,186	3,915	18,553	240,294	327,270	-	327,270
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾	244	71	3	-	136	39	72	2	493	-	493
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾	34	-	-	8	15	4	6	9	76	-	76
פיצול הכנסות רבית נטו	(4)	(3)	-	-	(3)	(1)	(4)	-	15	-	15
מרווח מפעילות מתן אשראי	274	68	3	8	148	42	74	11	584	-	584
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
אחר	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל הכנסות רבית, נטו											

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)*											
	פעילות ישראל										
	משקי בית										סך הכל
	מזה: הלואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך פעילות ישראל	סך פעילות חו"ל	
במיליוני ש"ח											
הכנסות רבית מחיצוניים	297	116	4	-	159	39	100	4	638	2	640
הוצאות רבית מחיצוניים	26	-	-	7	12	5	15	8	78	-	78
הכנסות רבית, נטו	271	116	4	(7)	147	34	85	(4)	560	2	562
- מחיצוניים	(32)	(62)	(1)	12	(9)	3	(7)	12	-	-	-
- בינמגזרי	239	54	3	5	138	37	78	8	55	2	562
סך הכנסות רבית, נטו	143	4	21	14	80	16	36	47	49	3	388
הכנסות שאינן מרבית	382	58	24	19	218	53	114	55	104	5	950
סך הכנסות	7	-	-	-	25	12	(10)	-	34	-	34
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	349	25	16	14	160	25	48	41	13	4	654
הוצאות תפעוליות ואחרות	26	33	8	5	33	16	76	14	91	1	262
דיווח לפני מסים	10	12	3	2	13	5	29	5	33	-	97
הפרשה למסים על הרווח	16	21	5	3	20	11	47	9	58	1	165
דיווח לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס											
דיווח נקי:											
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	16	21	5	3	20	11	47	9	68	1	175
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(4)	-	-	-	(1)	(1)	(1)	-	(2)	-	(9)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	12	21	5	3	19	10	46	9	66	1	166
תרם ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	39,536	21,924	2,655	47	14,173	5,061	18,026	673	50,690	268	128,474
מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	516	-	516
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾	39,536	21,924	2,655	47	14,173	5,061	18,026	673	-	-	77,516
תרם האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	40,411	22,058	3,106	47	14,481	5,153	18,191	537	-	-	78,820
תרם חובות פגומים	95	11	-	-	201	98	123	227	-	-	744
תרם חובות בפיגור מעל 90 יום	172	133	-	-	28	1	-	-	-	-	201
תרם ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾	45,853	-	-	7,552	16,746	5,376	9,381	20,814	14,074	703	120,499
מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾	45,853	-	-	7,552	16,746	5,376	9,381	20,814	-	-	105,722
תרם פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	45,944	-	-	7,560	16,264	5,218	9,409	21,803	-	-	106,198
תרם ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾	27,717	11,448	2,898	166	13,608	6,467	18,640	950	8,503	449	76,500
תרם נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾	27,931	11,487	3,218	162	14,110	6,496	17,817	790	8,697	449	76,452
תרם ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾	34,791	-	-	14,134	12,490	3,727	15,566	200,894	-	-	281,602
פיצול הכנסות רבית נטו	216	58	3	-	133	36	81	3	-	-	469
- מרווח מפעילות מתן אשראי	29	-	-	5	9	3	3	6	-	2	57
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות אחר	(6)	(4)	-	-	(4)	(2)	(6)	(1)	55	-	36
סך הכל הכנסות רבית, נטו	239	54	3	5	138	37	78	8	55	2	562

* סווג מחדש. ראה ב' בעמוד 110.

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)*											
פעילות ישראל											
משקי בית											
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך הכל פעילות ישראל	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל
במיליוני ש"ח											
1,351	569	14	1	648	166	355	14	167	2,702	2	2,704
155	-	-	27	78	27	60	36	19	402	-	402
1,196	569	14	(26)	570	139	295	(22)	148	2,300	2	2,302
(185)	(333)	(2)	51	5	6	1	60	62	-	-	-
1,011	236	12	25	575	145	296	38	210	2,300	2	2,302
562	13	84	57	324	65	134	183	106	1,431	19	1,450
1,573	249	96	82	899	210	430	221	316	3,731	21	3,752
64	1	-	-	45	27	(3)	(9)	-	124	(3)	121
1,410	104	61	55	615	98	186	157	54	2,575	32	2,607
99	144	35	27	239	85	247	73	262	1,032	(8)	1,024
33	48	12	9	83	29	86	26	92	358	-	358
66	96	23	18	156	56	161	47	170	674	(8)	666
-	-	-	-	-	-	-	-	54	54	-	54
66	96	23	18	156	56	161	47	224	728	(8)	720
(19)	-	(1)	(1)	(7)	(4)	(1)	-	(10)	(42)	-	(42)
47	96	22	17	149	52	160	47	214	686	(8)	678
40,711	22,340	2,768	50	14,331	5,414	17,630	578	51,663	130,377	111	130,488
-	-	-	-	-	-	-	-	536	536	-	536
40,711	22,340	2,768	50	14,331	5,414	17,630	578	-	78,714	-	78,714
42,521	22,848	3,182	52	14,613	5,655	17,785	590	-	81,216	-	81,216
95	7	-	-	203	34	210	-	-	542	-	542
196	156	-	-	33	1	-	-	-	230	-	230
46,273	-	-	7,652	16,175	5,227	9,126	23,058	14,469	121,980	290	122,270
46,273	-	-	7,652	16,175	5,227	9,126	23,058	-	107,511	-	107,511
46,371	-	-	8,028	15,439	5,309	11,683	26,681	-	113,511	-	113,511
28,105	11,948	2,891	170	14,216	6,603	17,915	1,013	8,546	76,568	207	76,775
29,095	12,228	3,070	170	14,463	6,661	17,408	941	8,625	77,363	8	77,371
35,241	-	-	15,097	12,644	3,749	16,304	210,228	-	293,263	-	293,263
912	252	12	1	549	139	303	11	-	1,915	-	1,915
124	-	-	24	43	13	15	28	-	247	2	249
(25)	(16)	-	-	(17)	(7)	(22)	(1)	210	138	-	138
1,011	236	12	25	575	145	296	38	210	2,300	2	2,302

הכנסות רבית מחיצוניים	
ווצאות רבית מחיצוניים	
הכנסות רבית, נטו	
- מחיצוניים	
- בינמגזרי	
סך הכנסות רבית, נטו	
הכנסות שאינ מרבית	
סך הכנסות	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
הוצאות תפעוליות ואחרות	
רווח (הפסד) לפני מסים	
הפרשה למסים על הרווח	
רווח (הפסד) לאחר מסים	
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה	
לאחר השפעת המס	
רווח (הפסד) נקי:	
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינ מקנות שליטה	
המיוחס לבעלי זכויות שאינ מקנות שליטה	
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	
מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾	
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾	
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
יתרת חובות פגומים	
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום	
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾	
מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾	
יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾	
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾	
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾	
פיצול הכנסות רבית נטו	
- מרווח מפעילות מתן אשראי	
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות	
- אחר	
סך הכל הכנסות רבית, נטו	

* סוג מחדש. ראה ב' בעמוד 110.

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

א. כללי

1. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים"), בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (ASC 280-10).
2. החלוקה למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה מבוצעת בהתאם לקריטריונים המנויים בסעיף 3 להלן. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קביעת תוכניות העבודה, קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק נקבע כהנהלת הבנק והדירקטוריון.
3. הבנק זיהה את מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה כדלקמן:
 - **חטיבה בנקאית - משכנתאות** - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדיור ולקוחות המגזר.
 - **חטיבה בנקאית - אחר** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות הבנקאות הפרטית, משקי הבית, העסקים הקטנים ולקוחות מסחריים בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג", בעלי מאפיינים דומים.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות עסקיים** - המחלקה העסקית של החטיבה מרכזת את מכלול הפעילות של לקוחות עסקיים גדולים ובינלאומיים, בעלי מסגרות אשראי של 40 מיליון ש"ח ומעלה, או מחזור הכנסות של 200 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את פעילותם של אובליגנטים בתחומי אשראי מורכבים, כגון: תקשורת, יהלומים, ליווי פרויקטים וכדומה.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות מסחריים** - המחלקה המסחרית מטפלת בלקוחות הבנק, רובם בעלי מסגרות אשראי של 5 מיליון ש"ח עד 40 מיליון ש"ח ומחזור הכנסות של 25 מיליון ש"ח עד 200 מיליון ש"ח ובלקוחות בסניפי החטיבה העסקית שאינם בסמכות מנהלי הסניפים. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג", בעלי מאפיינים דומים.
 - **חטיבה עסקית - אחר** - לקוחות הבנק בסניפים הכפופים לחטיבה העסקית עד סמכות אשראי של מנהלי הסניפים.
 - **חטיבת נכסי לקוחות** - החטיבה אחראית על פעילות הבנק בתחום שוק ההון, המט"ח ופקדונות הציבור מול כלל הלקוחות של הבנק.
 - **ניהול פיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק - לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, את התוצאות מניהול תיק הנוסטרו לרבות פעילות מול בנקים ובנק ישראל. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.
 - **חברות בנות** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות של החברות הבנות הבנקאיות - אוצר החייל ומסד.
 - **התאמות** - חלק מתוצאות הפעולות מפעילות לקוחות הבנק נרשמות ביותר ממגזר פעילות אחד כמפורט להלן:
 - תוצאות הפעולות במוצרי שוק ההון, הכוללות פעילות בניירות ערך של לקוחות, הפצת מוצרים פנסיוניים ופקדונות הציבור, ובמוצרי המט"ח נכללות הן במגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזר חטיבה בנקאית-אחר או כל אחד ממגזרי החטיבה העסקית.
 - תוצאות הפעילות של לקוחות מסחריים מסוימים באחריות החטיבה העסקית נכללות הן במגזר החטיבה העסקית-לקוחות מסחריים והן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר.
 - תוצאות הפעילות של עסקים קטנים מסוימים באחריות החטיבה הבנקאית נכללות הן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר והן במגזר חטיבה עסקית-אחר.
 - תוצאות הפעולות של לקוחות מסוימים באחריות חטיבת נכסי לקוחות נכללות הן במסגרת מגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר או כל אחד ממגזרי החטיבה העסקית.
 - הכפילויות ברישום תוצאות הפעולות כמתואר לעיל מבוטלות במסגרת טור ההתאמות.

לפירוט בדבר העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים, ראה באור 11.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)									
חטיבה בנקאית					חטיבה עסקית				
משכנתאות	אחר	לקוחות עסקיים	לקוחות מסחריים	אחר	חטיבת נכסי לקוחות	ניהול פיננסי	חברות בנות	התאמות	סך הכל
71	205	93	59	7	67	16	165	(99)	584
4	166	55	20	8	175	27	112	(166)	401
75	371	148	79	15	242	43	277	(265)	985
-	15	(10)	5	-	(1)	-	15	3	27
33	364	74	45	13	187	9	202	(190)	737
42	(8)	84	29	2	56	34	60	(78)	221
18	(3)	35	12	1	23	14	21	(39)	82
24	(5)	49	17	1	33	20	39	(39)	139
-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
24	(5)	49	17	1	33	26	39	(39)	145
-	-	-	-	-	-	-	(8)	-	(8)
24	(5)	49	17	1	33	26	31	(39)	137
23,102	16,414	19,972	7,562	483	4,765	47,502	25,152	(8,950)	136,002
23,225	16,716	20,635	7,774	473	5,153	-	18,376	(9,607)	82,745
-	50,886	18,956	4,949	2,617	88,756	-	24,747	(78,998)	111,913

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)									
חטיבה בנקאית					חטיבה עסקית				
משכנתאות	אחר	לקוחות עסקיים	לקוחות מסחריים	אחר	חטיבת נכסי לקוחות	ניהול פיננסי	חברות בנות	התאמות	סך הכל
57	180	95	52	8	48	41	158	(77)	562
4	160	51	19	15	164	52	79	(156)	388
61	340	146	71	23	212	93	237	(233)	950
(3)	27	(9)	16	1	2	-	13	(13)	34
27	320	71	40	12	170	11	179	(176)	654
37	(7)	84	15	10	40	82	45	(44)	262
14	(3)	31	5	4	15	30	16	(15)	97
23	(4)	53	10	6	25	52	29	(29)	165
-	-	-	-	-	-	10	-	-	10
23	(4)	53	10	6	25	62	29	(29)	175
-	-	-	-	-	-	-	(9)	-	(9)
23	(4)	53	10	6	25	62	20	(29)	166
22,094	15,043	20,629	6,849	1,003	5,019	42,288	24,732	(9,183)	128,474
22,200	15,429	20,720	6,950	1,068	5,193	-	16,909	(9,649)	78,820
-	50,169	19,716	4,757	2,527	84,639	-	23,165	(78,775)	106,198

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)									
חטיבה בנקאית					חטיבה עסקית				
משכנתאות	אחר	לקוחות עסקיים	לקוחות מסחריים	אחר	חטיבת נכסי לקוחות	ניהול פיננסי	חברות בנות	התאמות	סך הכל
246	758	384	220	27	219	160	639	(351)	2,302
15	635	227	78	30	645	127	340	(647)	1,450
261	1,393	611	298	57	864	287	979	(998)	3,752
(2)	74	(36)	18	4	(8)	-	74	(3)	121
111	1,283	277	143	45	671	40	722	(685)	2,607
152	36	370	137	8	201	247	183	(310)	1,024
52	12	126	47	3	69	85	59	(95)	358
100	24	244	90	5	132	162	124	(215)	666
-	-	-	-	-	-	-	54	-	54
100	24	244	90	5	132	216	124	(215)	720
-	-	-	-	-	-	-	(42)	-	(42)
100	24	244	90	5	132	216	82	(215)	678
22,465	15,624	20,797	7,171	471	5,102	44,086	24,277	(9,505)	130,488
22,947	16,225	20,751	7,469	490	5,229	-	17,695	(9,590)	81,216
-	51,822	24,413	5,196	2,418	91,244	-	23,987	(85,569)	113,511

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
19	-	19	13	1	5
(66)	-	(66)	(29)	-	(37)
50	-	50	19	-	31
(16)	-	(16)	(10)	-	(6)
841	-	841	255	116	470
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
61	-	61	13	-	48
8	-	8	-	-	8
69	-	69	13	-	56
910	-	910	268	116	526
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
847	-	847	231	115	501
38	-	38	7	-	31
(105)	-	(105)	(30)	(2)	(73)
47	-	47	23	-	24
(58)	-	(58)	(7)	(2)	(49)
827	-	827	231	113	483
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קיסון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
71	-	71	14	-	57
(4)	-	(4)	-	-	(4)
67	-	67	14	-	53
894	-	894	245	113	536
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי ⁽³⁾	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
34,419	-	237	34,656	2,315	36,971
5,224	23,151	19,714	48,089	-	48,089
302	23,151	-	23,453	-	23,453
39,643	23,151	19,951	82,745	2,315	85,060
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
412	-	32	444	-	444
58	116	223	397	-	397
1	116 ⁽²⁾	-	117	-	117
470	116	255	841	-	841

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי ⁽³⁾	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
33,640	-	207	33,847	2,855	36,702
4,972	22,058	17,943	44,973	-	44,973
250	22,058	-	22,308	-	22,308
38,612	22,058	18,150	78,820	2,855	81,675
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
429	-	27	456	-	456
54	113	204	371	-	371
1	113 ⁽²⁾	-	114	-	114
483	113	231	827	-	827

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי ⁽³⁾	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
33,954	-	226	34,180	3,300	37,480
4,982	22,848	19,206	47,036	-	47,036
293	22,848	-	23,141	-	23,141
38,936	22,848	19,432	81,216	3,300	84,516
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
407	-	33	440	-	440
64	115	219	398	-	398
1	115 ⁽²⁾	-	116	-	116
471	115	252	838	-	838

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 82 מיליון ש"ח (31.3.17 - 78 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 81 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,772 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.3.17 - 2,298 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 2,500 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
5	5	4,251	39	22	4,190
-	1	5,123	41	3	5,079
5	1	7,302	1	21	7,280
33	27	22,240	334	416	21,460
43	34	38,886	415	462	38,009
221	154	23,151	10	159 ⁽⁶⁾	22,982
46	43	19,951	86	251	19,614
310	231	81,988	511	872	80,605
-	-	292	-	-	292
-	-	677	-	-	677
310	231	82,957	511	872	81,574
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
310	231	82,745	519	872	81,354
-	-	1,638	-	-	1,638
-	-	677	-	-	677
310	231	85,060	519	872	83,669
סך הכל					

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 89 מיליון ש"ח (31.3.17 - 97 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיוור בסך 4 מיליון ש"ח (31.3.17 - 5 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	
4	5	3,783	61	28	3,694
1	1	4,608	26	8	4,574
-	2	7,283	228	36	7,019
24	38	22,280	326	541	21,413
29	46	37,954	641	613	36,700
133	214	22,058	11	147 ⁽⁶⁾	21,900
39	51	18,150	84	238	17,828
201	311	78,162	736	998	76,428
-	-	670	-	-	670
-	-	648	-	-	648
201	311	79,480	736	998	77,746
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
201	311	78,820	744	998	77,078
-	-	2,207	-	-	2,207
-	-	648	-	-	648
201	311	81,675	744	998	79,933

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	
5	5	3,935	54	19	3,862
5	1	4,818	40	7	4,771
-	-	8,020	1	16	8,003
57	28	21,426	344	446	20,636
67	34	38,199	439	488	37,272
206	156	22,848	7	165 ⁽⁶⁾	22,676
47	40	19,432	88	248	19,096
320	230	80,479	534	901	79,044
-	-	1,305	-	-	1,305
-	-	675	-	-	675
320	230	82,459	534	901	81,024
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
320	230	81,216	542	901	79,773
-	-	2,625	-	-	2,625
-	-	675	-	-	675
320	230	84,516	542	901	83,073

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג.2. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 114 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדירור בסך 3 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מועברים לטיפול כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מועברים לטיפול כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי ההלוואות לדירור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים:

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתר קרן חוזית פגומים	סך הכל ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתר הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
845	39	4	15	35	בינוי ונדל"ן - בינוי
645	41	20	4	21	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
803	1	-	1	1	שרותים פיננסיים
1,578	334	46	121	288	מסחרי - אחר
3,871	415	70	141	345	סך הכל מסחרי
10	10	10	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
179	86	9	25	77	אנשים פרטיים - אחר
4,060	511	89	166	422	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,060	511	89	166	422	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
68	8	8	-	-	מסחרי אחר
68	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
68	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
68	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,128	519	97	166	422	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,128	519	97	166	422	סך הכל
					מזה:
	467	46	165	421	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	262	34	78	228	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) ייתר חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
850	61	16	27	45	בינוי ונדל"ן - בינוי
543	26	15	3	11	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
925	228	-	10	228	שרותים פיננסיים
1,946	326	129	105	197	מסחרי - אחר
4,264	641	160	145	481	סך הכל מסחרי
11	11	11	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
165	84	13	21	71	אנשים פרטיים - אחר
4,440	736	184	166	552	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,440	736	184	166	552	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
83	8	8	-	-	מסחרי אחר
83	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
83	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
83	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,523	744	192	166	552	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,523	744	192	166	552	סך הכל
					מזה:
	675	123	166	552	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	422	65	37	357	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתר קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתר הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתר ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
795	54	4	20	50	בינוי ונדל"ן - בינוי
623	40	21	4	19	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
775	1	-	1	1	שרותים פיננסיים
1,516	344	55	111	289	מסחרי - אחר
3,709	439	80	136	359	סך הכל מסחרי
7	7	7	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
170	88	10	26	78	אנשים פרטיים - אחר
3,886	534	97	162	437	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
3,886	534	97	162	437	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
70	8	8	-	-	מסחרי אחר
70	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
70	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
70	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
3,956	542	105	162	437	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
3,956	542	105	162	437	סך הכל
					מזה:
	470	45	161	425	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	263	38	64	225	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) ייתר חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס					
2017			2018		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
-	-	63	-	-	46
-	-	28	-	-	41
-	-	115	-	-	1
-	1	354	-	-	334
-	1	560	-	-	422
-	-	9	-	-	9
-	-	84	-	1	87
-	1	653	-	1	518
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1	653	-	1	518
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	1	661	-	1	526
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1 ⁽⁴⁾	661	-	1 ⁽⁴⁾	526
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 15 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017 - 15 מיליון ש"ח. (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 - 15 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
11	2	-	-	9	בינוי ונדל"ן - בינוי
11	4	-	-	7	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
158	15	-	-	143	מסחרי - אחר
181	21	-	-	160	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
73	21	-	-	52	אנשים פרטיים - אחר
254	42	-	-	212	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
254	42	-	-	212	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי - אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
262	42	-	-	220	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
262	42	-	-	220	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
8	1	-	-	7	בינוי ונדל"ן - בינוי
9	1	-	-	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
228	-	-	-	228	שרותים פיננסיים
98	24	-	-	74	מסחרי - אחר
343	26	-	-	317	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
71	22	-	-	49	אנשים פרטיים - אחר
414	48	-	-	366	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
414	48	-	-	366	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
422	48	-	-	374	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
422	48	-	-	374	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
(2) צובר הכנסות רבית.
(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	22	-	-	1	23
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	6	-	-	4	10
שרותים פיננסיים	1	-	-	-	1
מסחרי - אחר	124	-	-	23	147
סך הכל מסחרי	153	-	-	28	181
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - אחר	53	-	-	21	74
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	206	-	-	49	255
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	206	-	-	49	255
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	-	-	-	-	-
מסחרי אחר	8	-	-	-	8
סך הכל מסחרי	8	-	-	-	8
אנשים פרטיים	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	8	-	-	-	8
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	8	-	-	-	8
סך הכל ציבור	214	-	-	49	263
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל	214	-	-	49	263

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו					
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס					
2017			2018		
(לא מבוקר)					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
5	-	-	6	1	1
1	1	1	-	-	-
1	1	1	2	227	227
58	16	16	68	9	8
65	18	18	76	237	236
-	-	-	-	-	-
256	10	10	230	10	10
321	28	28	306	247	246
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
321	28	28	306	247	246
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
321	28	28	306	247	246
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
321	28	28	306	247	246
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
321	28	28	306	247	246

ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
פעילות לווים בישראל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
שרותים פיננסיים	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
בנקים בישראל	
ממשלת ישראל	
סך הכל פעילות בישראל	
פעילות לווים בחו"ל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
בנקים בחו"ל	
ממשלות בחו"ל	
סך הכל פעילות בחו"ל	
סך הכל ציבור	
סך הכל בנקים	
סך הכל ממשלות	
סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)			
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
2017		2018	
(לא מבוקר)			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
5	-	3	-
-	-	-	-
1	1	-	-
30	3	28	2
36	4	31	2
-	-	-	-
141	3	118	3
177	7	149	5
-	-	-	-
-	-	-	-
177	7	149	5
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
177	7	149	5
-	-	-	-
-	-	-	-
177	7	149	5

ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
פעילות לווים בישראל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
שרותים פיננסיים	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
בנקים בישראל	
ממשלת ישראל	
סך הכל פעילות בישראל	
פעילות לווים בחו"ל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
בנקים בחו"ל	
ממשלות בחו"ל	
סך הכל פעילות בחו"ל	
סך הכל ציבור	
סך הכל בנקים	
סך הכל ממשלות	
סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

31 במרס 2018 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
1,090	10,067	362	16,576
492	4,256	82	6,561
-	9	-	14
1,582	14,332	444	23,151

שיעבוד ראשון:

שיעור המימון - עד 60%

שיעור המימון - מעל 60%

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

31 במרס 2017 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
801	9,646	395	15,757
308	4,122	93	6,243
9	33	1	58
1,118	13,801	489	22,058

שיעבוד ראשון:

שיעור המימון - עד 60%

שיעור המימון - מעל 60%

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
860	9,919	371	16,310
337	4,236	87	6,523
1	11	-	15
1,198	14,166	458	22,848

שיעבוד ראשון:

שיעור המימון - עד 60%

שיעור המימון - מעל 60%

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס		
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
-	-	1	244	130	520	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי: - אשראי תעודות - ערבויות להבטחת אשראי - ערבויות לרוכשי דירות - ערבויות והתחייבויות אחרות - מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו - מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו - התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן - מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו - מסגרות להשאלת ניירות ערך - ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף - התחייבויות להוצאת ערבויות
8	9	9	886	900	884	
9	10	10	2,498	2,855	2,814	
15	17	19	3,714	3,839	3,923	
-	-	-	2,510	2,663	2,379	
12	17	16	10,432	10,397	10,454	
8	4	4	3,829	4,359	4,417	
4	4	4	7,048	6,512	7,197	
-	-	-	279	312	414	
-	-	-	182	143	165	
5	6	6	1,601	1,618	1,674	
-	-	-	89	105	83	עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי: - ערבויות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות אירועים מסוימים) וכתבי שיפוי ⁽²⁾

- (1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
34,481	-	186	210	1,247	139	32,699
10,471	238	14	1,697	4,642	975	2,905
637	-	-	-	-	-	637
81,904	418	281	1,036	2,899	9,942	67,328
677	-	-	-	-	618	59
571	571	-	-	-	-	-
1,046	1,046	-	-	-	-	-
228	228	-	-	-	-	-
1,189	432	23	150	327	50	207
1,397	316	2	2	482	4	591
35	35	-	-	-	-	-
132,636	3,284	506	3,095	9,597	11,728	104,426
111,913	422	1,254	3,114	14,556	5,977	86,590
359	-	6	19	114	127	93
749	-	1	3	57	302	386
4,980	-	-	-	-	4,279	701
967	427	9	86	211	15	219
5,598	338	12	15	64	138	5,031
124,566	1,187	1,282	3,237	15,002	10,838	93,020
8,070	2,097	(776)	(142)	(5,405)	890	11,406
-	-	822	(15)	5,226	(146)	(5,887)
-	-	-	142	(109)	-	(33)
-	-	-	(10)	286	-	(276)
8,070	2,097	46	(25)	(2)	744	5,210
-	-	-	184	(113)	-	(71)
-	-	3	(895)	946	-	(54)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעה בחברה כלולה

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
30,255	-	309	324	1,255	131	28,236
14,675	182	79	1,339	5,440	1,594	6,041
492	-	-	-	-	-	492
77,993	484	455	935	2,855	9,933	63,331
648	-	-	-	-	618	30
518	518	-	-	-	-	-
1,113	1,113	-	-	-	-	-
240	240	-	-	-	-	-
1,340	445	29	22	220	52	572
1,002	394	8	2	30	46	522
242	1	95	31	88	-	27
128,518	3,377	975	2,653	9,888	12,374	99,251
106,198	498	1,117	2,981	15,165	6,065	80,372
716	-	11	44	188	51	422
593	-	1	1	68	-	523
5,575	-	-	-	-	4,872	703
1,447	429	30	37	200	48	703
5,222	409	35	11	64	129	4,574
691	-	76	160	413	-	42
120,442	1,336	1,270	3,234	16,098	11,165	87,339
8,076	2,041	(295)	(581)	(6,210)	1,209	11,912
-	-	(225)	-	-	-	225
-	-	556	581	6,290	(245)	(7,182)
-	-	12	(46)	103	-	(69)
-	-	(6)	16	(39)	-	29
8,076	2,041	42	(30)	144	964	4,915
-	-	22	(2)	196	-	(216)
-	-	(23)	54	254	-	(285)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבויות המוחזקות למכירה
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהווה)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהווה)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
39,186	-	290	209	1,241	65	37,381
10,238	196	110	1,663	4,609	1,021	2,639
813	-	-	-	-	-	813
80,378	459	244	909	3,207	9,710	65,849
675	-	-	-	-	618	57
565	565	-	-	-	-	-
1,095	1,095	-	-	-	-	-
235	235	-	-	-	-	-
1,342	613	14	102	151	57	405
1,186	442	3	2	194	4	541
4	4	-	-	-	-	-
135,717	3,609	661	2,885	9,402	11,475	107,685
113,511	466	1,099	2,942	15,714	6,037	87,253
1,133	-	3	18	161	52	899
960	-	1	1	50	319	589
5,249	-	-	-	-	4,535	714
1,318	605	9	130	132	40	402
5,162	466	10	11	89	118	4,468
127,333	1,537	1,122	3,102	16,146	11,101	94,325
8,384	2,072	(461)	(217)	(6,744)	374	13,360
-	-	503	168	6,850	(268)	(7,253)
-	-	1	26	13	-	(40)
-	-	1	7	(65)	-	57
8,384	2,072	44	(16)	54	106	6,124
-	-	2	39	182	-	(223)
-	-	2	(78)	231	-	(155)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעה בחברה כלולה

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
34,481	667	33,680	137	34,484	נכסים פיננסיים
10,471	3,906	6,514	125	10,545	מזומנים ופקדונות בבנקים
637	-	637	-	637	ניירות ערך ⁽²⁾
81,904	3,115	1,157	77,757	82,029	ניירות ערך שנשאלו
677	-	48	627	675	אשראי לציבור, נטו
1,189	544	317	328	1,189	אשראי לממשלה
840	298	-	542	840	נכסים בגין מכשירים נגזרים
130,199 ⁽³⁾	8,530	42,353	79,516	130,399	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
111,913	2,646	90,047	19,431	112,124	התחייבויות פיננסיות
359	-	216	151	367	פקדונות הציבור
749	302	388	69	759	פקדונות מבנקים
4,980	4,472	-	718	5,190	פקדונות הממשלה
967	544	406	17	967	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,344	603	1,157	2,582	4,342	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
123,312 ⁽³⁾	8,567	92,214	22,968	123,749	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
35	-	-	35	35	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
1,184	-	-	1,184	1,184	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
1,184	-	-	1,184	1,184	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 13,703 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,522 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.14-ב.14.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
30,259	73	29,618	568	30,255	נכסים פיננסיים
14,721	119	7,138	7,464	14,675	מזומנים ופקדונות בבנקים
492	-	492	-	492	ניירות ערך ⁽²⁾
77,936	73,578	1,367	2,991	77,993	ניירות ערך שנשאלו
641	618	23	-	648	אשראי לציבור, נטו
1,340	296	481	563	1,340	אשראי לממשלה
495	120	-	375	495	נכסים בגין מכשירים נגזרים
240	240	-	-	240	נכסים פיננסיים אחרים
126,124	75,044	39,119	11,961	126,138 ⁽³⁾	נכסים המוחזקים למכירה
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
106,332	16,753	86,990	2,589	106,198	פקדונות הציבור
729	89	640	-	716	פקדונות מבנקים
607	84	331	192	593	פקדונות הממשלה
5,804	803	-	5,001	5,575	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,447	49	835	563	1,447	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,216	2,159	1,367	690	4,218	התחייבויות פיננסיות אחרות
691	691	-	-	691	התחייבויות המוחזקות למכירה
119,826	20,628	90,163	9,035	119,438 ⁽³⁾	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

35	35	-	-	35
1,135	1,135	-	-	1,135

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 17,828 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,934 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
39,186	585	38,533	70	39,188	נכסים פיננסיים
10,238	3,629	6,568	119	10,316	מזומנים ופקדונות בבנקים
813	-	813	-	813	ניירות ערך ⁽²⁾
80,378	3,542	1,366	75,544	80,452	ניירות ערך שנשאלו
675	-	41	633	674	אשראי לציבור, נטו
1,342	731	335	276	1,342	אשראי לממשלה
707	423	-	284	707	נכסים בגין מכשירים נגזרים
133,339 ⁽³⁾	8,910	47,656	76,926	133,492	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
113,511	2,657	92,613	18,477	113,747	התחייבויות פיננסיות
1,133	-	1,077	80	1,157	פקדונות הציבור
960	708	188	75	971	פקדונות מבנקים
5,249	4,716	-	754	5,470	פקדונות הממשלה
1,318	730	546	42	1,318	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,082	521	1,366	2,193	4,080	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
126,253 ⁽³⁾	9,332	95,790	21,621	126,743	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
33	-	-	33	33	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
1,166	-	-	1,166	1,166	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,116 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,202 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.14-B.14.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי הוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח'. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי רבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורביית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית ניכון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכון אלה לא פחתו משיעור הרבית הגבוה המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מיון אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרים המזומנים כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים במקום מועדי הפרעון החוזיים, הגדילו את השווי הוגן של המשכנתאות ב-32 מיליון ש"ח (31.12.17 - 46 מיליון ש"ח). על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, ביום 31 במרס 2018 הגיע מח"מ הנכסים במגזר השקלי הלא צמוד ל-0.59 שנים, ובמגזר הצמוד מדד ל-3.16 שנים (31.12.17 - 0.54 ו-3.22 שנים, בהתאמה), לעומת 0.54 שנים ו-3.09 שנים, בהתאמה (31.12.17 - 0.46 ו-2.55 שנים, בהתאמה) לאחר התחשבות בתחזית לפרעונות מוקדמים. מספרי השוואה ל-31 במרס 2017 לא סווגו מחדש.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים עסקות בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיות האשראי של הצד הנגדי.

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2018 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
2,080	3,014	-	-	5,094
-	1,347	-	-	1,347
93	-	-	-	93
-	461	-	-	461
-	297	-	-	297
259	120	-	-	379
-	948	-	-	948
107	-	-	-	107
2,539	6,187	-	-	8,726
265	-	-	-	265
-	63	-	-	63
47	-	-	-	47
6	-	-	-	6
318	63	-	-	381
3,115	-	-	-	3,115
-	-	22	-	22
12	227	9	-	248
105	85	297	-	487
426	5	-	-	431
1	-	-	-	1
544	317	328	-	1,189
298	-	-	-	298
6,814	6,567	328	-	13,709
2,645	-	-	-	2,645
302	-	-	-	302
-	-	2	-	2
12	215	-	-	227
105	191	15	-	311
426	5	-	-	431
1	-	-	-	1
544	411	17	-	972
298	-	-	-	298
305	-	-	-	305
603	-	-	-	603
4,094	411	17	-	4,522

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב מילווה ממשלתיים בישראל
אגרות חוב מילווה ממשלתיים זרים
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב מילווה ממשלתיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2017 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
4,786	2,314	-	-	7,100
-	2,003	-	-	2,003
246	-	-	-	246
-	1,282	-	-	1,282
-	316	-	-	316
531	189	-	-	720
-	613	-	-	613
47	4	-	-	51
5,610	6,721	-	-	12,331
691	-	-	-	691
-	51	-	-	51
33	-	-	-	33
-	4	-	-	4
12	-	-	-	12
736	55	-	-	791
2,991	-	-	-	2,991
-	-	22	-	22
3	203	9	-	215
131	262	265	-	658
428	16	-	-	444
1	-	-	-	1
563	481	296	-	1,340
375	-	-	-	375
10,275	7,257	296	-	17,828
2,589	-	-	-	2,589
192	-	-	-	192
-	-	1	-	1
3	245	-	-	248
131	590	48	-	769
428	16	-	-	444
1	-	-	-	1
563	851	49	-	1,463
375	-	-	-	375
315	-	-	-	315
690	-	-	-	690
4,034	851	49	-	4,934

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב מילווה ממשלתיים בישראל
אגרות חוב מילווה ממשלתיים זרים
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב מילווה ממשלתיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

באור 14ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
1,610	2,533	-	-	4,143
-	1,932	-	-	1,932
106	-	-	-	106
-	511	-	-	511
-	300	-	-	300
234	124	-	-	358
-	853	-	-	853
75	-	-	-	75
2,025	6,253	-	-	8,278
442	-	-	-	442
-	28	-	-	28
38	-	-	-	38
-	21	-	-	21
2	-	-	-	2
482	49	-	-	531
3,542	-	-	-	3,542
-	-	22	-	22
4	199	10	-	213
122	128	244	-	494
604	8	-	-	612
1	-	-	-	1
731	335	276	-	1,342
423	-	-	-	423
7,203	6,637	276	-	14,116
2,657	-	-	-	2,657
708	-	-	-	708
-	-	2	-	2
4	225	-	-	229
121	321	40	-	482
604	8	-	-	612
1	-	-	-	1
730	554	42	-	1,326
423	-	-	-	423
98	-	-	-	98
521	-	-	-	521
4,616	554	42	-	5,212

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב של ממשלות ישראל
אגרות חוב של ממשלות זרות
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב של ממשלות ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2018 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(13)	39	39	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
2	68	68	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(13)	52	52	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 במרס 2018	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2018
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
22	-	-	-	-	-	22	-
10	1	-	(2)	-	-	9	1
244	485	16	(448)	-	-	297	174
276	486	16	(450)	-	-	328	175
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
2	-	-	-	-	-	2	-
40	-	-	(25)	-	-	15	1
42	-	-	(25)	-	-	17	1

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 במרס 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2017
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
23	2	-	(3)	-	-	22	2
10	1	-	(2)	-	-	9	1
215	370	13	(333)	-	-	265	146
248	373	13	(338)	-	-	296	149
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
3	-	-	(2)	-	-	1	-
39	(8)	-	1	-	-	48	(8)
42	(8)	-	(1)	-	-	49	(8)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
23	2	-	(3)	-	-	22	2
10	4	-	(4)	-	-	10	4
215	1,271	66	(1,308)	-	-	244	126
248	1,277	66	(1,315)	-	-	276	132
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
3	(2)	-	(3)	-	-	2	(2)
39	(2)	-	(1)	-	-	40	(2)
42	(4)	-	(4)	-	-	42	(4)

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאין מרבית.

באור 14ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
(0.42)-(0.30)	(0.32)	22	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: - חוזי רביית שקל-מדד - חוזי רביית אחר - חוזי מטבע חוץ
1.30-4.96	1.90	9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	
(0.52)-0.42	(0.39)	53	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
1.05-4.96	1.53	244	2. סיכון אשראי צד נגדי		
(0.69)-2.29	(0.27)	2	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים: - חוזי רביית שקל מדד - חוזי מטבע חוץ
(0.82)-(0.26)	(0.71)	15	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
שווי הוגן של בטחונות					39
שווי הוגן של בטחונות					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

ליום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
(0.14)-0.31	0.22	22	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: - חוזי רביית שקל-מדד - חוזי רביית אחר - חוזי מטבע חוץ
1.50-1.95	1.86	9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	
(1.82)-0.04	(0.44)	56	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
1.05-5.01	1.60	209	2. סיכון אשראי צד נגדי		
(0.76)-0.04	(0.24)	1	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים: - חוזי רביית שקל מדד - חוזי מטבע חוץ
(1.42)-(0.17)	(0.75)	48	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
שווי הוגן של בטחונות					68
שווי הוגן של בטחונות					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח		
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי רבית אחר	
					- חוזי מטבע חוץ	
					התחייבויות	
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל מדד	
					- חוזי מטבע חוץ	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה	
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	
					שווי הוגן של בטחונות	
					52	

- מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:
- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטיון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
 - סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שכלל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 15 - רכישת מניות המיעוט באוצר החייל

ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק לכלל בעלי המניות באוצר החייל (שאינם הבנק), כולל חבר משרתי הקבע והגימלאים בע"מ (להלן - "חבר") לרכוש את מניותיהם באוצר החייל, על סוגיהן השונים, במסגרת הליך לפי סעיף 341 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות"), וזאת במחיר כולל של כ-340 מיליון ש"ח, התואם את מחיר המימוש הקבוע בתנאי אופצית המכר (PUT) שנתן הבנק לחבר על פי הסדרים משנת 2006, שעודכנו מעת לעת (להלן - "אופצית חבר").

במסגרת התהליך, הושלמה ביום 16 בינואר 2018 רכישת החזקות חבר על ידי הבנק ובעקבותיה פקעה אופצית חבר וביום 22 באפריל 2018 הושלמה רכישת מניותיהם של כלל בעלי מניות המיעוט באוצר החייל על ידי הבנק בהתאם להוראות סעיף 341 לחוק החברות, על פי המועדים והתנאים הקבועים בו ובעקבותיה הבנק מחזיק ב-100% מזכויות ההצבעה והזכויות בהון באוצר החייל.

באור 16 - אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 23 במאי 2018 נחתם הסכם למכירת זכויות אוצר החייל בבניין בו פועלת הנהלת החברה. הרווח ממכירת הזכויות בניכוי מס צפוי להסתכם בכ-37 מיליון ש"ח וירשם עם השלמת העסקה הצפויה ברבעון השני של השנה.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

150	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
160	שערי חליפין	2
161	שוקי ההון	3
163	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	4

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

149	הביקורת הפנימית בקבוצה
149	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
149	מינויים ופרישות
149	עסקאות עם בעלי עניין
150	פרטים על בעלי השליטה בבנק

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית בחברות הבת הבנקאיות בקבוצת הבנק), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2017. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2017 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 27 במרס 2018.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 8 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-מרס 2018 ו-14 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

ביום 18 במרס 2018 פרשה הגב' דליה לב מכהונתה כדירקטורית בבנק. דירקטוריון הבנק מודה לגב' דליה לב על תרומתה לעבודת הדירקטוריון וועדותיו.

עסקאות עם בעלי עניין

- א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה כפי שפורטו בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.
 - ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.
 - ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות"):
- לפירוט העסקאות, ראו פרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין שחל בהן שינוי בתקופת הדוח

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט בפרק ממשיך תאגיד, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2017 (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

חבויות של אחרים ⁽¹⁾									
אשראי									
השקעה באגרות חוב									
שווי הוגן של מכשירים נגזרים									
סך הכל חבות כספית מאזנית									
יתרת אשראי שלא נוצלה									
ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו									
ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'									
חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים									
סך הכל									
באלפי ש"ח									
חבויות של אחרים ⁽¹⁾									
31 במרס 2018									
152									
-									
-									
152									
-									
-									
77									
31 בדצמבר 2017									
77									
450									
-									
-									
-									
602									
527									

- (1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
(2) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוחות הכספיים לשנת 2017.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון וההצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

פרטים נוספים

152	מערכת יחסי העבודה
153	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
157	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
158	מדיניות תגמול לעובדים
158	מעורבות ותרומה לקהילה
159	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

מערכת יחסי העבודה

בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-1,900 עובדים. בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסויימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ועדי עובדיו.

א. ביום 28 בספטמבר 2016, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, כמענק "הירתמות" לתוכנית ההתייעלות אצלו שכללה פרישה מרצון של 700 עובדים, ביום 2 ביוני 2016. ביום 10 באפריל 2018 קיבל בית הדין האיזורי לעבודה את בקשת הצד, והבנק הגיש ערעור, וכן בקשה לעיכוב ביצוע לבית הדין האזורי לעבודה. נקבע מועד לדיון בערעור ליום 15 בנובמבר 2018. ביום 17 במאי 2018 התקבל אישור עיכוב ביצוע.

ב. ביום 17 בנובמבר 2016, הגישו גם הפקידים בקשת צד לסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו, ביום 2 ביוני 2016. לאחר שמיעת ראיות, ביום 30 בנובמבר 2017 הושלם שלב הגשת הסיכומים. לאחר שהתקבל הערעור בגין המרת ימי מחלה בלתי מנוצלים (כאמור בסעיף ג' להלן) ביקש הבנק לצרף את פסק הדין שניתן בערעור לסיכומים. הפקידים קיבלו אפשרות להגיב לבקשה זו עד ה-21 במאי 2018 ובמידה ויעשו זאת, הבנק יהיה רשאי להגיב עד ה-23 במאי 2018.

ג. ביום 23 במרס 2017, קיבל בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב את תביעת הפקידים בבקשת צד בסכסוך קיבוצי שהגישו, וקבע כי הם זכאים לקבל המרה של ימי מחלה בלתי מנוצלים לימי חופשה לניצול בפועל בפרישת גיל, בעקבות הסכם שנעשה בבנק לאומי בינואר 2015. הבנק הגיש ערעור, וביום 25 באפריל 2018 התקבל הערעור.

ד. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך הקיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. הצדדים החליפו כתבי טענות ונקבע דיון הוכחות ליום 20 ביוני 2018.

ה. ביום 16 במאי 2018 הכריזה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה המתייחס לעובדי מתף (להלן - "ההכרזה"). עיקר העניינים שבסכסוך מתייחסים להתנהלות במשא ומתן הקיבוצי לעניין הסדרת תנאי העסקה של עובדי מתף. בהתאם להכרזה, עובדי מתף יוכלו לנקוט צעדים אירגוניים החל מיום 1 ביוני 2018 ואילך.

ו. תוקף הסכם תנאי העסקה באוצר החייל הסתיים ביום 31 במרס 2018. אוצר החייל החל לקיים משא ומתן עם ועד העובדים. ביום 1 במאי 2018 החליט דירקטוריון הבנק להסמיך את הנהלת הבנק, לבוא בדברים עם ההסתדרות ועם ועד העובדים של אוצר החייל בנוגע לאפשרות מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים באוצר החייל, הנדרשים על מנת לשפר את היעילות התפעולית של אוצר החייל. החלטה דומה התקבלה בדירקטוריון אוצר החייל ביום 17 במאי 2018.

ביום 23 במאי 2018 הודיעה הסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה באוצר החייל. עיקר העניינים שבסכסוך מתייחסים להודעת הבנק ואוצר החייל בקשר לאפשרות מיזוג אוצר החייל עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים באוצר החייל. בהתאם להודעה יוכלו עובדי אוצר החייל לנקוט בצעדים אירגוניים על פי הנחיית ההסתדרות החל מיום 10 ביוני 2018.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

הודעת נגידת בנק ישראל בעניין מתווה להפחתת העמלה הצולבת

ביום 16 בינואר 2018 הודיעה נגידת בנק ישראל על כוונתה להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חוב נדחה על פי מתווה שפרטיו הסופיים ייקבעו לאחר בחינת הערות הציבור. לאחר בחינת הערות הציבור פירסם בנק ישראל ביום 25 בפברואר 2018 מתווה מעודכן של הפחתת העמלה הצולבת, להלן עיקריו:

עמלה על עסקאות חוב נדחה - תופחת משיעור 0.7% כיום עד לשיעור 0.5% בחמישה שלבים, בשלב ראשון החל מיום 1 בינואר 2019 תופחת ל-0.6%, והחל מיום 1 בינואר 2020 תופחת, מידי שנה, ב-0.025% נוספים. בשלב האחרון, החל מיום 1 בינואר 2023 תופחת ל-0.5%. עמלה על עסקאות חוב מיידי - תופחת משיעור 0.3% כיום עד לשיעור 0.25% בשני שלבים, הראשון החל מיום 1 בינואר 2021 והשני מיום 1 בינואר 2023.

להפחתת שיעור העמלה הצולבת צפויה להיות השלכה מסוימת על הכנסות קבוצת הבנק מפעילות בכרטיסי אשראי.

החלטת רשות ההגבלים העסקיים בעניין תנאי פטור הסליקה המקומי

ביום 25 באפריל 2018 ניתנה החלטה של מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים בקשר לבקשת פטור שהוגשה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בקשר עם הסכם העקרונות המסדיר סוגיות הנוגעות לסליקה צולבת, ואשר נחתם ביום 9 במאי 2007 בין הבנק לבין לאומי קארד בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ וישראכרט בע"מ (להלן - "הסכם העקרונות"). מ"מ הממונה העניק להסכם העקרונות פטור מותנה בתנאים, שאלה עיקריהם: חברת כרטיסי האשראי יצרפו להסכם באופן שוויוני וללא עלות כל מנפיק, סולק או גוף שיבקש להצטרף להסכם העקרונות, יעמידו לו מידע הדרוש להצטרפותו, ויבצעו התאמות סבירות ככל הנדרש כדי לאפשר את ההצטרפות; מנפיק בעל היקף פעילות רחב (כהגדרת מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "חוק הבנקאות (רישוי)")) לא יפלה בין סולקים או בין לקוחות על פי זהות הסולק של בית העסק בו נערכה העסקה; חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), לא תקשור בין פעילות הסליקה שלה בבית עסק מסוים לבין התקשרות עם אותו בית עסק במסגרת פעילותה כמנפיק, וכן לא תקשור בין סליקת כרטיסי חוב המונפקים על ידי צד להסכם העקרונות לבין סליקת כרטיסי חוב המונפקים על ידי מי שאינו צד להסכם העקרונות; חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב גם לא תהיה צד להסכמות שמגבילות את בית העסק לתת הנחה ללקוחותיו כתלות באמצעי התשלום בהם הם משתמשים; החל מיום 1 בינואר 2019 נאסר על חברת כרטיסי אשראי לקשור בין סוגי עסקאות בכרטיסי חוב הנסלקים על ידה; בנוסף, החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד תתבצע לא יאוחר מיום לאחר שידור מועד העסקה מבית העסק.

טיוטת חוק חוזה שירותי תשלום, התשע"ח-2018

בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים, במרס 2018 אושרה בוועדת השרים לענייני חקיקה טיוטת החוק האמורה.

החוק המוצע בא להחליף את חוק כרטיסי חוב, התשמ"ו-1986, בחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

החוק המוצע מבקש להסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירותי תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.
- בין "נותן שירותי תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק המוצע הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום.

החוק המוצע עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסימונו), אחריות לשימוש לרעה באמצעי התשלום, הפסקת הוראות תשלום בנסיבות מסוימות, הרשאות לחיוב חשבון או אמצעי תשלום, אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת טיוטת החוק על קבוצת הבנק.

טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מיקור חוץ

הטיטות המעודכנת פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 25 במרס 2018 ומטרתה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ.

ההוראה אמורה לחול כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי. בהתאם לטיטות, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה, וכן החלטות נוספות, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והורחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים.

הטיטות מטילה חובות על הדירקטוריון, ההנהלה הכללית והבנקאות הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכונים מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית.

מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 30 בספטמבר 2019.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 25 בדצמבר 2017 פורסם תיקון להוראה, במסגרתו הוסדרו בעיקר הכללים ליישום חובה, שהוטלה על התאגידים הבנקאיים בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, להעביר מידע בדבר יתרת לקוח בחשבון עובר ושב לגופים פיננסיים אחרים. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 ביולי 2018. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד שנקבע.

ביום 22 במרס 2018 פורסם תיקון נוסף להוראה במסגרתו נקבעה דרך נוספת לפתיחת חשבון מקוון ואימות פרטי זהות הלקוח באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק, בכפוף לאישור הפיקוח על הבנקים. במסגרת תיקון זה הותרה גם פתיחת חשבון מקוון לקטין שמלאו לו 16 שנים, והותרה פעילות בדואר אלקטרוני ללא הצפנה, בכפוף להערכת סיכונים ובקורת נוספת.

טיטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת ומס' 462 - השקעות של לקוחות בנכסים פיננסיים באמצעות מנהלי תיקים

ביום 9 באפריל 2018 פורסמו טיטות עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 ומס' 462, וכן עדכון חוזר המפקחת על הבנקים בנושא חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם. מטרת העדכונים הינה הרשאה והסדרת מתן ייפוי כח למנהל תיקים באופן מקוון, ומתן אפשרות לפעילות מנהל תיקים במסגרת חשבון שנפתח בקווי תקשורת.

אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ביום 15 במרס 2018 והוא יכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו. בחוק נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בענין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון הייתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי וזו שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו.

החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנוהג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, ייפוך לחוב רגיל ויהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, רבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם רבית פיגורים; רבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מרבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון, ועוד.

הבנק בוחר את השלכות הרפורמה ונערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

תחרותיות

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מס' 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון ייכנס לתוקפו 15 חודשים מיום פרסומו ויחול על חוזים שייכרתו מיום כניסתו לתוקף. הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים.

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים. החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, אמור לקבוע בכללים, עד מועד התחילה, את סוגי החשבונות שעל הפעילות הפיננסית המתנהלת בהם יחול החוק. אם לא קבע כאמור - יחול החוק על כל סוגי החשבונות, אלא אם קבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר, את סוגי החשבונות עליהם לא יחול החוק. החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק). מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

שוק ההון

א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא. על פי הטיטות משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטיטות מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רשיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה.

ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו התקנות הסופיות, אשר אינן כוללות את המגבלה הנ"ל של 20% לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך באמצעות מתפעל או צד קשור למתפעל, כאמור לעיל. כמו כן, נקבע כי ההליך התחרותי הנוגע להחזקה של ניירות ערך ייערך אחת לחמש שנים במקום שלוש, כאשר הדרישה לעריכת הליך תחרותי כאמור תיכנס לתוקפה רק בחלוף שנה מיום פרסום התקנות. לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הקבוצה מתחום פעילות זה.

ב. הוראת ניהול בנקאי תקין 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך.
ההוראה פורסמה ביום 23 באוקטובר 2017, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים.
בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי OTC - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). את עיקר ההוראות יש ליישם לא יאוחר מיום 1 ביולי 2018.
דרישות הנוהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב זה על לקוח מפקח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל), בנק מרכזי או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר. הבנק נערך ליישום ההוראות.

פעילות חוצת גבולות של לקוחות

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הביטורלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-FATCA ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - COMMON REPORTING STANDARD) שיחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-OECD, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמוסד ציבורי על ידי מוסד פיננסיי ישראל מדווח. תקנות ליישום תקן ה-CRS טרם פורסמו.

חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום ההוראות ה-FATCA כנדרש.

איסור הלבנת הון

חוק לצמצום השימוש במזומן

מטרתו של החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 למרס 2018, היא לצמצם את תופעת הכלכלה השחורה בישראל, להיאבק בפשיעה ובהלבנת הון ולאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויעילים. החוק מגביל עסקאות במזומן לעסקאות בהן מחיר העסקה הינו 11,000 ש"ח לגבי עוסק ("מחיר העסקה" לגבי הבנק כעוסק, הוא מחיר השירות, קרי: העמלה המשולמת), ו-50,000 ש"ח לגבי מי שאינו עוסק. כמו כן, החוק קובע איסור על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, או שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם הוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפוקח), או אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב. לאחר שנה מיום כניסתו לתוקף של החוק, שר האוצר יבחן את שינוי הסכומים הקבועים בתוספת הראשונה, ויהיה רשאי להפחיתם. עוסק יהיה חייב להחזיק אמצעי ייעודי המשמש לקריאת כרטיסי חיוב או סליקת אמצעי אלקטרוני אחר וכן, יהיה חייב לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול. עוד קובע החוק שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק, במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן קובע עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק ייכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019, למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים על הפרתם, שייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 (יום התחילה המאוחר). לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיום התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 לפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירובן בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג ilAA+/Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilA+.
- חברת "מידרג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa3.il אופק חיובי, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1.il אופק חיובי, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2.il אופק חיובי ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג A1.il (hyb) אופק חיובי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. תחזית הדירוג הינה יציב.

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2017, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

הפרויקט החברתי-קהילתי של הבנק, "מאמינים בך", בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה 10 שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפול יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת הפרויקט החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה עם אוכלוסיית ילדים בסיכון.

בשנת 2018 ממשיך הבנק לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של קבוצות במסגרות השונות. כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנספגות. בנוסף לפרויקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו בתחילת שנת 2018 ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתחילת שנת 2018, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אפריל 2018, במחצית השנייה של שנת 2017 צמח המשק ב-3.9% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 2.4% במחצית הראשונה של 2017. העלייה בתוצר במחצית השנייה של שנת 2017 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה ציבורית, בייצוא הסחורות והשירותים ובהשקעה בנכסים קבועים. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל שעלה במהלך החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-0.6%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש אפריל 2018 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2018 ב-3.4%, ואת תחזית הצמיחה לשנת 2019 ב-3.5%. ההשקעות צפויות להתרחב בשנת 2019 על רקע כמה השקעות גדולות (מוטות יבוא) בענפי המשק. הייצוא צפוי להמשיך ולהתרחב, בין היתר מפני שהסחר העולמי צפוי להמשיך להתאושש.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, ברבעון הראשון של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 2.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 2.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2018 עומד על 38.5 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אפריל 2017 - מרס 2018) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 1.9% מהתמ"ג. יש לציין כי גירעון מצטבר זה כולל את החודשים אוגוסט-אוקטובר 2017 בהם היו הכנסות מיסים חריגות, לפיכך בחודש אוגוסט 2018 ואילך צפויה עלייה בגירעון המצטבר ל-12 חודשים. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-9.6% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-8.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

גביית המסים ברבעון הראשון של שנת 2018 הסתכמה בכ-80.8 מיליארד ש"ח, עלייה של 4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בניכוי תיקוני חקיקה, גבייה חריגה והקדמת יבוא כלי רכב.

במהלך חודש אפריל 2018, אישרה חברת הדירוג Fitch את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ, ברמה של A+ עם תחזית דירוג יציבה. דירוג האשראי של ישראל מאוזן בין חשבונות חיצוניים חזקים, ביצועים מאקרו-כלכליים איתנים וחוסן מוסדי, לבין יחס חוב ממשלתי לתוצר שעודנו גבוה ביחס למדינות הייחוס וסיכונים פוליטיים וביטחוניים.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה באופן יחסי וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן ירד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-0.1% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.3%. עיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה - 8.8% וירקות ופירות - 0.8%. עיקר העלייה נרשמה בסעיפי ריהוט וציוד לבית - 0.9% וחינוך, תרבות ובידור - 0.7%.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אפריל 2018, האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 1.1%, סמוך לגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (3%-1%) וכי בשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.4%. התחזית מבטאת את ההערכה שהאינפלציה תעלה במתינות לכיוון מרכז תחום היעד. התרומה העיקרית צפויה לנבוע מעליות שכר כתוצאה מכך ששוק עבודה הדוק וימתנו אותה המשך הגידול בתחרות והצעדים שהממשלה נוקטת על מנת להוזיל את יוקר המחיה.

נכון לחודש אפריל 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור נמוך של 0.6%.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים התמתנות במחירי הדירות ובהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אפריל 2018, נרשמה ירידה של כ-0.2% במחירי הדירות בחודשים ינואר-פברואר 2018, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים דצמבר 2017-ינואר 2018. מחירי העסקאות בחודשים ינואר-פברואר 2018 עלו ב-0.8%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

בשנת 2017 הוחל בבנייתן של כ-46,300 דירות, ירידה של כ-14.1% בהשוואה לשנת 2016 ונסתיימה בנייתן של כ-47,400 דירות, עלייה של 3% בהשוואה לשנת 2016.

בחודשים דצמבר 2017-פברואר 2018 נמכרו כ-5,180 דירות חדשות, ירידה של כ-7.8%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים ספטמבר-נובמבר 2017, בניכוי הגורמים העונתיים.

ב-12 החודשים שבין מרס 2017 לפברואר 2018 נרשמה ירידה של 20.4% במספר הדירות החדשות שנמכרו, בהשוואה ל-12 החודשים הקודמים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים אם כי לאחרונה נרשמת עלייה קלה. שיעור האבטלה בחודש פברואר 2018 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 3.8%, בהשוואה ל-3.7% בחודש ינואר 2018. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד בחודש פברואר 2018 על 3.2%, בהשוואה ל-3.1% בחודש ינואר 2018. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, הלחץ מכיוון שוק העבודה הנמצא בסביבת תעסוקה מלאה, צפוי לגרום עלייה במחירי המוצרים והשירותים המקומיים.

שער החליפין

ברבעון הראשון של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-1.4% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-4.2%.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 רכש בנק ישראל כ-2.3 מיליארד דולר (מזה כ-0.4 מיליארד דולר בגין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).

בחודש נובמבר 2017 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, ירכוש הבנק בשנת 2018 כ-1.5 מיליארד דולר.

	שיעור השינוי		שער החליפין ליום		
	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2017	31.3.17	31.12.17	31.3.18
דולר	1.4%	(5.5%)	3.63	3.47	3.51
אירו	4.2%	(4.0%)	3.88	4.15	4.33

רביית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרס 2015, לרמה של 0.1%, קיימת יציבות ברביית המוניתרית במשק. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר יידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אפריל 2018, הרבית צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית עד הרבעון השלישי של שנת 2018 וצפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הרביעי של שנת 2018 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של 2019.

הסביבה הגלובלית

סקירת קרן המטבע הבינלאומית מחודש אפריל 2018, מעריכה כי הצמיחה העולמית החזקה ביותר מאז שנת 2011 תימשך גם בשנתיים הבאות. תחזית הצמיחה העולמית לשנת 2018 ולשנת 2019 עומדת על 3.9%. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2018 הינה 2.9% ואילו תחזית הצמיחה לשנת 2019 הינה 2.7%. עם זאת, בטווח הארוך יותר, צופה קרן המטבע האטה בצמיחה העולמית על רקע העלאת הריביות החזויה ברחבי העולם, דעיכת השפעת התמריצים התקציביים בארה"ב והמשך האטה ההדרגתית בצמיחת כלכלת סין.

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית, העולה מהאינדיקטורים האחרונים, מצביעים על התבססות השיפור, וה-OECD עדכן כלפי מעלה את תחזיות הצמיחה עבור המשקים העיקריים, בעיקר על רקע ההרחבה הפיסקלית בארה"ב והמשך הגידול בביקושים בעולם. עם זאת, מדדים שונים מצביעים על היחלשות המומנטום, חוסר ודאות ועלייה בסיכונים. התגברו החששות ל"מלחמת סחר", אם כי לצעדים שנקטו עד כה יש השפעה מוגבלת, ומסתמן שהצדדים מנסים להגיע להסדרים; כמו כן גבר המתח הגיאופוליטי. הידוק התנאים הפיננסיים בארה"ב מהווה סיכון נוסף לכלכלה הגלובלית. בשוקי המניות נרשמו ירידות שערים תוך תנודתיות גבוהה. מרבית הבנקים המרכזיים העיקריים מוסיפים לנקוט מדיניות מוניתרית מרחיבה, ובתקופה הנסקרת עלתה האינפלציה קלות אך עדיין נותרה מתחת ליעדיהם.

המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה וצפוי להמשיך לצמוח בקצב נאה, על רקע המדיניות הפיסקלית המרחיבה עליה החליט הממשל בחודשים האחרונים, שצפויה גם להוביל לעלייה בגירעון ובחוב. ה-Fed העלה כצפוי את הרבית ב-25 נקודות אחוז בהחלטתו האחרונה והוא צפוי להעלותה עוד פעמיים במהלך 2018.

בגוש האירו נמשך קצב הצמיחה המהיר יחסית; ה-ECB הותיר על כנה את המדיניות המוניתרית המרחיבה.

התרחבות הכלכלה ביפן נמשכת זה הרבעון התשיעי ברציפות. שיפור בפעילות הכלכלית נרשם גם במשקים מתעוררים, אך סין מושפעת במיוחד מאי-הוודאות לגבי "מלחמת הסחר".

מחיר הנפט שב לעלות, על רקע עליה בביקושים ובסיכון הגיאופוליטי.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 נרשמה מגמה שלילית במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 125 ירד בכ-3.9% ומדד ת"א 35 ירד בכ-4.9%. מדד האג"ח הכללי ירד בשיעור של כ-0.1%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ-6.0% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של 1.7%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה עלייה של 3.6%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - מרס 2017	ינואר - מרס 2018	ינואר - מרס 2017	ינואר - מרס 2018	
872	924	(5.0%)	(4.9%)	מדד ת"א 35*
1,161	1,141	(2.4%)	(3.9%)	מדד ת"א 125*
3,954	4,097	0.6%	(0.1%)	מדד אג"ח כללי

* החל מיום 9 בפברואר 2017 חל שינוי בשמות המדדים - מדד ת"א 25 הפך לת"א 35 ומדד ת"א 100 הפך לת"א 125.

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 חלה ירידה של כ-6.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בעיקר בגין ירידה בגיוסי אג"ח ממשלתי ואג"ח קונצרני.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר - מרס 2017	ינואר - מרס 2018	
3.2%	2,771	2,860	מניות והמירים
(12.8%)	13,872	12,095	אג"ח ממשלתי
(3.4%)	24,150	23,335	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(6.1%)	40,793	38,290	סך הכל

מדד ה-S&P-500 ירד בכ-1.2% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורסטוקס-600 בכ-4.7%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EMSCI) עלה בכ-1.1%.

נספח

163

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
72,407	599	3.35	74,674	611	3.31
72,407	599	3.35	74,674	611	3.31
641	-	-	652	-	-
641	-	-	652	-	-
3,402	3	0.35	3,776	3	0.32
325	-	-	14	-	-
3,727	3	0.32	3,790	3	0.32
21,507	5	0.10	29,444	7	0.10
21,507	5	0.10	29,444	7	0.10
449	-	-	622	-	-
449	-	-	622	-	-
14,628	29	0.80	9,967	32	1.29
80	-	-	-	-	-
14,708	29	0.79	9,967	32	1.29
917	2	0.88	399	1	1.01
917	2	0.88	399	1	1.01
268	2	3.02	-	-	-
268	2	3.02	-	-	-
114,624	640	2.25	119,548	654	2.21
2,391			2,537		
11,468			13,862		
128,483			135,947		
673	2	1.19	14	-	-

נכסים נושאי רבית
אשראי לציבור (2) (5)
- בישראל
סך הכל
אשראי לממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות בבנקים
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
פקדונות בבנקים מרכזיים
- בישראל
סך הכל
ניירות ערך שנשאלו
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
אגרות חוב למסחר
- בישראל
סך הכל
נכסים המוחזקים למכירה
- מחוץ לישראל
סך הכל
סך כל הנכסים נושאי רבית
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית (4)
סך כל הנכסים
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2017			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2018		
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%
5,736	-	-	5,926	-	-
56,545	43	0.30	58,185	47	0.32
62,281	43	0.28	64,111	47	0.29
291	1	1.38	252	1	1.60
291	1	1.38	252	1	1.60
2,050	1	0.20	2,456	1	0.16
2,050	1	0.20	2,456	1	0.16
5,662	32	2.28	5,098	20	1.58
5,662	32	2.28	5,098	20	1.58
267	1	1.51	257	1	1.57
267	1	1.51	257	1	1.57
70,551	78	0.44	72,174	70	0.39
43,441			47,985		
2,391			2,537		
4,116			4,968		
120,499			127,664		
7,984			8,283		
128,483			135,947		
1.81			1.82		
113,951	560	1.98	119,534	584	1.97
673	2	1.19	14	-	-
114,624	562	1.98	119,548	584	1.97
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור

- בישראל

לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל

פקדונות הממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות מבנקים

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב

- בישראל

סך הכל

התחייבויות אחרות

- בישראל

סך הכל

סך כל ההתחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית⁽⁶⁾

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הרבית

תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2017			לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2018			
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	
88,864	517	2.35	96,104	543	2.28	מטבע ישראלי לא צמוד
51,012	(23)	(0.18)	54,521	(25)	(0.18)	סך נכסים נושאי רבית
		2.17			2.10	סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
12,130	66	2.19	10,948	46	1.69	מטבע ישראלי צמוד למדד
10,858	(41)	(1.52)	10,166	(25)	(0.99)	סך נכסים נושאי רבית
		0.67			0.70	סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
12,957	55	1.71	12,482	65	2.10	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
8,681	(14)	(0.65)	7,487	(20)	(1.07)	סך נכסים נושאי רבית
		1.06			1.03	סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
113,951	638	2.26	119,534	654	2.21	סך פעילות בישראל
70,551	(78)	(0.44)	72,174	(70)	(0.39)	סך נכסים נושאי רבית
		1.82			1.82	סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד		
גידול (קטיון) בגלל שינוי		
כמות	מחיר	שינויים נטו
במיליוני ש"ח		
19	(7)	12
19	(7)	12
3	1	4
(2)	-	(2)
1	1	2
20	(6)	14
1	3	4
1	3	4
(1)	(11)	(12)
(1)	(11)	(12)
-	(8)	(8)
20	2	22

נכסים נושאי רבית
אשראי לציבור
- בישראל
סך הכל
נכסים נושאי רבית אחרים
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
סך כל הכנסות הרבית
התחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור
- בישראל
לזמן קצוב
סך הכל
התחייבויות נושאות רבית אחרות
- בישראל
סך הכל
סך כל הוצאות הרבית
סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 בסך של 55 מיליון ש"ח (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2017 נוספה יתרה בסך של 9 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך של 23 מיליון ש"ח ו-32 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית לשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2018 ו-31 במרס 2017, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.	ABC
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אחיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	
LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.	
LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).	
Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.	
CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	
CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוי סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.	
Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.	
EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	
FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).	
FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).	
GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	
Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכויי השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכויי השוק בפעילויות שונות.	
איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).	א
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרימים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.	
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.	
אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.	
אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משוּבצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.	

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלואה לדיור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלואות בלון/בולט - הלואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמצעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח	חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC). חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של ההנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'. חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מערלות" ו"מדורג".
	חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש. חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי. חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק. חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות. חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.
	חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח. חווה עתידית (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידית זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים. חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
י	יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות. יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.
	יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים. כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה. כשל תוך שנה מיום הדירוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.
	כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.
ל	לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לוויים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".
מ	מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרת הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושא תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייצגת אותו כנגזר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לסיכונים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.
ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סו ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:
סך כל הסכומים האלה:

- ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
- עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.
- א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:
(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזה כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;
(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;
(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.
(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";
יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) (1) לעיל, אשר תקוזה במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.

4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;

2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;

3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.

4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.

2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.

3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.

4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק	קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.
	קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.
ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה. רביית בנק ישראל - רביית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים. רביית פריים - רביית הנקבעת בכל בנק על בסיס רביית בנק ישראל.
ש	שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים. שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים. שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים. שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב. שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיוור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.
	שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.
	שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.
	שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:
	(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי. (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק. (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים. (4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.
ת	תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכוניהם.
	תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.
	תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.
	תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רביית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

מ	מימון ממונף	48
	מינוף	96
	מיסוי	157
	מסגרות אשראי	132
	מפקידים גדולים	59
נ	נגזרים	102, 58
	נזילות	97, 59
	ניירות ערך	79, 18
	ניתוח תרחישי קיצון	33
	נכסי סיכון	93, 22
ס	סיכון אשראי	117, 84, 34
	סיכון נזילות	59
	סיכון רבית	49
	סיכון שוק	47
	סיכונים אחרים	59
ע	עמלות	14
	ענפי משק	36
	עסקאות עם צדדים קשורים	149
	ערך בסיכון (VAR)	49
פ	פקדונות הציבור	59, 21
	פנסיה	88
ר	רווח למניה	7
ש	שווי הוגן	136
ת	תיאבון לסיכון	32
	תיק למסחר	79
	תשואה להון	12

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	60
	אסטרטגיה עסקית	9
	אקטואריה	88
ב	באזל	92, 22
	בקורות	60
ג	גידור	102, 78, 75, 66, 58
ד	דוח רווח והפסד	65
	דוח על הרווח הכולל	66
	דוח על השינויים בהון	68
	דוח תזרים מזומנים	69
	דוח רואי החשבון המבקרים	64
	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	23
ה	הון והלימות הון	92, 22
	הון מניות	68
	הון עצמי רובד 1	93, 22
	הון רובד 2	94, 23, 22
	הלבנת הון	157
	הלוואות לדיור	131, 117, 84, 43, 36
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	126, 84
	הפרשה למסים על הרווח	15
	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	122
ו	ועדת שטרם	155
ח	חובות בעייתיים	119, 84, 34
	חובות פגומים	119, 84, 34
י	יחסי הון	93, 22
	יעד הון	92, 22
ל	לווים גדולים	18
	לקוחות עסקיים	110, 28, 25, 6
	לקוחות קמעונאיים	110, 27, 25, 6
מ	מאזן	67
	מגזרי פעילות	110, 25
	מדד המחירים לצרכן	159
	מדינות זרות	41
	מדיניות חשבונאית	71
	מדיניות ניהול סיכונים	32
	מוסדות פיננסים זרים	79, 40
	מזומנים ושווי מזומנים	69
	מחויבות בגין הטבות פרישה	88